

Tento text je konsolidovanou verzí Smlouvy o založení Evropského společenství a byl vytvořen odborem komunitárního práva pro pracovní potřebu Ministerstva zahraničních věcí České republiky za účelem zpřehlednění zakládajících smluv a usnadnění práce s primárním právem Evropské unie. Konsolidovaná verze je publikována s vědomím, že právně závazným je pouze původní text zmíněné smlouvy ve znění pozdějších změn, tak jak jsou připojeny ke Smlouvě o přistoupení České republiky k Evropské unii.

Změny provedené Niceskou smlouvou jsou v textu zvýrazněny **tučně**.

Změny provedené Aktem o podmínkách přistoupení České republiky k Evropské unii jsou v textu zvýrazněny **tučně a kurzívou**.

Autoři nejsou odpovědní za případné rozpory konsolidované verze se závazným zněním smlouvy.

SMLOUVA O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

JEHO VELIČENSTVO KRÁL BELGIČANŮ, PREZIDENT SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO, PREZIDENT FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY, PREZIDENT ITALSKÉ REPUBLIKY, JEJÍ KRÁLOVSKÁ VÝSOST VELKOVÉVODKYŇ LUCEMBURSKA, JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNA NIZOZEMSKA,

ROZHODNUTI položit základy stále užšího svazku evropských národů,

ODHODLÁNI zabezpečit společným postupem hospodářský a sociální růst svých zemí odstraněním překážek, které rozdělují Evropu,

POTVRZUJÍCE za základní cíl svého úsilí neustálé zlepšování životních a pracovních podmínek svých národů,

UZNÁVAJÍCE, že odstranění stávajících překážek vyžaduje dohodnutý postup, aby byl zabezpečen trvalý rozvoj, vyvážený obchod a korektní hospodářská soutěž,

SNAŽÍCE SE posílit jednotu hospodářství svých zemí a zajistit jejich harmonický rozvoj zmenšováním rozdílů mezi jednotlivými regiony a odstraněním zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů,

PŘEJÍCE SI přispět společnou obchodní politikou k postupnému odstraňování omezení v mezinárodním obchodě,

HODLAJÍCE potvrdit solidaritu, která spojuje Evropu a zámořské země, a přejíce si zajistit rozvoj jejich blahobytu v souladu se zásadami Charty Spojených národů,

ROZHODNUTI zachovat a upevnit tímto spojením svých zdrojů mír a svobodu a vyzývajíce ostatní národy Evropy, které jejich ideál sdílejí, aby se k jejich úsilí připojily,

ODHODLÁNI podporovat dosažení co nejvyšší úrovně vzdělanosti svých národů prostřednictvím širokého přístupu ke vzdělání a neustálého doplňování znalostí,

ROZHODLI SE vytvořit Evropské společenství, a za tím účelem byli jmenováni tito zplnomocnění zástupci:

ZA JEHO VELIČENSTVO KRÁLE BELGIČANŮ:

pan Paul Henri SPAAK, ministr zahraničních věcí;
baron J. Ch. SNOY et d'OPPUERS, ministr hospodářství,
vedoucí belgické delegace na mezivládní konferenci;

ZA PREZIDENTA SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO:

dr. Konrad ADENAUER, spolkový kancléř;
profesor dr. Walter HALLSTEIN, spolkový ministr zahraničních věcí;

ZA PREZIDENTA FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY:

pan Christian PINEAU, ministr zahraničních věcí;
pan Maurice FAURE, náměstek ministra zahraničních věcí;

ZA PREZIDENTA ITALSKÉ REPUBLIKY:

pan Antonio SEGNI, předseda Rady ministrů;
profesor Gaetano MARTINO, ministr zahraničních věcí;

ZA JEJÍ KRÁLOVSKOU VÝSOST VELKOVÉVODKYNI LUCEMBURSKA:

pan Joseph BECH, předseda vlády,
ministr zahraničních věcí;
pan Lambert SCHAUS, velvyslanec,
vedoucí lucemburské delegace na mezivládní konferenci;

ZA JEJÍ VELIČENSTVO KRÁLOVNU NIZOZEMSKA:

pan Joseph LUNS, ministr zahraničních věcí;
pan J. LINTHORST HOMAN, vedoucí nizozemské delegace na mezivládní konferenci;

KTERÍ SE po výměně svých plných mocí, jež byly shledány v dobré a náležité formě, DOHODLI na těchto ustanoveních:

ČÁST PRVNÍ

ZÁSADY

Článek 1 (bývalý článek 1)

Touto smlouvou zakládají Vysoké smluvní strany mezi sebou EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ.

Článek 2 (bývalý článek 2)

Posláním Společenství je vytvořením společného trhu a hospodářské a měnové unie a prováděním společných politik nebo činností uvedených v člancích 3 a 4 podporovat harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj hospodářských činností, vysokou úroveň zaměstnanosti a sociální ochrany, rovné zacházení pro muže a ženy, trvalý a neinflační růst, vysoký stupeň konkurenceschopnosti a konvergence hospodářské výkonnosti, vysokou úroveň ochrany a zlepšování kvality životního prostředí, zvyšování životní úrovně a kvality života, hospodářskou a sociální soudržnost a solidaritu mezi členskými státy.

Článek 3 (bývalý článek 3)

1. Činnosti Společenství pro účely vymezené v článku 2 zahrnují za podmínek a v harmonogramu stanoveném touto smlouvou:

- a) zákaz cel a množstevních omezení dovozu a vývozu zboží mezi členskými státy, jakož i všech ostatních opatření s rovnocenným účinkem,
- b) společnou obchodní politiku,

- c) vnitřní trh, který se vyznačuje odstraněním překážek volného pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu mezi členskými státy,
- d) opatření týkající se vstupu a pohybu osob v souladu s hlavou IV,
- e) společnou politiku v oblasti zemědělství a rybolovu,
- f) společnou politiku v oblasti dopravy,
- g) systém zajišťující, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž,
- h) sbližování právních předpisů členských států v míře nutné pro fungování společného trhu,
- i) podporu koordinace politik zaměstnanosti členských států s ohledem na posilování jejich účinnosti rozvíjením koordinované strategie zaměstnanosti,
- j) politiku v sociální oblasti zahrnující Evropský sociální fond,
- k) posilování hospodářské a sociální soudržnosti,
- l) politiku v oblasti životního prostředí,
- m) posilování konkurenceschopnosti průmyslu Společenství,
- n) podporu výzkumu a technologického rozvoje,
- o) podporu zřizování a rozvoje transevropských sítí,
- p) přínos k dosažení vysoké úrovně ochrany zdraví,
- q) přínos ke kvalitě vzdělání a výchovy a k rozkvětu kultur členských států,
- r) politiku v oblasti rozvojové spolupráce,
- s) přidružení zámořských zemí a území za účelem zvýšení obchodu a společné podpory hospodářského a sociálního rozvoje,
- t) přínos k posílení ochrany spotřebitele,
- u) opatření v oblasti energie, civilní obrany a cestovního ruchu.

2. Při všech činnostech uvedených v tomto článku usiluje Společenství o odstranění nerovností a podporuje rovné zacházení pro muže a ženy.

Článek 4 (bývalý článek 3a)

1. Činnosti členských států a Společenství ve smyslu článku 2 zahrnují za podmínek a v harmonogramu stanoveném touto smlouvou zavedení hospodářské politiky, která je založena na úzké koordinaci hospodářských politik členských států na vnitřním trhu a na vymezení společných cílů a která je prováděna v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží.

2. Souběžně s tím zahrnují tyto činnosti za podmínek, v harmonogramu a v souladu s postupy stanovenými v této smlouvě neodvolatelné stanovení měnových kurzů vedoucí k zavedení jednotné měny – ECU, jakož i vymezení a provádění jednotné měnové a devizové politiky, jejímž prvořadým cílem je udržet cenovou stabilitu, a aniž je dotčen tento cíl, podporovat obecnou hospodářskou politiku ve Společenství v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží.

3. Tyto činnosti členských států a Společenství zahrnují dodržování následujících hlavních zásad: stabilní ceny, zdravé veřejné finance a měnové podmínky a trvale udržitelná platební bilance.

Článek 5 (bývalý článek 3b)

Společenství jedná v mezích pravomocí svěřených mu touto smlouvou a cílů v ní stanovených.

V oblastech, které nespádají do jeho výlučné pravomoci, vyvíjí v souladu se zásadou subsidiarity Společenství činnost pouze tehdy a do té míry, pokud sledovaných cílů nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu či účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství.

Činnost Společenství nepřekročí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů této smlouvy.

Článek 6 (bývalý článek 3c)

Požadavky na ochranu životního prostředí musí být zahrnuty do vymezení a provádění politik a činností Společenství uvedených v článku 3, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje.

Článek 7 (bývalý článek 4)

1. Uskutečňování úkolů svěřených Společenství zajišťují tyto orgány:

- EVROPSKÝ PARLAMENT,
- RADA,
- KOMISE,
- SOUDNÍ DVŮR,
- ÚČETNÍ DVŮR.

Každý orgán jedná v mezích působnosti, kterou mu svěřuje tato smlouva.

2. Radě a Komisi jsou nápomocny Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů, které mají poradní funkci.

Článek 8 (bývalý článek 4a)

Postupy stanovenými v této smlouvě se zřizují Evropský systém centrálních bank (dále jen „ESCB“) a Evropská centrální banka (dále jen „ECB“), které jednají v mezích působnosti svěřené jim touto smlouvou a statutem ESCB a ECB (dále jen „statut ESCB“) připojeným k této smlouvě.

Článek 9 (bývalý článek 4b)

Zřizuje se Evropská investiční banka, která jedná v mezích působnosti svěřené jí touto smlouvou a statutem připojeným k této smlouvě.

Článek 10 (bývalý článek 5)

Členské státy přijmou veškerá vhodná obecná i zvláštní opatření k plnění závazků, které vyplývají z této smlouvy nebo jsou důsledkem činnosti orgánů Společenství. Usnadňují mu plnění jeho poslání.

Zdrží se jakýchkoli opatření, jež by mohla ohrozit dosažení cílů této smlouvy.

Článek 11 (bývalý článek 5a)

1. Členské státy, které mezi sebou zamýšlejí navázat posílenou spolupráci v některé z oblastí uvedených v této smlouvě, podají žádost Komisi, která může v tomto smyslu předložit návrh Radě. Pokud návrh nepředloží, sdělí Komise důvody dotčeným členským státům.

2. Zmocnění k navázání posílené spolupráce uvedené v odstavci 1 udělí Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou v souladu s články 43 až 45 Smlouvy o Evropské unii. Týká-li se posílená spolupráce některé oblasti, na kterou se vztahuje postup uvedený v článku 251 této smlouvy, je nezbytný souhlas Evropského parlamentu.

Člen Rady může požádat, aby byla věc předložena Evropské radě. Poté, co byla věc předložena Evropské radě, může Rada rozhodnout v souladu s prvním pododstavcem tohoto odstavce.

3. Na akty a rozhodnutí nezbytné k provádění činností v rámci posílené spolupráce se vztahují všechna příslušná ustanovení této smlouvy, nestanoví-li tento článek a články 43 až 45 Smlouvy o Evropské unii jinak.

Článek 11a

Každý členský stát, který si přeje podílet se na posílené spolupráci navázané na základě článku 11, oznámí svůj záměr Radě a Komisi, jež podá Radě stanovisko ve lhůtě tří měsíců ode dne obdržení oznámení. Ve lhůtě čtyř měsíců ode dne obdržení oznámení rozhodne Komise o žádosti a o případné zvláštní právní úpravě, kterou považuje za nezbytnou.

Článek 12 (bývalý článek 6)

V rámci použití této smlouvy, aniž jsou dotčena její zvláštní ustanovení, je zakázána jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti.

Rada může postupem podle článku 251 přijímat předpisy zakazující takovou diskriminaci.

Článek 13 (bývalý článek 6a)

1. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy a v rámci pravomocí svěřených Společenství touto smlouvou, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijmout vhodná opatření k boji proti diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

2. Odchylně od odstavce 1 rozhoduje Rada postupem podle článku 251, pokud přijímá podpůrná opatření Společenství, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států, jako základ pro činnosti, které přijímají členské státy, aby přispěly k naplnění cílů uvedených v odstavci 1.

Článek 14 (bývalý článek 7a)

1. Společenství přijme do 31. prosince 1992 opatření vedoucí k postupnému vytvoření vnitřního trhu v souladu s tímto článkem a články 15 a 26, čl. 47 odst. 2 a články 49, 80, 93 a 95, aniž jsou dotčena jiná ustanovení této smlouvy.

2. Vnitřní trh zahrnuje prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu v souladu s ustanoveními této smlouvy.

3. Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou stanoví obecné zásady a podmínky nezbytné k zajištění vyváženého pokroku ve všech dotyčných odvětvích.

Článek 15 (bývalý článek 7c)

Při přípravě návrhů směřujících k dosažení cílů stanovených v článku 18 vezme Komise v úvahu úsilí, jež budou muset vynaložit některá hospodářství, která se liší stupněm vývoje, při vytváření vnitřního trhu, a může navrhnout vhodné předpisy.

Pokud budou mít tyto předpisy podobu výjimek, musí být jen dočasná a mohou narušovat fungování společného trhu co nejméně.

Článek 16 (bývalý článek 7d)

Aniž jsou dotčeny články 73, 86 a 87 a s ohledem na místo, které zaujímají služby obecného hospodářského zájmu mezi společnými hodnotami Unie, a na jejich význam při podpoře sociální a územní soudržnosti, pečují Společenství a členské státy v rámci svých pravomocí a v oblasti působnosti této smlouvy o to, aby zásady a podmínky pro fungování těchto služeb umožňovaly naplnění jejich úkolů.

ČÁST DRUHÁ

OBČANSTVÍ UNIE

Článek 17 (bývalý článek 8)

1. Zavádí se občanství Unie. Každá osoba, která má státní příslušnost členského státu, je občanem Unie. Občanství Unie doplňuje státní příslušnost členského státu, ale nenahrazuje ji.

2. Občané Unie mají práva a povinnosti stanovené touto smlouvou.

Článek 18 (bývalý článek 8a)

1. Každý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených v této smlouvě a v opatřeních přijatých k jejímu provedení.

2. Pokud se k dosažení tohoto cíle ukáže činnost Společenství jako nezbytná a pokud tato Smlouva pro takovou činnost nestanoví nezbytné pravomoci, může Rada přijímat předpisy k usnadnění výkonu práv uvedených v odstavci 1. Rozhoduje postupem podle článku 251.

3. Odstavec 2 se nevztahuje na předpisy upravující cestovní pasy, průkazy totožnosti, povolení k pobytu a jiné obdobné doklady ani na předpisy týkající se sociálního zabezpečení nebo sociální ochrany.

Článek 19 (bývalý článek 8b)

1. Každý občan Unie mající bydliště v členském státě, jehož není státním příslušníkem, má právo volit a být volen v obecních volbách v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Toto právo je vykonáváno v souladu s podrobnou úpravou přijatou Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně; tato úprava může stanovit výjimky tam, kde je to odůvodněno zvláštními obtížemi některého členského státu.

2. Aniž je dotčen čl. 190 odst. 4 a pravidla přijatá k jeho provedení, má každý občan Unie mající bydliště v členském státě, jehož není státním příslušníkem, právo volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Toto právo je vykonáváno v souladu s podrobnou úpravou přijatou Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem; tato úprava může stanovit výjimky tam, kde je to odůvodněno zvláštními obtížemi některého členského státu.

Článek 20 (bývalý článek 8c)

Každý občan Unie má na území třetí země, kde členský stát, jehož je občan státním příslušníkem, nemá své zastoupení, právo na diplomatickou nebo konzulární ochranu kterýmkoli členským státem za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Členské státy mezi sebou sjednají nezbytná pravidla a zahájí mezinárodní jednání potřebná pro zajištění této ochrany.

Článek 21 (bývalý článek 8d)

Každý občan Unie má petiční právo k Evropskému parlamentu v souladu s článkem 194.

Každý občan Unie se může obracet na veřejného ochránce práv ustanoveného v souladu s článkem 195.

Každý občan Unie se může písemně obracet v jednom z jazyků uvedených v článku 314 na každý orgán nebo instituci, který je uveden v tomto článku nebo v článku 7, a má právo obdržet odpověď ve stejném jazyce.

Článek 22 (bývalý článek 8e)

Komise podá zprávu o používání této části Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru každé tři roky. Tato zpráva přihlédne k vývoji Unie.

Na tomto základě, a aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, může Rada jednomyslně na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem přijmout ustanovení k posílení nebo rozšíření práv stanovených v této části, jež členským státům doporučí k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.

ČÁST TŘETÍ

POLITIKY SPOLEČENSTVÍ

HLAVA I

VOLNÝ POHYB ZBOŽÍ

Článek 23 (bývalý článek 9)

1. Společenství je založeno na celní unii, která pokrývá veškerý obchod zbožím a která zahrnuje jak zákaz vývozních a dovozních cel a všech poplatků s rovnocenným účinkem mezi členskými státy, tak i přijetí společného celního sazebníku ve vztahu ke třetím zemím.

2. Článek 25 a kapitola 2 této hlavy se týkají výrobků, které pocházejí z členských států, jakož i těch výrobků pocházejících ze třetích zemí, které jsou v členských státech ve volném oběhu.

Článek 24 (bývalý článek 10)

Za výrobky ve volném oběhu v členském státě se pokládají ty výrobky, které pocházejí ze třetích zemí, u kterých byly v tomto členském státě splněny dovozní náležitosti a zaplacen cla a poplatky s rovnocenným účinkem a u kterých nedošlo k plnému ani částečnému navrácení těchto cel a poplatků.

KAPITOLA 1

Celní unie

Článek 25 (bývalý článek 12)

Dovozní nebo vývozní cla a poplatky s rovnocenným účinkem jsou mezi členskými státy zakázány. Tento zákaz se vztahuje také na cla fiskální povahy.

Článek 26 (bývalý článek 28)

Společný celní sazebník stanoví Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou.

Článek 27 (bývalý článek 29)

Při plnění úkolů, které jí byly svěřeny na základě této kapitoly, Komise vychází:

- a) z nutnosti podporovat obchod mezi členskými státy a třetími zeměmi;
- b) z vývoje podmínek hospodářské soutěže uvnitř Společenství, pokud tento vývoj vede ke zvýšení konkurenceschopnosti podniků;
- c) z požadavků zásobování Společenství surovinami a polotovary, přičemž Komise dbá, aby mezi členskými státy nedošlo k narušení podmínek hospodářské soutěže u konečných výrobků;
- d) z nutnosti vyvarovat se vážných poruch v hospodářství členských států a zajistit racionální rozvoj výroby a rozšíření spotřeby ve Společenství.

KAPITOLA 2

Zákaz množstevních omezení mezi členskými státy

Článek 28 (bývalý článek 30)

Množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, jsou zakázána.

Článek 29 (bývalý článek 34)

Množstevní omezení vývozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem jsou mezi členskými státy zakázána.

Článek 30 (bývalý článek 36)

Články 28 a 29 nevylučují zákazy nebo omezení dovozu, vývozu nebo tranzitu odůvodněné veřejnou mravností, veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností, ochranou zdraví a života lidí a zvířat, ochranou rostlin, ochranou národního kulturního pokladu, jenž má uměleckou, historickou nebo archeologickou hodnotu, nebo ochranou průmyslového a obchodního vlastnictví. Tyto zákazy nebo omezení však nesmějí sloužit jako prostředky svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy.

Článek 31 (bývalý článek 37)

1. Členské státy upraví státní monopoly obchodní povahy tak, aby byla vyloučena jakákoli diskriminace mezi státními příslušníky členských států, pokud jde o podmínky nákupu a odbytu zboží.

Tento článek se vztahuje na každý subjekt, jehož prostřednictvím členský stát právně nebo fakticky, přímo nebo nepřímo kontroluje, řídí nebo významně ovlivňuje dovoz nebo vývoz mezi členskými státy. Tato

ustanovení platí i pro monopoly, jež stát svěřuje jiným subjektům.

2. Členské státy se zdrží zavádění jakéhokoli nového opatření, které by bylo v rozporu se zásadami stanovenými v odstavci 1 nebo které by omezovalo dosah článků týkajících se zákazu cel a množstevních omezení mezi členskými státy.

3. V případě státního monopolu obchodní povahy, s nímž jsou spjata nařízení, jež mají usnadňovat odbyt nebo zhodnocení zemědělských produktů, musí být pravidla stanovená tímto článkem používána tak, aby byly zajištěny rovnocenné záruky zaměstnanosti a životní úrovně příslušných výrobců.

HLAVA II

ZEMĚDĚLSTVÍ

Článek 32 (bývalý článek 38)

1. Společný trh se rozšíří na zemědělství a obchod zemědělskými produkty. Zemědělskými produkty se rozumějí produkty rostlinné a živočišné výroby a rybolovu, jakož i výrobky po prvotním zpracování, které mají s těmito produkty přímou souvislost.

2. Pravidla stanovená pro vytváření společného trhu se vztahují i na zemědělské produkty, nestanoví-li články 33 až 38 jinak.

3. Produkty, na něž se vztahují články 33 až 38, jsou zahrnuty do seznamu v příloze I této smlouvy.

4. Fungování a rozvoj společného trhu se zemědělskými produkty musejí být doprovázeny zavedením společné zemědělské politiky.

Článek 33 (bývalý článek 39)

1. Cílem společné zemědělské politiky je:

- a) zvýšit produktivitu zemědělství podporou technického pokroku a zajišťováním racionálního rozvoje zemědělské výroby a optimálního využití výrobních činitelů, zejména pracovní síly;
- b) zajistit tak odpovídající životní úroveň zemědělského obyvatelstva, a to zejména zvýšením individuálních příjmů osob zaměstnaných v zemědělství;
- c) stabilizovat trhy;
- d) zajistit plynulé zásobování;
- e) zajistit spotřebitelům dodávky za rozumné ceny.

2. Při vypracovávání společné zemědělské politiky a zvláštních metod, které může zahrnovat, se bude přihlížet:

- a) ke zvláštní povaze zemědělské činnosti, vyplývající ze sociální struktury v zemědělství a ze strukturálních a přírodních rozdílů mezi různými zemědělskými oblastmi;
- b) k nutnosti provádět vhodné úpravy postupně;
- c) ke skutečnosti, že v členských státech zemědělství představuje odvětví, které je těsně spjato s celým hospodářstvím.

Článek 34 (bývalý článek 40)

1. K dosažení cílů vymezených v článku 33 je zřízena společná organizace zemědělských trhů.

Tato organizace má v závislosti na dotyčných produktech jednu z těchto forem:

- a) společná pravidla hospodářské soutěže;
- b) povinná koordinace různých vnitrostátních systémů organizace trhu;
- c) evropská organizace trhu.

2. Společná organizace trhů podle odstavce 1 může zahrnovat veškerá opatření potřebná k dosažení cílů stanovených v článku 33, zejména regulaci cen, subvencování výroby i odbytu různých produktů, skladovací a překlenovací opatření a společné mechanismy pro stabilizaci dovozu nebo vývozu.

Společná organizace trhů se musí omezit na dosažení cílů uvedených v článku 33 a musí vylučovat jakoukoli diskriminaci mezi výrobci nebo spotřebiteli uvnitř Společenství.

Společná cenová politika musí být založena na společných kritériích a jednotných metodách výpočtu.

3. Aby společná organizace trhů podle odstavce 1 mohla dosáhnout svých cílů, může být vytvořen jeden nebo více zemědělských orientačních a záručních fondů.

Článek 35 (bývalý článek 41)

K dosažení cílů stanovených v článku 33 mohou být v rámci společné zemědělské politiky přijata opatření jako například:

- a) účinné koordinace úsilí v oblasti odborného vzdělávání, výzkumu a šíření odborných zemědělských poznatků; přitom mohou být společně financovány projekty nebo instituce;
- b) společná opatření postupu na podporu spotřeby určitých produktů.

Článek 36 (bývalý článek 42)

Ustanovení kapitoly týkající se pravidel hospodářské soutěže se vztahují na zemědělskou produkci a obchod zemědělskými produkty pouze v rozsahu, který podle čl. 37 odst. 2 a 3 a způsobem v něm stanoveným vymezí Rada se zřetelem k cílům uvedeným v článku 33.

Rada může zejména schválit poskytování podpor:

- a) k ochraně podniků, jež jsou znevýhodněny strukturálními nebo přírodními podmínkami;
- b) v rámci programů hospodářského rozvoje.

Článek 37 (bývalý článek 43)

1. K určení základních směrů společné zemědělské politiky svolá Komise ihned po vstupu této smlouvy v platnost konferenci členských států, která porovná zemědělské politiky členských států, zejména prostřednictvím vzájemného porovnání zdrojů a potřeb členských států.

2. S přihlédnutím k výsledku konference uvedené v odstavci 1 předloží Komise po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem do dvou let od vstupu této smlouvy v platnost Radě návrhy týkající se vypracování a provádění společné zemědělské politiky včetně nahrazení vnitrostátních systémů organizace trhu některou z forem společné organizace trhů uvedenou v čl. 34 odst. 1 a realizace opatření uvedených v této hlavě.

Tyto návrhy musí brát v úvahu vzájemnou závislost zemědělských otázek, o nichž tato hlava pojednává.

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou vydá nařízení nebo směrnice anebo přijme rozhodnutí; tím není dotčeno právo Rady vydávat vhodná doporučení.

3. Rada může kvalifikovanou většinou v souladu s odstavcem 2 nahradit vnitrostátní systémy organizace trhu společnou organizací trhu, stanovenou v čl. 34 odst. 1, pokud:

a) společná organizace trhu poskytne členským státům, které se stavějí proti tomuto opatření a které mají vlastní systém organizace trhu pro příslušnou výrobu, rovnocenné záruky zaměstnanosti a životní úrovně příslušných výrobců, a to s přihlédnutím k úpravám, které jsou možné, a ke stupni vyžadované specializace;

b) společná organizace trhu zabezpečí obchodu uvnitř Společenství podmínky obdobné podmínkám existujícím na vnitrostátním trhu.

4. Bude-li zavedena společná organizace trhu pro určité suroviny před zavedením společné organizace trhů pro odpovídající zpracované produkty, mohou být dané suroviny dovezeny ze zemí mimo Společenství, pokud se používají pro zpracované produkty určené pro vývoz do třetích zemí.

Článek 38 (bývalý článek 46)

Jestliže v některém členském státě určitý produkt podléhá vnitrostátnímu systému organizace trhu nebo vnitřní regulaci s rovnocenným účinkem a je-li tím z hlediska soutěžního postavení nepříznivě ovlivněna výroba stejného druhu v jiném členském státě, zavedou členské státy vyrovnávací poplatek při dovozu tohoto produktu z členského státu, v němž taková organizace nebo regulace existuje, ledaže by tento stát zavedl vyrovnávací poplatek při vývozu.

Výši poplatků stanoví Komise v míře nutné k obnovení rovnováhy; může schválit také použití jiných opatření, jejichž podmínky a podrobnosti sama určí.

HLAVA III

VOLNÝ POHYB OSOB, SLUŽEB A KAPITÁLU

KAPITOLA 1

Pracovníci

Článek 39 (bývalý článek 48)

1. Je zajištěn volný pohyb pracovníků ve Společenství.

2. Volný pohyb pracovníků zahrnuje odstranění jakékoli diskriminace mezi pracovníky členských států na základě státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky.

3. S výhradou omezení odůvodněných veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností a ochranou zdraví zahrnuje právo:

- a) ucházet se o skutečně nabízená pracovní místa;
- b) pohybovat se za tím účelem volně na území členských států;
- c) pobývat v některém z členských států za účelem výkonu zaměstnání v souladu s právními a správními předpisy, jež upravují zaměstnávání vlastních státních příslušníků;
- d) zůstat na území členského státu po skončení zaměstnání za podmínek, které budou předmětem prováděcích nařízení vydaných Komisí.

4. Tento článek se nepoužije pro zaměstnání ve veřejné správě.

Článek 40 (bývalý článek 49)

Rada přijímá postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem prostřednictvím směrnic nebo nařízení opatření potřebná k zavedení volného pohybu pracovníků tak, jak je vymezen v článku 48, a to zejména tím, že:

- a) zajistí úzkou spolupráci mezi vnitrostátními úřady práce;
- b) odstraní ty administrativní postupy a praxi, jakož i lhůty pro přístup pracovníků k volným pracovním místům, vyplývající buď z vnitrostátních právních předpisů, nebo z dohod dříve uzavřených mezi členskými státy, jejichž zachování by bylo překážkou liberalizace pohybu pracovníků;
- c) odstraní všechny takové lhůty a jiná omezení stanovená vnitrostátními předpisy nebo dohodami dříve uzavřenými mezi členskými státy, které kladou pro státní příslušníky jiných členských států jiné podmínky svobodné volby pracovního místa než pro vlastní státní příslušníky;
- d) vytvoří vhodný mechanismus, jenž by umožňoval propojení mezi nabídkou a poptávkou na trhu pracovních sil a usnadňoval jejich vyrovnávání způsobem, který by vylučoval vážné ohrožení životní úrovně a zaměstnanosti v různých regionech a odvětvích průmyslu.

Článek 41 (bývalý článek 50)

Členské státy budou v rámci společného programu podporovat výměnu mladých pracovníků.

Článek 42 (bývalý článek 51)

Rada přijme postupem podle článku 251 v oblasti sociálního zabezpečení taková opatření, která jsou nezbytná k zajištění volného pohybu pracovníků; za tímto účelem Rada vytvoří systém, který migrujícím pracovníkům a oprávněným příslušníkům jejich rodin zajistí:

- a) započtení všech dob získaných podle práv členských států pro účely vzniku a zachování nároků na dávky, jakož i pro výpočet jejich výše,
- b) vyplácení dávek osobám s bydlištěm na území členských států.

Rada rozhoduje jednomyslně postupem podle článku 251.

KAPITOLA 2

Právo usazování

Článek 43 (bývalý článek 52)

V rámci níže uvedených ustanovení jsou zakázána omezení svobody usazování pro státní příslušníky jednoho členského státu na území státu druhého. Stejně tak jsou zakázána omezení při zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností státními příslušníky jednoho členského státu na území druhého státu.

Svoboda usazování zahrnuje přístup k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkon, jakož i zřizování a řízení podniků, zejména společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce, za podmínek stanovených pro vlastní státní příslušníky právem země usazení, nestanoví-li kapitola o pohybu kapitálu jinak.

Článek 44 (bývalý článek 54)

1. Rada přijme na návrh Komise postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem směrnice k zavedení svobody usazování v určité oblasti činnosti.

2. Rada a Komise plní úkoly, které pro ně vyplývají z předchozích ustanovení, přičemž zejména:

- a) zpravidla se přednostně zabývají takovými obory činnosti, v nichž svoboda usazování zvláště významně přispívá k rozvoji výroby a obchodu;
- b) zajišťují úzkou spolupráci mezi příslušnými orgány státní správy členských států, aby se informovaly o konkrétní situaci v různých oborech činnosti uvnitř Společenství;
- c) odstraňují administrativní postupy a praxi, které vyplývají z vnitrostátních právních předpisů nebo z dohod uzavřených dříve mezi členskými státy a jejichž další zachování by bylo překážkou svobody usazování;
- d) zajišťují, aby pracovníci jednoho členského státu, kteří jsou zaměstnáni na území jiného členského státu, mohli na tomto území zůstat za účelem výkonu samostatně výdělečné činnosti, splňují-li podmínky, které by museli splňovat, kdyby vstupovali do tohoto státu s úmyslem takovou činnost zahájit;
- e) umožňují státním příslušníkům jednoho členského státu nabývat a užívat nemovitosti na území jiného členského státu, pokud to není v rozporu se zásadami stanovenými v čl. 33 odst. 2;
- f) postupně odstraňují omezení svobody usazování v každém oboru činnosti, který přichází v úvahu, a to jak pokud jde o podmínky zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností na území členského státu, tak i pokud jde o podmínky vstupu zaměstnanců mateřského podniku na řídicí nebo dozorčí místa těchto zastoupení, poboček nebo dceřiných společností;
- g) v míře nezbytné k dosažení jejich rovnocennosti koordinují záruky, které jsou pro ochranu zájmů společníků i třetích osob vyžadovány v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce;
- h) kontrolují, zda podmínky usazování nejsou narušovány podporami poskytovanými členskými státy.

Článek 45 (bývalý článek 55)

Ustanovení této kapitoly se v členských státech nevztahují na činnosti, které jsou v příslušném členském státě spjaté, i když jen příležitostně, s výkonem veřejné moci.

Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout, že na určité druhy činností se ustanovení této kapitoly nepoužijí.

Článek 46 (bývalý článek 56)

1. Ustanovení této kapitoly a opatření přijatá na jejich základě nevylučují užití těch ustanovení právních a správních předpisů, které stanoví zvláštní režim pro cizí státní příslušníky z důvodu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a ochrany zdraví.

2. Rada vydá postupem podle článku 251 směrnice ke koordinaci výše uvedených předpisů.

Článek 47 (bývalý článek 57)

1. Za účelem usnadnění přístupu osob k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkonu přijme Rada postupem podle článku 251 směrnice upravující vzájemné uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o kvalifikaci.

2. Za stejným účelem přijímá Rada postupem podle článku 251 směrnice ke koordinaci právních a správních předpisů členských států, jež se týkají přístupu k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkonu. Rada rozhoduje postupem podle článku 251 jednomyslně o směrnících, k jejichž provedení jsou alespoň v jednom členském státě zapotřebí změny stávajících zásad zákonné právní úpravy jednotlivých povolání týkajících se vzdělání a podmínek přístupu fyzických osob k nim. V ostatních případech Rada rozhoduje kvalifikovanou většinou.

3. Pokud jde o povolání lékařská, ostatní zdravotnická a farmaceutická, bude postupné odstraňování omezení záviset na koordinaci podmínek pro výkon těchto povolání v jednotlivých členských státech.

Článek 48 (bývalý článek 58)

Se společnostmi založenými podle práva některého členského státu, jež mají své sídlo, svou ústřední správu nebo hlavní provozovnu uvnitř Společenství, se pro účely této kapitoly zachází stejně jako s fyzickými osobami, které jsou státními příslušníky členských států.

Společnostmi se rozumějí společnosti založené podle občanského nebo obchodního práva včetně družstev a jiné právnické osoby veřejného nebo soukromého práva s výjimkou neziskových organizací.

KAPITOLA 3

Služby

Článek 49 (bývalý článek 59)

Podle následujících ustanovení jsou zakázána omezení volného pohybu služeb uvnitř Společenství pro státní příslušníky členských států, kteří podnikají v jiném státě Společenství, než se nachází příjemce služeb.

Rada může na návrh Komise rozhodnutím přijatým kvalifikovanou většinou rozšířit použitelnost této kapitoly též na poskytovatele služeb, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí a kteří jsou usazeni ve Společenství.

Článek 50 (bývalý článek 60)

Za služby se podle této smlouvy pokládají výkony poskytované zpravidla za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob.

Služby zahrnují zejména:

- a) činnosti průmyslové povahy;
- b) činnosti obchodní povahy;
- c) řemeslné činnosti;
- d) činnosti v oblasti svobodných povolání.

Aniž jsou dotčena ustanovení kapitoly týkající se práva usazování, může poskytovatel služby za účelem jejího poskytnutí dočasně provozovat svou činnost ve státě, kde je služba poskytována, za stejných podmínek, jaké tento stát ukládá svým vlastním státním příslušníkům.

Článek 51 (bývalý článek 61)

1. Volný pohyb služeb v oblasti dopravy je upraven ustanoveními hlavy o dopravě.
2. Liberalizace bankovních a pojišťovacích služeb, které jsou spojeny s pohybem kapitálu, se uskuteční v souladu s liberalizací pohybu kapitálu.

Článek 52 (bývalý článek 63)

1. Rada vydá na návrh Komise a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou směrnice k dosažení liberalizace určitého typu služeb.
2. Směrnice uvedené v odstavci 1 se zpravidla přednostně týkají těch služeb, které mají přímý vliv na výrobní náklady nebo jejichž liberalizace přispívá ke směně zboží.

Článek 53 (bývalý článek 64)

Členské státy jsou připraveny přistoupit k liberalizaci služeb ve větší míře, než jsou povinny na základě směrnic vydaných podle čl. 52 odst. 1, pokud jim to dovolí jejich celková hospodářská situace, jakož i situace v příslušném hospodářském odvětví.

Za tím účelem podá Komise příslušným členským státům vhodná doporučení.

Článek 54 (bývalý článek 65)

Dokud nebudou odstraněna omezení volného pohybu služeb, uplatňuje je každý členský stát na všechny poskytovatele služeb podle čl. 49 prvního pododstavce, bez rozdílu státní příslušnosti nebo místa pobytu.

Článek 55 (bývalý článek 66)

Pro otázky upravené touto kapitolou se použijí články 45 až 48.

KAPITOLA 4

Kapitál a platby

Článek 56 (bývalý článek 73b)

1. V rámci této kapitoly jsou zakázána všechna omezení pohybu kapitálu mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi.
2. V rámci této kapitoly jsou zakázána všechna omezení plateb mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi.

Článek 57 (bývalý článek 73c)

1. Článkem 56 není dotčeno používání žádných omezení vůči třetím zemím, která existují ke dni 31. prosince 1993 podle vnitrostátního práva nebo práva Společenství ve vztahu k pohybu kapitálu do nebo ze třetích zemí, zahrnujícího přímé investice včetně investic do nemovitostí, usazování, poskytování finančních služeb či přijetí cenných papírů na kapitálové trhy. ***S ohledem na omezení existující ve vnitrostátních právních řádech Estonska a Maďarska je odpovídajícím dnem 31. prosinec 1999.***

2. Ve snaze dosáhnout volného pohybu kapitálu mezi členskými státy a třetími zeměmi v co největší míře a aniž jsou dotčeny ostatní kapitoly této smlouvy, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou přijímat opatření týkající se pohybu kapitálu do a ze třetích zemí, zahrnujícího přímé investice, včetně investic do nemovitostí, usazování, poskytování finančních služeb či přijetí cenných papírů na kapitálové trhy. Jednomyslnost vyžadují ta opatření podle tohoto odstavce, která v oblasti liberalizace pohybu kapitálu do třetích zemí či z nich představují v právu Společenství krok zpět.

Článek 58 (bývalý článek 73d)

1. Článkem 56 není dotčeno právo členských států:

a) uplatňovat příslušná ustanovení svých daňových předpisů, která rozlišují mezi daňovými poplatníky podle místa bydliště nebo podle místa, kde je jejich kapitál investován;

b) učinit všechna nezbytná opatření, jež by zabránila porušování vnitrostátních právních a správních předpisů, zejména v oblasti daňového práva a dohledu nad finančními institucemi, nebo stanovit postupy pro ohlašování pohybu kapitálu pro účely správní či statistické, nebo učinit opatření odůvodněná veřejným pořádkem či veřejnou bezpečností.

2. Touto kapitolou není dotčena použitelnost omezení práva usazování, pokud jsou slučitelná s touto smlouvou.

3. Opatření a postupy uvedené v odstavcích 1 a 2 nesmějí představovat ani prostředek svévolné diskriminace, ani zastřené omezování volného pohybu kapitálu a plateb ve smyslu článku 56.

Článek 59 (bývalý článek 73f)

Pokud pohyb kapitálu do či ze třetích zemí za výjimečných okolností způsobuje nebo hrozí způsobit vážné poruchy fungování hospodářské a měnové unie, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou na dobu nepřekračující šest měsíců přijmout ochranná opatření vůči třetím zemím, jsou-li taková opatření naprosto nezbytná.

Článek 60 (bývalý článek 73g)

1. Je-li činnost Společenství v případech uvedených v článku 301 považována za nezbytnou, Rada může postupem podle článku 301 vůči dotýčným třetím zemím přijmout nezbytná okamžitá opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb.

2. Dokud Rada nepřijme opatření podle odstavce 1, může členský stát, aniž je dotčen článek 297, z vážných politických důvodů a v případě naléhavosti vůči třetí zemi přijmout jednostranná opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb. Komise a ostatní členské státy budou o takových opatřeních informovány nejpozději do dne jejich vstupu v platnost.

Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout, že dotčený členský stát musí tato opatření změnit nebo zrušit. Předseda Rady informuje Evropský parlament o každém takovém rozhodnutí Rady.

HLAVA IV

VÍZOVÁ, AZYLOVÁ A PŘÍSTĚHOVALECKÁ POLITIKA A JINÉ POLITIKY TÝKAJÍCÍ SE VOLNÉHO POHYBU OSOB

Článek 61 (bývalý článek 73i)

K postupnému vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva přijme Rada:

- a) do pěti let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost opatření k zajištění volného pohybu osob podle článku 14 a doprovodná ohraničující opatření, která jsou s ním bezprostředně spjata a která se týkají kontrol na vnějších hranicích, azylu a přístěhovalectví podle čl. 62 bodů 2) a 3) a čl. 63 bodu 1) písm. a) a bodu 2) písm. a), jakož i opatření k předcházení trestné činnosti a boji proti ní podle čl. 31 písm. e) Smlouvy o Evropské unii;
- b) ostatní opatření v oblasti azylu, přístěhovalectví a ochrany práv státních příslušníků třetích zemí v souladu s článkem 63;
- c) opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech, jak je stanoveno v článku 65;
- d) vhodná opatření k podpoře a posílení správní spolupráce, jak je stanoveno v článku 66;
- e) opatření v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech, která předcházením trestné činnosti a bojem proti ní v Unii v souladu se Smlouvou o Evropské unii sledují dosažení vysokého stupně bezpečnosti.

Článek 62 (bývalý článek 73j)

Rada přijme postupem podle článku 67 ve lhůtě pěti let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost:

- 1) opatření, která podle článku 14 zajistí, aby osoby, ať již jsou občany Unie nebo státními příslušníky třetích zemí, nebyly kontrolovány při překračování vnitřních hranic;
- 2) opatření o překračování vnějších hranic členských států, která stanoví:
 - a) pravidla a postupy, které musí členské státy dodržovat při provádění kontrol osob na vnějších hranicích;
 - b) vízové předpisy pro zamýšlené pobyty v trvání nejvýše tří měsíců, zahrnující:
 - i) seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, a třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni;
 - ii) postupy a podmínky pro udělování víz členskými státy;
 - iii) jednotný vzor víz;

iv) předpisy pro jednotné vízum;

3) opatření, jimiž se stanoví podmínky, za kterých požívají státní příslušníci třetích zemí po dobu nejvýše tří měsíců na území členských států svobody cestování.

Článek 63 (bývalý článek 73k)

Rada přijme postupem podle článku 67 ve lhůtě pěti let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost:

1) opatření o azylu, v souladu se Ženevskou úmluvou ze dne 28. července 1951 a Protokolem ze dne 31. ledna 1967 o právním postavení uprchlíků a ostatními příslušnými smlouvami, v následujících oblastech:

- a) kritéria a postup pro určení členského státu, který je příslušný pro posuzování žádosti o azyl, kterou podal státní příslušník třetí země v některém z členských států;
- b) minimální pravidla pro přijímání žadatelů o azyl v členských státech;
- c) minimální pravidla pro uznávání státních příslušníků třetích zemí za uprchlíky;
- d) minimální pravidla pro postup členských států při přiznávání či odnímání postavení uprchlíka;

2) opatření týkající se uprchlíků a vysídlených osob v následujících oblastech:

- a) minimální pravidla pro dočasnou ochranu vysídlených osob ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do země svého původu, a osob, které z jiných důvodů potřebují mezinárodní ochranu;
- b) podpora vyváženého rozdělení úsilí, které je spojeno s přijímáním uprchlíků a vysídlených osob a s jeho důsledky, mezi členské státy;

3) opatření týkající se přistěhovalecké politiky v následujících oblastech:

- a) podmínky vstupu a pobytu a pravidla, podle nichž členské státy udělují dlouhodobá víza a vydávají povolení k pobytu, včetně těch, která jsou udělována a vydávána za účelem slučování rodin;
- b) nedovolené přistěhovalectví a nedovolený pobyt včetně vracení osob, které neoprávněně pobývají v některém členském státě;

4) opatření vymezující práva a podmínky, na základě kterých mohou státní příslušníci třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v některém členském státě, pobývat v ostatních členských státech.

Opatření přijatá Radou podle bodů 3) a 4) nebrání členskému státu, aby v dotyčných oblastech zachoval nebo zavedl vnitrostátní předpisy, které jsou slučitelné s touto smlouvou a mezinárodními dohodami.

Výše uvedená lhůta pěti let se nevztahuje na přijetí opatření podle bodů 2) písm. b), 3) písm. a) a 4).

Článek 64 (bývalý článek 73l)

1. Tato hlava se netýká výkonu odpovědnosti členských států za udržování veřejného pořádku a ochranu vnitřní bezpečnosti.

2. Ocitnou-li se jeden nebo více členských států ve stavu nouze v důsledku náhlého přílivu státních příslušníků třetích zemí, může Rada, aniž je dotčen odstavec 1, na návrh Komise přijmout kvalifikovanou většinou ve prospěch dotyčných členských států prozatímní opatření v trvání nejvýše šesti měsíců.

Článek 65 (bývalý článek 73m)

Opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech s mezinárodním prvkem přijímaná podle článku 67, pokud je to nutné k řádnému fungování vnitřního trhu, zahrnují mimo jiné:

a) zlepšení a zjednodušení:

- systému mezinárodního doručování soudních a mimosoudních písemností;
- spolupráce při opatřování důkazů;
- uznání a výkonu soudních a mimosoudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech;

b) podporu slučitelnosti kolizních norem platných v členských státech a předpisů pro řešení kompetenčních sporů;

c) odstraňování překážek řádného průběhu občanskoprávního řízení, popřípadě podporou slučitelnosti úpravy občanskoprávního řízení v členských státech.

Článek 66 (bývalý článek 73n)

Rada přijímá postupem podle článku 67 opatření k zajištění spolupráce mezi složkami příslušných orgánů členských států v oblastech podle této hlavy, jakož i spolupráce mezi těmito složkami a Komisí.

Článek 67 (bývalý článek 73o)

1. Rada rozhoduje během přechodného období pěti let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost na návrh Komise nebo z podnětu členského státu a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně.

2. Po uplynutí těchto pěti let:

- rozhoduje Rada na návrh Komise; Komise přezkoumává každou žádost členského státu o předložení návrhu Radě;
- přijme Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně rozhodnutí, podle kterého se na všechny oblasti nebo na části oblastí, na které se vztahuje tato hlava, použije postup podle článku 251 a přizpůsobí se ustanovení o pravomocích Soudního dvora.

3. Odchylně od odstavců 1 a 2 jsou opatření uvedená v čl. 62 bodě 2) písm. b) podbodech i) a iii) přijímána Radou po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou.

4. Odchylně od odstavce 2 jsou opatření uvedená v čl. 62 bodě 2) písm. b) podbodech ii) a iv) přijímána Radou po uplynutí pěti let od vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost postupem podle článku 251.

5. Odchylně od odstavce 1 přijímá Rada postupem podle článku 251:

- **opatření uvedená v čl. 63 bodě 1 a bodě 2 písm. a), pokud Rada předtím přijala v souladu s odstavcem 1 tohoto článku právní předpisy Společenství, které stanovily společná pravidla a základní zásady v těchto věcech,**
- **opatření uvedená v článku 65, s výjimkou záležitostí dotýkajících se rodinného práva.**

Článek 68 (bývalý článek 73p)

1. Článek 234 se použije na tuto hlavu za následujících okolností a podmínek: jestliže v určité věci, která je předmětem řízení zahájeného u soudu členského státu, jehož rozhodnutí již nemůže být napadeno opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, vyvstane otázka výkladu této hlavy nebo platnosti a výkladu aktů vydaných orgány Společenství na základě této hlavy, požádá tento soud Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce, jestliže je považuje za nutné k vydání svého rozsudku.

2. Soudní dvůr nemá v žádném případě pravomoc rozhodovat o opatřeních a rozhodnutích přijatých k provedení čl. 62 bodu 1), která se týkají udržení veřejného pořádku a ochrany vnitřní bezpečnosti.

3. Rada, Komise nebo členský stát mohou požádat Soudní dvůr o rozhodnutí ve věci výkladu této hlavy a aktů vydaných orgány Společenství na základě této hlavy. Rozhodnutí, které Soudní dvůr na tuto žádost vydá, se nevztahuje na rozsudky soudů členských států, které nabyly právní moci.

Článek 69 (bývalý článek 73q)

Pro uplatnění této hlavy se použijí, aniž je dotčen Protokol o použití některých hledisek článku 14 Smlouvy o založení Evropského společenství na Spojené království a Irsko, Protokol o postavení Spojeného království a Irska a Protokol o postavení Dánska.

HLAVA V

DOPRAVA

Článek 70 (bývalý článek 74)

V oblastech upravovaných v této hlavě sledují členské státy cíle této smlouvy v rámci společné dopravní politiky.

Článek 71 (bývalý článek 75)

1. K provedení článku 70 a s přihlédnutím ke zvláštnostem dopravy stanoví Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů:

- a) společná pravidla pro mezinárodní dopravu do nebo z některého členského státu anebo procházející přes území jednoho nebo několika členských států;
- b) podmínky, za nichž mohou dopravci, kteří nejsou rezidenti tohoto státu, provozovat dopravu uvnitř některého členského státu;
- c) opatření ke zlepšení bezpečnosti dopravy;
- d) veškeré jiné potřebné předpisy.

2. Odchylně od postupu podle odstavce 1 přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně předpisy upravující zásady dopravního režimu, jejichž uplatňování by se mohlo vážně dotknout životní úrovně a zaměstnanosti v některých oblastech, jakož i využití dopravních zařízení; přihlédne přitom k nutnosti přizpůsobovat se hospodářskému rozvoji vyplývajícemu z vytvoření společného trhu.

Článek 72 (bývalý článek 76)

Až do přijetí předpisů uvedených v čl. 71 odst. 1 nesmí žádný členský stát bez jednomyslného souhlasu Rady měnit předpisy upravující tuto oblast k 1. lednu 1958 nebo pro přistupující státy ke dni přistoupení způsobem, který by přímo nebo nepřímo znevýhodňoval dopravce jiných členských států ve srovnání s domácími dopravci.

Článek 73 (bývalý článek 77)

S touto smlouvou jsou slučitelné podpory, které odpovídají potřebě koordinovat dopravu nebo které představují náhradu za určitá plnění související s pojmem veřejné služby.

Článek 74 (bývalý článek 78)

Veškerá opatření v oblasti cen a podmínek dopravy učiněná v rámci této smlouvy musí přihlížet k hospodářské situaci dopravců.

Článek 75 (bývalý článek 79)

1. V dopravě uvnitř Společenství je odstraněna veškerá diskriminace spočívající v tom, že dopravce uplatňuje na dopravu téhož zboží dopravovaného za stejných okolností ceny a dopravní podmínky odlišné v závislosti na zemi původu nebo určení dopravovaného zboží.

2. Odstavec 1 nevylučuje, aby Rada přijala jiná opatření podle čl. 71 odst. 1.

3. Rada na návrh Komise a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijme kvalifikovanou většinou pravidla k provedení odstavce 1.

Může zejména přijmout opatření potřebná k tomu, aby orgány Společenství mohly zabezpečit plnění ustanovení odstavce 1 a aby mohly zajistit uživatelům dopravy výhody vyplývající z tohoto ustanovení.

4. Komise prozkoumá z vlastního podnětu nebo na žádost některého členského státu případy diskriminace uvedené v odstavci 1 a po konzultaci s každým příslušným členským státem vydá v rámci pravidel stanovených v souladu s odstavcem 3 potřebná rozhodnutí.

Článek 76 (bývalý článek 80)

1. V dopravě uvnitř Společenství je zakázáno uplatňovat takové ceny a podmínky uložené členským státem, které jakýmkoli způsobem podporují nebo chrání jeden nebo několik určitých podniků nebo průmyslových odvětví, ledaže k tomu dá svolení Komise.

2. Komise prozkoumá z vlastního podnětu nebo na žádost některého členského státu ceny a podmínky uvedené v odstavci 1, přihlédne zejména k požadavkům vhodné regionální hospodářské politiky, k potřebám nerozvinutých oblastí a k obtížím oblastí vážně postižených politickými okolnostmi, jakož i k účinkům těchto cen a podmínek na hospodářskou soutěž mezi různými způsoby dopravy.

Komise po konzultaci s každým příslušným členským státem vydá potřebná rozhodnutí.

3. Zákaz uvedený v odstavci 1 se netýká sazeb zavedených k zajištění konkurenceschopnosti.

Článek 77 (bývalý článek 81)

Dávky nebo poplatky nezávislé na ceně dopravy účtované dopravcem v souvislosti s přechodem hranic nesmějí přesahovat rozumnou míru stanovenou s přihlédnutím ke skutečným výdajům vynaloženým v souvislosti s tímto přechodem.

Členské státy se vynasnaží tyto výdaje postupně snižovat.

Komise může k provedení tohoto článku podávat členským státům doporučení.

Článek 78 (bývalý článek 82)

Ustanovení této hlavy nebrání použití opatření přijatých ve Spolkové republice Německo, pokud jsou nutná

k vyrovnaní hospodářských nevýhod, jež byly hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky způsobeny rozdělením Německa.

Článek 79 (bývalý článek 83)

Při Komisi se zřizuje poradní výbor složený z odborníků jmenovaných vládami členských států. Komise s výborem podle potřeby konzultuje otázky dopravy, aniž je dotčena působnost Hospodářského a sociálního výboru.

Článek 80 (bývalý článek 84)

1. Ustanovení této hlavy se vztahují na dopravu po železnicích, silnicích a vnitrozemských vodních cestách.
2. Rada může kvalifikovanou většinou rozhodnout, zda, do jaké míry a jakým postupem bude možno stanovit vhodná ustanovení pro dopravu námořní a leteckou.

Použijí se procesní ustanovení článku 71.

HLAVA VI

SPOLEČNÁ PRAVIDLA PRO HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ, DANĚ A SBLIŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

KAPITOLA 1

Pravidla hospodářské soutěže

Oddíl 1

Pravidla platná pro podniky

Článek 81 (bývalý článek 85)

1. Se společným trhem jsou neslučitelné, a proto zakázané, veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na společném trhu, zejména ty, které

- a) přímo nebo nepřímo určují nákupní nebo prodejní ceny anebo jiné obchodní podmínky;
- b) omezují nebo kontrolují výrobu, odbyt, technický rozvoj nebo investice;
- c) rozdělují trhy nebo zdroje zásobování;
- d) uplatňují vůči obchodním partnerům rozdílné podmínky při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodněni v hospodářské soutěži;
- e) podmiňují uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.

2. Dohody nebo rozhodnutí zakázané podle tohoto článku jsou neplatné od počátku.

3. Odstavec 1 však může být prohlášen za neúčinný pro:

— dohody nebo kategorie dohod mezi podniky,

- rozhodnutí nebo kategorie rozhodnutí sdružení podniků a
- jednání ve vzájemné shodě nebo jejich kategorie,

které přispívají ke zlepšení výroby nebo distribuce výrobků anebo k podpoře technického či hospodářského pokroku, přičemž vyhrazuji spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho vyplývajících, a které

- a) neukládají příslušným podnikům omezení, jež nejsou k dosažení těchto cílů nezbytná;
- b) neumožňují těmto podnikům vyloučit hospodářskou soutěž ve vztahu k podstatné části výrobků tímto dotčených.

Článek 82 (bývalý článek 86)

Se společným trhem je neslučitelné, a proto zakázané, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy, aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na společném trhu nebo jeho podstatné části.

Takové zneužívání může zejména spočívat:

- a) v přímém nebo nepřímém vynucování nepřiměřených nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek;
- b) v omezování výroby, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů;
- c) v uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži;
- d) v podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.

Článek 83 (bývalý článek 87)

1. Nařízení nebo směrnice potřebné k provedení zásad uvedených v člancích 81 a 82 přijímá Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou.

2. Cílem předpisů uvedených v odstavci 1 je zejména:

- a) zajistit dodržování zákazů uvedených v čl. 81 odst. 1 a v článku 82 stanovením pokut a penále;
- b) určit prováděcí pravidla k čl. 81 odst. 3 s přihlédnutím k nutnosti zajistit účinný dozor při co největším zjednodušení správní kontroly;
- c) podrobněji vymezit v případě potřeby rozsah uplatňování článků 81 a 82 v jednotlivých hospodářských odvětvích;
- d) vymezit úlohy Komise a Soudního dvora při provádění ustanovení uvedených v tomto odstavci;
- e) vymezit poměr mezi vnitrostátními právními předpisy na jedné straně a ustanoveními tohoto oddílu nebo předpisy přijatými na základě tohoto článku na straně druhé.

Článek 84 (bývalý článek 88)

Dokud nenabudou platnosti předpisy vydané podle článku 83, rozhodují o přípustnosti dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě a o zneužívání dominantního postavení na společném trhu orgány členských států v souladu s vnitrostátními právními předpisy a s ustanoveními článku 81, zejména odstavce 3, a článku 82.

Článek 85 (bývalý článek 89)

1. Aniž je dotčen článek 84, dbá Komise na provádění zásad vytyčených v člancích 81 a 82. Na žádost členského státu nebo z úřední povinnosti a v součinnosti s příslušnými orgány členských států, které ji budou nápomocny, vyšetřuje případy domnělého porušení uvedených zásad. Zjistí-li, že k porušení došlo, navrhne prostředky vhodné k jeho odstranění.
2. Trvá-li porušení i nadále, Komise konstatuje porušení zásad zdůvodněným rozhodnutím. Komise může své rozhodnutí zveřejnit a zmocnit členské státy, aby přijaly potřebná opatření k nápravě, jejichž podmínky a podrobnosti Komise určí.

Článek 86 (bývalý článek 90)

1. Pokud jde o podniky veřejného práva a podniky, kterým členské státy přiznávají zvláštní nebo výlučná práva, tyto státy nepřijmou ani neponechají v platnosti opatření odporující pravidlům této smlouvy, zejména pravidlům stanoveným v člancích 12 a 81 až 89.
2. Podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu nebo ty, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým v této smlouvě, zejména pravidlům hospodářské soutěže, pokud uplatnění těchto pravidel nebrání právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů, které jim byly svěřeny. Rozvoj obchodu nesmí být dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem Společenství.
3. Komise dohlíží na provádění tohoto článku a vydává podle potřeby členským státům potřebné směrnice a rozhodnutí.

Oddíl 2

Státní podpory

Článek 87 (bývalý článek 92)

1. Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem, nestanoví-li tato smlouva jinak.
2. Se společným trhem jsou slučitelné:
 - a) podpory sociální povahy poskytované individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytují bez diskriminace na základě původu výrobků;
 - b) podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi;
 - c) podpory poskytované hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postižených rozdělením Německa, pokud jsou potřebné k vyrovnaní hospodářských znevýhodnění způsobených tímto rozdělením.
3. Za slučitelné se společným trhem mohou být považovány:
 - a) podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností;
 - b) podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu;
 - c) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí,

pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem;

d) podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže ve Společenství v míře odporující společnému zájmu;

e) jiné kategorie podpor, které určí Rada na návrh Komise rozhodnutím přijatým kvalifikovanou většinou.

Článek 88 (bývalý článek 93)

1. Komise ve spolupráci s členskými státy zkoumá průběžně režimy podpor existující v těchto státech. Navrhuje jim vhodná opatření, která vyžaduje postupný rozvoj nebo fungování společného trhu.

2. Zjistí-li Komise poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, že podpora poskytovaná některým státem nebo ze státních prostředků není slučitelná se společným trhem podle článku 87 nebo že je zneužívána, rozhodne, že dotyčný stát ve lhůtě stanovené Komisí takovou podporu zruší nebo upraví.

Nepodrobí-li se dotyčný stát tomuto rozhodnutí ve stanovené lhůtě, může Komise nebo jiný zainteresovaný stát, odchýlně od článků 226 a 227, předložit věc přímo Soudnímu dvoru.

Rada může na žádost členského státu jednomyslně rozhodnout, že podpora, kterou tento stát poskytuje nebo hodlá poskytnout, má být odchýlně od článku 87 nebo nařízení podle článku 89 považována za slučitelnou se společným trhem, odůvodňují-li takové rozhodnutí mimořádné okolnosti. Zahájila-li již Komise ve věci této podpory řízení podle prvního pododstavce tohoto odstavce, bude podáním žádosti příslušného státu Radě uvedené řízení pozastaveno až do vyjádření Rady.

Nevyjádří-li se však Rada do tří měsíců po podání této žádosti, rozhodne věc Komise.

3. Komise musí být včas informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat svá vyjádření. Má-li za to, že takový záměr není s ohledem na článek 87 slučitelný se společným trhem, zahájí neprodleně řízení podle odstavce 2. Dotyčný členský stát neprovede zamýšlená opatření, dokud Komise v tomto řízení nepřijme konečné rozhodnutí.

Článek 89 (bývalý článek 94)

Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou přijímat veškerá potřebná prováděcí nařízení k článkům 87 a 88, a zejména stanovit podmínky, za nichž se použije čl. 88 odst. 3, jakož i vymezovat druhy podpor, které jsou vyňaty z tohoto řízení.

KAPITOLA 2

Daňová ustanovení

Článek 90 (bývalý článek 95)

Členské státy nepodrobí přímo ani nepřímo výrobky jiných členských států jakémukoli vyššímu vnitrostátnímu zdanění než je to, jemuž jsou přímo nebo nepřímo podrobeny podobné výrobky domácí.

Členské státy nepodrobí dále výrobky jiných členských států vnitrostátnímu zdanění, které by poskytovalo nepřímou ochranu jiným výrobkům.

Článek 91 (bývalý článek 96)

Pokud jsou výrobky vyvezeny na území některého členského státu, nesmí být navracení vnitrostátních daní vyšší než vnitrostátní daně, kterým byly výrobky přímo nebo nepřímo podrobeny.

Článek 92 (bývalý článek 98)

Osvobození od daně a navracení daní při vývozu do jiných členských států s výjimkou daně z obratu, spotřebních a ostatních nepřímých daní, jakož i vyrovnávací poplatky při dovozu z členských států jsou přípustné pouze tehdy, pokud zamýšlená opatření na omezenou dobu předem schválila Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou.

Článek 93 (bývalý článek 99)

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijme ustanovení k harmonizaci právních předpisů týkajících se daní z obratu, spotřebních daní a jiných nepřímých daní v rozsahu, v jakém je tato harmonizace nezbytná pro vytvoření a fungování vnitřního trhu ve lhůtě uvedené v článku 14.

KAPITOLA 3

Sbližování právních předpisů

Článek 94 (bývalý článek 100)

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijímá směrnice o sbližování právních a správních předpisů členských států, které mají přímý vliv na vytváření nebo fungování společného trhu.

Článek 95 (bývalý článek 100a)

1. Odchylně od článku 94 a není-li v této smlouvě stanoveno jinak, použijí se k dosažení cílů uvedených v článku 14 následující ustanovení. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá opatření ke sbližování ustanovení právních a správních předpisů členských států, jejichž účelem je vytvoření a fungování vnitřního trhu.
2. Odstavec 1 se nevztahuje na ustanovení o daních, ustanovení týkající se volného pohybu osob, ani na ustanovení týkající se práv a zájmů zaměstnanců.
3. Komise bude ve svých návrzích podle odstavce 1 týkajících se zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele vycházet z vysoké úrovně ochrany a přihlédne přitom zejména k novému vývoji založenému na vědeckých poznatcích. V rámci svých pravomocí usilují o tento cíl též Evropský parlament a Rada.
4. Pokládá-li členský stát poté, co Rada nebo Komise přijaly harmonizační opatření, za nezbytné ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 30 nebo vnitrostátní předpisy týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí, oznámí je Komisi spolu s důvody pro jejich ponechání.
5. Aniž je dotčen odstavec 4, pokládá-li členský stát poté, co Rada nebo Komise přijaly harmonizační opatření, za nezbytné zavést vnitrostátní předpisy, opírající se o nové vědecké poznatky k ochraně životního prostředí nebo pracovního prostředí, z důvodu zvláštního problému, který se objeví v tomto členském státě po přijetí harmonizačních opatření, oznámí zamýšlené předpisy Komisi spolu s důvody pro jejich zavedení.
6. Komise do šesti měsíců po oznámení podle odstavců 4 a 5 dotyčné vnitrostátní právní předpisy schválí nebo zamítne poté, co prověří, zda neslouží jako prostředek svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy a nenarušují fungování vnitřního trhu.

Nerozhodne-li Komise v této lhůtě, pokládají se vnitrostátní předpisy uvedené v odstavcích 4 a 5 za schválené.

Je-li to opodstatněné složitostí věci a není-li to nebezpečné pro lidské zdraví, může Komise oznámit dotyčnému členskému státu, že lhůta uvedená v tomto odstavci může být prodloužena o další lhůtu až šesti měsíců.

7. Je-li členský stát oprávněn podle odstavce 6 zachovat nebo zavést vnitrostátní předpisy, které se odchyľují od harmonizačního opatření, přezkoumá Komise neprodleně, zda má navrhnout přizpůsobení tohoto opatření.

8. Upozorní-li členský stát v některé oblasti, která byla předmětem harmonizačních opatření, na určitý problém veřejného zdraví, uvědomí o něm Komisi, která neprodleně přezkoumá, zda nenavrhne Radě odpovídající opatření.

9. Odchyľně od postupu podle článků 226 a 227 může Komise nebo kterýkoli členský stát předložit věc přímo Soudnímu dvoru, domnívá-li se, že jiný členský stát zneužívá pravomoci stanovené v tomto článku.

10. Výše uvedená harmonizační opatření zahrnují ve vhodných případech ochrannou doložku, která zmocňuje členské státy přijmout z jednoho nebo více důvodů neekonomické povahy uvedených v článku 36 prozatímní opatření, která podléhají kontrolnímu postupu Společenství.

Článek 96 (bývalý článek 101)

Zjistí-li Komise, že existující rozdíly mezi právními a správními předpisy členských států narušují podmínky hospodářské soutěže na společném trhu a vyvolávají narušení, které je nutno odstranit, poradí se s danými členskými státy.

Nevedou-li tyto porady k odstranění takové nerovnováhy, přijme Rada na návrh Komise za tímto účelem potřebné směrnice kvalifikovanou většinou. Komise a Rada mohou přijímat jakákoli jiná vhodná opatření uvedená v této smlouvě.

Článek 97 (bývalý článek 102)

1. Jsou-li důvody k obavám, že přijetí nebo změna právního a správního předpisu může vyvolat narušení ve smyslu předchozího článku, zahájí se členský stát, který přijetí nebo změnu zamýšlí, jednání s Komisí. Komise po konzultaci s členskými státy doporučí příslušným státům vhodná opatření, aby k nerovnováze nedošlo.

2. Jestliže stát, který hodlá přijmout nebo změnit vnitrostátní předpisy, nevyhoví doporučení Komise, které je mu určeno, nelze od jiných členských států požadovat, aby podle článku 96 změnily své vnitrostátní předpisy za účelem odstranění tohoto narušení. Jestliže členský stát, který nedbal doporučení Komise, vyvolá narušení pouze ke své vlastní újmě, článek 96 se nepoužije.

HLAVA VII

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ POLITIKA

KAPITOLA 1

Hospodářská politika

Článek 98 (bývalý článek 102a)

Členské státy směřují své hospodářské politiky tak, aby v rámci hlavních směrů uvedených v čl. 99 odst. 2 přispívaly k dosahování cílů Společenství ve smyslu článku 2. Členské státy a Společenství postupují v souladu se zásadami stanovenými v článku 4 a v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž je podporováno účinné rozdělení zdrojů.

Článek 99 (bývalý článek 103)

1. Členské státy považují své hospodářské politiky za věc společného zájmu a koordinují je v rámci Rady v souladu s článkem 98.

2. Rada přijme na doporučení Komise kvalifikovanou většinou návrh hlavních směrů hospodářských politik členských států a Společenství a podá o tom zprávu Evropské radě.

Evropská rada na základě zprávy Rady projedná závěry o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Společenství.

Na základě těchto závěrů podá Rada kvalifikovanou většinou doporučení, ve kterém budou tyto hlavní směry vymezeny. Rada o svém doporučení informuje Evropský parlament.

3. K zajištění užší koordinace hospodářských politik a trvalé konvergence hospodářské výkonnosti členských států sleduje Rada na základě zpráv předkládaných Komisí hospodářský vývoj v každém členském státě a ve Společenství, jakož i soulad hospodářských politik s hlavními směry uvedenými v odstavci 2, a pravidelně provádí celkové hodnocení.

Pro účely tohoto mnohostranného dohledu poskytují členské státy Komisi informace o důležitých opatřeních v oblasti své hospodářské politiky, jakož i další informace, které považují za nezbytné.

4. Zjistí-li se na základě postupu uvedeného v odstavci 3, že hospodářské politiky členského státu nejsou v souladu s hlavními směry uvedenými v odstavci 2 nebo že by mohly ohrozit fungování hospodářské a měnové unie, může Rada na doporučení Komise kvalifikovanou většinou podat dotyčnému členskému státu nezbytná doporučení. Rada může na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout o zveřejnění svých doporučení.

Předseda Rady a Komise podají Evropskému parlamentu zprávu o výsledcích mnohostranného dohledu. Předseda Rady může být vyzván, aby vystoupil před příslušným výborem Evropského parlamentu, jestliže Rada svá doporučení zveřejnila.

5. Rada může postupem podle článku 252 přijmout podrobná pravidla pro postup při mnohostranném dohledu podle odstavců 3 a 4 tohoto článku.

Článek 100 (bývalý článek 103a)

1. Aniž jsou dotčeny jiné postupy stanovené v této smlouvě, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou rozhodnout o opatřeních přiměřených hospodářské situaci, zejména když vzniknou závažné obtíže v zásobování určitými výrobky.

2. Nastanou-li členskému státu z důvodu mimořádných událostí, které nemůže ovlivnit, obtíže nebo je-li z téhož důvodu vážně ohrožen závažnými obtížemi, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou na návrh Komise poskytnout dotyčnému členskému státu za určitých podmínek finanční pomoc Společenství. Předseda Rady informuje o rozhodnutí Evropský parlament.

Článek 101 (bývalý článek 104)

1. ECB nebo centrálním bankám členských států (dále jen „národní centrální banky“) se zakazuje poskytovat možnost přečerpání zůstatku bankovních účtů nebo jakýkoli jiný typ úvěru orgánům či institucím Společenství, ústředním vládám, regionálním nebo místním orgánům nebo jiným veřejnoprávním orgánům,

jiným veřejnoprávním subjektům nebo podnikům veřejného práva členských států; rovněž je zakázán přímý nákup jejich dluhových nástrojů ECB nebo národními centrálními bankami.

2. Odstavec 1 se nepoužije na úvěrové instituce ve veřejném vlastnictví, kterým národní centrální banky a ECB v souvislosti s poskytováním peněžních prostředků centrálními bankami poskytují stejné zacházení jako soukromým úvěrovým institucím.

Článek 102 (bývalý článek 104a)

1. Zakazují se jakákoli opatření, která nejsou odůvodněna veřejným dohledem a která umožňují orgánům či institucím Společenství, ústředním vládám, regionálním nebo místním orgánům nebo jiným veřejným orgánům, jiným veřejnoprávním subjektům nebo podnikům veřejného práva členských států zvýhodněný přístup k finančním institucím.

2. Do 1. ledna 1994 stanoví Rada postupem podle článku 252 definice pro použití zákazu podle odstavce 1.

Článek 103 (bývalý článek 104b)

1. Společenství neodpovídá za závazky ani nepřebírá závazky ústředních vlád, regionálních nebo místních orgánů nebo jiných veřejných orgánů, jiných veřejnoprávních subjektů nebo podniků veřejného práva kteréhokoli členského státu, pokud se nejedná o vzájemné finanční záruky pro společné uskutečňování určitého záměru. Členský stát neodpovídá za závazky ani nepřebírá závazky ústředních vlád, regionálních nebo místních orgánů nebo jiných veřejných orgánů, jiných veřejnoprávních subjektů nebo podniků veřejného práva jiného členského státu, aniž jsou dotčeny vzájemné finanční záruky pro společné uskutečňování určitého záměru.

2. Je-li to nezbytné, může Rada postupem podle článku 252 upřesnit definice pro použití zákazů podle článku 101 a podle tohoto článku.

Článek 104 (bývalý článek 104c)

1. Členské státy se vyvarují nadměrných schodků veřejných financí.

2. Komise sleduje vývoj rozpočtové situace a výši veřejného zadlužení v členských státech, aby bylo možno zjistit závažné chyby. Zkoumá zejména dodržování rozpočtové kázně na základě těchto dvou kritérií:

a) zda poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu nepřekračuje doporučenou hodnotu, ledaže by:

- buď poměr podstatně a nepřetržitě klesal a dosáhl úrovně, která se blíží doporučené hodnotě,
- nebo by překročení doporučené hodnoty bylo pouze výjimečné a dočasné a poměr zůstal blízko k doporučené hodnotě,

b) zda poměr veřejného zadlužení k hrubému domácímu produktu nepřekračuje doporučenou hodnotu, ledaže se poměr dostatečně snižuje a blíží se uspokojivým tempem k doporučené hodnotě.

Doporučené hodnoty jsou stanoveny v Protokolu o postupu při nadměrném schodku připojeném k této smlouvě.

3. Nesplňuje-li členský stát požadavky podle jednoho nebo žádného z těchto kritérií, Komise vypracuje zprávu. Zpráva Komise přihledne k tomu, zda schodek veřejných financí překračuje veřejné investiční výdaje, jakož i ke všem dalším rozhodujícím faktorům včetně střednědobé hospodářské a rozpočtové pozice členského státu.

Komise může také vypracovat zprávu, je-li i přes plnění kritérií toho názoru, že v některém členském státě existuje riziko nadměrného schodku.

4. Výbor zřízený článkem 114 vydá stanovisko ke zprávě Komise.

5. Usoudí-li Komise, že v členském státě existuje nebo může vzniknout nadměrný schodek, předloží Radě stanovisko.

6. Rada na doporučení Komise a po zvážení všech připomínek, které dotyčný členský stát případně učiní, kvalifikovanou většinou rozhodne po celkovém zhodnocení, zda existuje nadměrný schodek.

7. Rozhodne-li Rada podle odstavce 6, že nadměrný schodek existuje, podá dotyčnému členskému státu doporučení s cílem odstranit tento schodek během určité lhůty. S výhradou odstavce 8 nebudou tato doporučení zveřejněna.

8. Zjistí-li Rada, že ve stanovené lhůtě nebyla na její doporučení přijata žádná účinná opatření, může svá doporučení zveřejnit.

9. Nenásleduje-li členský stát ani poté doporučení Rady, může Rada rozhodnout o výzvě členskému státu, aby v určité lhůtě učinil opatření ke snížení schodku, která Rada považuje za nezbytná pro nápravu situace.

V takovém případě může Rada žádat dotyčný členský stát, aby podle zvláštního harmonogramu předkládal zprávy za účelem posouzení jeho úsilí o nápravu.

10. Právo podat žalobu podle článků 226 a 227 nelze uplatnit v rámci odstavců 1 až 9 tohoto článku.

11. Pokud se členský stát nepodřídí rozhodnutí přijatému podle odstavce 9, může Rada rozhodnout, že použije nebo případně zostří jedno nebo více z následujících opatření:

- požádá dotyčný členský stát, aby před vydáním obligací a jiných cenných papírů zveřejnil dodatečné informace, které Rada určí,
- vyzve Evropskou investiční banku, aby přehodnotila svou úvěrovou politiku vůči dotyčnému členskému státu,
- požádá dotyčný členský stát, aby uložil neúročený vklad v přiměřené výši u Společenství, dokud nebude podle názoru Rady nadměrný schodek napraven,
- uloží pokuty v přiměřené výši.

Předseda Rady informuje Evropský parlament o přijatých rozhodnutích.

12. Rada zruší některá nebo všechna svá rozhodnutí uvedená v odstavcích 6 až 9 a 11 v takovém rozsahu, v jakém bude napraven podle názoru Rady nadměrný schodek v dotyčném členském státě. Zveřejnila-li Rada předtím svá doporučení, učiní, jakmile bude zrušeno rozhodnutí podle odstavce 8, veřejné prohlášení, že nadměrný schodek v dotyčném členském státě již neexistuje.

13. Při přijímání rozhodnutí uvedených v odstavcích 7 až 9, 11 a 12 rozhoduje Rada na doporučení Komise dvoutřetinovou většinou hlasů svých členů, jimž je přidělena váha v souladu s čl. 205 odst. 2, s vyloučením hlasů zástupce dotyčného členského státu.

14. Další ustanovení týkající se provádění postupu popsaného v tomto článku jsou stanovena v Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeném k této smlouvě.

Rada přijme na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB jednomyslně vhodná ustanovení, která poté nahradí tento protokol.

S výhradou ostatních ustanovení tohoto odstavce Rada do 1. ledna 1994 stanoví na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou bližší podrobnosti a definice k provedení uvedeného protokolu.

KAPITOLA 2

Měnová politika

Článek 105 (bývalý článek 105)

1. Prvořadým cílem ESCB je udržovat cenovou stabilitu. Aniž je dotčen cíl cenové stability, podporuje ESCB obecné hospodářské politiky ve Společenství se záměrem přispět k dosažení cílů Společenství, jak jsou vymezeny v článku 2. ESCB jedná ve shodě se zásadami stanovenými v článku 4 a v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž podporuje efektivní umístování zdrojů.

2. ESCB plní tyto základní úkoly:

- vymezuje a provádí měnovou politiku Společenství,
- provádí devizové operace v souladu s článkem 111,
- drží a spravuje oficiální devizové rezervy členských států,
- podporuje plynulé fungování platebních systémů.

3. Třetí odrážka odstavce 2 se nevztahuje na držení a správu devizových provozních zůstatků vládami členských států.

4. ECB je konzultována:

- ke všem návrhům aktů Společenství v oblasti její působnosti,
- vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblasti její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle čl. 107 odst. 6.

ECB může předkládat stanoviska příslušným orgánům nebo institucím Společenství nebo vnitrostátním orgánům v záležitostech spadajících do oblasti její působnosti.

5. ESCB přispívá k řádnému provádění opatření, která přijímají příslušné orgány v oblasti dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému.

6. Rada může na návrh Komise, po konzultaci s ECB a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu jednomyslným rozhodnutím svěřit ECB zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k dohledu nad úvěrovými a dalšími finančními institucemi, s výjimkou pojišťovacích podniků.

Článek 106 (bývalý článek 105a)

1. ECB má výlučné právo povolovat vydávání bankovek ve Společenství. Tyto bankovky mohou vydávat ECB a národní centrální banky. Bankovky vydávané ECB a národními centrálními bankami jsou jedinými bankovkami, které mají ve Společenství status zákonného platidla.

2. Členské státy mohou vydávat mince, objem jejich emise však vyžaduje schválení ECB. Rada může postupem podle článku 252 a po konzultaci s ECB přijímat opatření k sladění nominálních hodnot a technických specifikací všech mincí určených pro oběh v rozsahu nezbytném k umožnění jejich plynulého oběhu ve Společenství.

Článek 107 (bývalý článek 106)

1. ESCB se skládá z ECB a národních centrálních bank.
2. ECB má právní subjektivitu.
3. ESCB je řízen rozhodovacími orgány ECB, kterými jsou Rada guvernérů a Výkonná rada.
4. Statut ESCB je stanoven v protokolu připojeném k této smlouvě.
5. Články 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, čl. 33.1 písm. a) a článek 36 statutu ESCB může měnit Rada buď na doporučení ECB a po konzultaci s Komisí kvalifikovanou většinou, nebo na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslně. V obou případech se vyžaduje souhlas Evropského parlamentu.
6. Rada může buď na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a ECB, anebo na doporučení ECB a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí kvalifikovanou většinou přijímat předpisy podle článků 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 a 34.3 statutu ESCB.

Článek 108 (bývalý článek 107)

Při výkonu pravomocí a plnění úkolů a povinností svěřených jim touto smlouvou a statutem ESCB nesmějí ECB, žádná národní centrální banka ani žádný člen jejich rozhodovacích orgánů vyžadovat ani přijímat pokyny od orgánů či institucí Společenství, od žádné vlády členského státu ani od jakéhokoli jiného subjektu. Orgány a instituce Společenství a vlády členských států se zavazují zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy rozhodovacích orgánů ECB či národních centrálních bank při plnění jejich úkolů.

Článek 109 (bývalý článek 108)

Každý členský stát zajistí nejpozději ke dni zřízení ESCB, aby jeho vnitrostátní právní předpisy, včetně statutu jeho národní centrální banky, byly slučitelné s touto smlouvou a se statutem ESCB.

Článek 110 (bývalý článek 108a)

1. K plnění úkolů svěřených ESCB, v souladu s ustanoveními této smlouvy a za podmínek stanovených statutem ESCB, ECB:

- přijímá nařízení v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů vymezených v článku 3.1 první odrážce, článcích 19.1, 22 a 25.2 statutu ESCB a dále v případech stanovených právními akty Rady, jež jsou uvedeny v čl. 107 odst. 6,
- přijímá rozhodnutí nezbytná pro plnění úkolů svěřených ESCB touto smlouvou a statutem ESCB,
- vydává doporučení a zaujímá stanoviska.

2. Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.

Články 253, 254 a 256 se použijí na nařízení a rozhodnutí přijatá ECB.

ECB může rozhodnout o zveřejnění svých rozhodnutí, doporučení a stanovisek.

3. V mezích a za podmínek přijatých Radou postupem podle čl. 107 odst. 6 je ECB zmocněna ukládat podnikům pokuty či penále za neplnění povinností vyplývajících z jejích nařízení a rozhodnutí.

Článek 111 (bývalý článek 109)

1. Odchylně od článku 300 může Rada buď na doporučení ECB, nebo na doporučení Komise a po konzultaci s ECB ve snaze dosáhnout shody slučitelné s cílem cenové stability a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím v souladu s postupem podle odstavce 3 pro stanovení podmínek uzavírat formální dohody o systému směnných kurzů ECU a ve vztahu k měnám třetích zemí. Rada může na doporučení ECB nebo Komise po konzultaci s ECB ve snaze dosáhnout shody slučitelné s cílem cenové stability kvalifikovanou většinou stanovit, upravovat nebo opouštět střední parity ECU v rámci systému směnných kurzů. Předseda Rady informuje Evropský parlament o stanovení, upravení nebo opuštění středních parit ECU.

2. Při neexistenci systému směnných kurzů vůči jedné nebo více měnám třetích zemí podle odstavce 1 může Rada buď na doporučení Komise po konzultaci s ECB, nebo na doporučení ECB kvalifikovanou většinou formulovat obecné směry kurzové politiky ve vztahu k těmto měnám. Tyto obecné směry nesmějí být na újmu prvořadému cíli ESCB udržovat cenovou stabilitu.

3. Má-li Společenství sjednat s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi dohody týkající se otázek měnového nebo kurzového režimu, rozhoduje Rada odchylně od článku 300 na doporučení Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou o podmínkách pro sjednávání a uzavírání takových dohod. Tyto podmínky zajistí, že Společenství zaujme jednotný postoj. Komise se v plném rozsahu účastní těchto jednání.

Dohody uzavřené v souladu s tímto odstavcem jsou závazné pro orgány Společenství, ECB a členské státy.

4. S výhradou odstavce 1 rozhoduje Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou o postoji Společenství na mezinárodní úrovni k otázkám zvláště významným pro hospodářskou a měnovou unii a o zastoupení Společenství v souladu s rozdělením pravomocí podle článků 99 a 105.

5. Aniž je dotčena pravomoc Společenství a dohody Společenství týkající se hospodářské a měnové unie, mohou členské státy jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.

KAPITOLA 3

Institucionální ustanovení

Článek 112 (bývalý článek 109a)

1. Rada guvernérů se skládá ze členů Výkonné rady ECB a z guvernérů národních centrálních bank.

2.

a) Výkonná rada se skládá z prezidenta, viceprezidenta a čtyř dalších členů.

b) Prezident, viceprezident a další členové Výkonné rady jsou jmenováni z uznávaných a zkušených osobností s profesionální zkušeností v měnových a bankovních záležitostech vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Rady, po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou guvernérů.

Jejich funkční období je osmileté; nemohou být jmenováni opakovaně.

Členy Výkonné rady mohou být pouze státní příslušníci členských států.

Článek 113 (bývalý článek 109b)

1. Předseda Rady a člen Komise se mohou bez hlasovacího práva účastnit zasedání Rady guvernérů.

Předseda Rady může předkládat Radě guvernérů návrhy k projednání.

2. Prezident ECB je zván k účasti na zasedáních Rady, když Rada projednává záležitosti mající vztah k cílům a k úkolům ESCB.

3. ECB předkládá výroční zprávu o činnosti ESCB a o měnové politice za uplynulý a běžný rok Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a také Evropské radě. Prezident ECB tuto zprávu předkládá Radě a Evropskému parlamentu, který na jejím základě může zahájit obecnou rozpravu.

Prezident ECB a další členové Výkonné rady mohou být na žádost Evropského parlamentu nebo z vlastního podnětu konzultováni příslušnými výbory Evropského parlamentu.

Článek 114 (bývalý článek 109c)

1. Na podporu koordinace politik členských států v rozsahu potřebném pro fungování vnitřního trhu se zřizuje Měnový výbor, který má poradní funkci.

Má tyto úkoly:

- sledovat měnovou a finanční situaci členských států a Společenství a všeobecný platební styk členských států a pravidelně o tom podávat zprávu Radě a Komisi,
- vydávat stanoviska na žádost Rady nebo Komise nebo z vlastního podnětu a předkládat je těmto orgánům,
- aniž je dotčen článek 207, přispívat k přípravě prací Rady uvedených v člancích 59, 60, čl. 99 odst. 2, 3, 4 a 5, v člancích 100, 102, 103, 104, čl. 116 odst. 2, čl. 117 odst. 6, člancích 119, 120, čl. 121 odst. 2 a čl. 122 odst. 1,
- posuzovat alespoň jednou ročně situaci v oblasti pohybu kapitálu a volnosti plateb, jak vyplývá z provádění této smlouvy a z opatření přijatých Radou; posuzování se týká všech opatření vztahujících se na pohyb kapitálu a plateb; výbor podává zprávu Komisi a Radě o výsledku tohoto posouzení.

Každý členský stát a Komise jmenují po dvou členech do Měnového výboru.

2. Na počátku třetí etapy se zřídí Hospodářský a finanční výbor. Měnový výbor uvedený v odstavci 1 bude rozpuštěn.

Hospodářský a finanční výbor má tyto úkoly:

- vydávat stanoviska na žádost Rady či Komise nebo z vlastního podnětu a předkládat je těmto orgánům,
- sledovat hospodářskou a finanční situaci členských států a Společenství a pravidelně o ní, zejména o finančních vztazích se třetími zeměmi a mezinárodními institucemi, podávat zprávy Radě a Komisi,
- aniž je dotčen článek 207, přispívat k přípravě prací Rady uvedených v člancích 59, 60, čl. 99 odst. 2, 3, 4 a 5, člancích 100, 102, 103, 104, čl. 105 odst. 6, čl. 106 odst. 2, čl. 107 odst. 5 a 6, člancích 111, 119, čl. 120 odst. 2 a 3, čl. 122 odst. 2, čl. 123 odst. 4 a 5, a plnit další poradní a přípravné úkoly svěřené mu Radou,

- posuzovat alespoň jednou ročně situaci v oblasti pohybu kapitálu a volnosti plateb, jak vyplývá z provádění této smlouvy a z opatření přijatých Radou; posuzování se týká všech opatření vztahujících se na pohyb kapitálu a plateb; výbor podává Komisi a Radě zprávu o výsledku tohoto posouzení.

Každý členský stát, Komise a ECB jmenují nejvíce po dvou členech výboru.

3. Rada na návrh Komise a po konzultaci s ECB a výborem uvedeným v tomto článku kvalifikovanou většinou přijme podrobná ustanovení týkající se složení Hospodářského a finančního výboru. Předseda Rady informuje o takovém rozhodnutí Evropský parlament.

4. Pokud a dokud existují členské státy, na které se vztahují výjimky uváděné v člancích 122 a 123, sleduje výbor nad rámec úkolů podle odstavce 2 měnovou a finanční situaci a všeobecný platební styk těchto členských států a pravidelně o tom podává zprávy Radě a Komisi.

Článek 115 (bývalý článek 109d)

V záležitostech upravených v čl. 99 odst. 4, 104 s výjimkou odstavce 14, člancích 111, 121, 122 a čl. 123 odst. 4 a 5, může Rada nebo členský stát požádat Komisi, aby podle potřeby podala doporučení nebo návrh. Komise posoudí žádost a neprodleně předloží své závěry Radě.

KAPITOLA 4

Přechodná ustanovení

Článek 116 (bývalý článek 109e)

1. Druhá etapa uskutečňování hospodářské a měnové unie začne dne 1. ledna 1994.

2. Před tímto dnem

a) každý členský stát:

- přijme, je-li to nezbytné, příslušná opatření pro zajištění dodržování zákazů stanovených v článku 56, 101 a čl. 102 odst. 1,
- přijme, jeli to nezbytné, se záměrem umožnit hodnocení podle písmene b), víceleté programy k zajištění trvalé konvergence nutné pro dosažení hospodářské a měnové unie, zejména pokud jde o cenovou stabilitu a zdravé veřejné finance,

b) Rada zhodnotí na základě zprávy Komise pokrok dosažený v oblasti hospodářské a měnové konvergence, zejména pokud jde o cenovou stabilitu a zdravé veřejné finance, jakož i pokrok při provádění právních předpisů Společenství týkajících se vnitřního trhu.

3. Článek 101, čl. 102 odst. 1, čl. 103 odst. 1 a článek 104 s výjimkou odstavců 1, 9, 11 a 14 se použijí od počátku druhé etapy.

Ustanovení čl. 100 odst. 2, čl. 104 odst. 1, 9 a 11, článků 105, 106, 108, 111, 112, 113 a čl. 114 odst. 2 a 4 se použijí od počátku třetí etapy.

4. Ve druhé etapě se členské státy snaží vyvarovat se nadměrných schodků veřejných financí.

5. Během druhé etapy každý členský stát vhodným způsobem zahájí v souladu s článkem 109 postup vedoucí k nezávislosti jeho centrální banky.

Článek 117 (bývalý článek 109f)

1. Na počátku druhé etapy je zřízen Evropský měnový institut (dále jen „EMI“) a zahájí svou činnost; má právní subjektivitu a je řízen a spravován radou, skládající se z prezidenta a z guvernérů národních centrálních bank, z nichž jeden bude viceprezidentem.

Prezident je jmenován vzájemnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Rady EMI, a po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou. Prezident je vybírán z uznávaných osobností s profesionální zkušeností v měnových a bankovních záležitostech. Prezidentem EMI se mohou stát pouze státní příslušníci některého členského státu. Rada EMI jmenuje viceprezidenta.

Statut EMI je stanoven v protokolu připojeném k této smlouvě.

2. EMI má za úkol:

- posilovat spolupráci mezi národními centrálními bankami,
- posilovat koordinaci měnových politik členských států s cílem zajistit cenovou stabilitu,
- dohlížet na fungování Evropského měnového systému,
- konzultovat otázky spadající do působnosti národních centrálních bank a ovlivňujícím stabilitu finančních institucí a trhů,
- převzít dosavadní úkoly Evropského fondu pro měnovou spolupráci, který bude rozpuštěn; podrobnosti rozpuštění se stanoví ve statutu EMI,
- usnadňovat používání ECU a dohlížet na jeho vývoj, včetně hladkého fungování clearingového systému v ECU.

3. Při přípravě třetí etapy má EMI za úlohu:

- připravovat nástroje a postupy nezbytné pro uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě,
- podle potřeby podporovat harmonizaci pravidel a postupů pro sběr, sestavování a šíření statistických údajů v oblasti jeho působnosti,
- vypracovávat pravidla pro operace prováděné národními centrálními bankami v rámci ESCB,
- zvyšovat účinnost přeshraničního platebního styku,
- dohlížet na technickou přípravu bankovek ECU.

Nejpozději do 31. prosince 1996 EMI upřesní normativní, organizační a logistický rámec nezbytný pro ESCB k plnění jeho úkolů ve třetí etapě. Tento rámec bude předložen k rozhodnutí ECB ke dni jejího ustavení.

4. EMI může dvoutřetinovou většinou hlasů členů své rady:

- zaujímat stanoviska nebo vydávat doporučení k celkovému směřování měnové a kurzové politiky, jakož i k souvisejícím opatřením zaváděným v každém členském státě,

- předkládat vládám a Radě stanoviska nebo doporučení k politikám, které by mohly ovlivnit vnitřní či vnější měnovou situaci ve Společenství, a zejména fungování Evropského měnového systému,
- podávat doporučení měnovým úřadům členských států, týkající se provádění jejich měnové politiky.

5. EMI může jednomyslně rozhodnout o zveřejnění svých stanovisek a doporučení.

6. Rada konzultuje s EMI všechny návrhy právních aktů Společenství z oblasti jeho působnosti.

Orgány členských států konzultují s EMI všechny návrhy právních předpisů z oblasti jeho působnosti v mezích a za podmínek stanovených Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI kvalifikovanou většinou.

7. Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI jednomyslným rozhodnutím svěřit EMI další úkoly pro přípravu třetí etapy.

8. Tam, kde tato smlouva stanoví konzultativní úlohu ECB, považují se odkazy na ECB až do jejího ustavení za odkazy na EMI.

9. Během druhé etapy se pod výrazem „ECB“, užitým v článcích 230, 232, 233, 234, 237 a 288, rozumí EMI.

Článek 118 (bývalý článek 109g)

Složení měnového koše ECU se nebude měnit.

Od začátku třetí etapy bude hodnota ECU stanovena neodvolatelně v souladu s čl. 123 odst. 4.

Článek 119 (bývalý článek 109h)

1. Nastanou-li nebo hrozí-li vážně členskému státu obtíže s jeho platební bilancí vyplývající z celkové nerovnováhy jeho platební bilance nebo z typu měny, kterou má k dispozici, a mohou-li tyto obtíže zejména ohrozit fungování společného trhu nebo postupné uskutečňování společné obchodní politiky, prozkoumá Komise okamžitě situaci dotyčného státu a opatření, která tento stát s využitím všech prostředků, jež má k dispozici, v souladu s ustanoveními této smlouvy přijal nebo může přijmout. Komise uvede opatření, jež dotyčnému státu doporučuje.

Ukáží-li se opatření přijatá členským státem a opatření navržená Komisí jako nedostatečná k překonání obtíží, které nastaly nebo mohou nastat, Komise po konzultaci s výborem uvedeným v článku 114 doporučí Radě poskytnutí vzájemné pomoci a vhodných metod jejího poskytnutí.

Komise pravidelně informuje Radu o situaci a jejím vývoji.

2. Rada poskytuje vzájemnou pomoc kvalifikovanou většinou; přijímá směrnice nebo rozhodnutí stanovící podmínky a podrobnosti této pomoci, jež může mít zejména formu:

- a) dohodnutého postupu ve vztahu k jiným mezinárodním organizacím nebo v jejich rámci, na něž se mohou členské státy obrátit,
- b) opatření potřebná k zamezení odklonu obchodu, pokud stát, u něhož nastaly obtíže, udržuje nebo znovu zavádí množstevní omezení vůči třetím zemím,
- c) poskytnutí omezených úvěrů ostatními členskými státy; k tomu je třeba jejich souhlasu.

3. Neposkytne-li Rada vzájemnou pomoc doporučenou Komisí nebo jsou-li poskytnutá vzájemná pomoc a účinná opatření nedostatečná, zmocní Komise stát, který má obtíže, aby přijal ochranná opatření, jejichž podmínky a podrobnosti stanoví Komise.

Rada může kvalifikovanou většinou takové zmocnění odvolat a měnit podmínky a podrobnosti těchto opatření.

4. S výhradou čl. 122 odst. 6 končí použitelnost tohoto článku počátkem třetí etapy.

Článek 120 (bývalý článek 109i)

1. Dojde-li k náhlé krizi v platební bilanci členského státu a není-li okamžitě přijato rozhodnutí ve smyslu čl. 119 odst. 2, může dotyčný členský stát přijmou preventivně nezbytná ochranná opatření. Taková opatření směřují fungování společného trhu narušit pouze v co nejmenší míře a nesmějí překročit rozsah nezbytně nutný pro odstranění náhle vzniklých obtíží.

2. Komise a ostatní členské státy budou o takových ochranných opatřeních informovány nejpozději při jejich vstupu v platnost. Komise může Radě doporučit poskytnutí vzájemné pomoci podle článku 119.

3. Poté, co Komise zaujme stanovisko, a po konzultaci s výborem uvedeným v článku 114 může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout, aby dotyčný stát změnil, pozastavil nebo zrušil výše uvedená ochranná opatření.

4. S výhradou čl. 122 odst. 6 končí použitelnost tohoto článku počátkem třetí etapy.

Článek 121 (bývalý článek 109j)

1. Komise a EMI podávají Radě zprávy o pokroku dosaženém členskými státy při plnění jejich závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie. Tyto zprávy posuzují také slučitelnost právních předpisů jednotlivých členských států včetně statutů jejich národních centrálních bank s články 108 a 109 této smlouvy a se statutem ESCB. Zprávy dále posoudí, zda bylo dosaženo vysokého stupně udržitelné konvergence, na základě toho, jak jednotlivé členské státy splnily následující kritéria:

- dosažení vysokého stupně cenové stability patrného z míry inflace, která se blíží míře inflace nejvýše tří členských států, jež dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků,
- dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí patrný ze stavu veřejných rozpočtů nevykazujících nadměrný schodek ve smyslu čl. 104 odst. 6,
- dodržování normálního fluktuačního rozpětí stanoveného mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému po dobu alespoň dvou let, aniž by došlo k devalvací vůči měně jiného členského státu,
- stálost konvergence dosažené členským státem a jeho účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, která se odráží v úrovních dlouhodobých úrokových sazeb.

Čtyři kritéria uvedená v tomto odstavci a rozhodné období, po něž mají být respektována, jsou blíže stanovena v protokolu připojeném k této smlouvě. Zprávy Komise a EMI také přihlednou k vývoji ECU, výsledkům integrace trhů, situaci a vývoji běžného účtu platební bilance a posouzení vývoje nákladů na jednotku pracovní síly a jiných cenových indexů.

2. Na základě těchto zpráv Rada na doporučení Komise kvalifikovanou většinou zhodnotí:

- zda jednotlivé členské státy splňují podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny,

– zda většina členských států splňuje podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny,

a postoupí své závěry formou doporučení Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád. Evropský parlament bude konzultován a předloží své stanovisko Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád.

3. Rada zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád přihlédně náležitým způsobem ke zprávám uvedeným v odstavci 1 a ke stanovisku Evropského parlamentu podle odstavce 2 a kvalifikovanou většinou, nejpozději 31. prosince 1996:

– rozhodne, na základě doporučení Rady uvedených v odstavci 2, zda většina členských států splňuje podmínky nezbytné pro přijetí jednotné měny,

– rozhodne, zda je pro Společenství vhodné vstoupit do třetí etapy,

a pokud ano,

– stanoví termín zahájení třetí etapy.

4. Nebude-li do konce roku 1997 termín zahájení třetí etapy stanoven, začne třetí etapa dne 1. ledna 1999. Před 1. červencem 1998 Rada zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, po zopakování postupu stanoveného v odstavcích 1 a 2, s výjimkou odst. 2 druhé odrážky, po přihlédnutí ke zprávám uvedeným v odstavci 1 a stanovisku Evropského parlamentu, potvrdí kvalifikovanou většinou na základě doporučení Rady uvedených v odstavci 2, které členské státy splňují podmínky nezbytné pro přijetí jednotné měny.

Článek 122 (bývalý článek 109k)

1. Bylo-li přijato rozhodnutí stanovit termín podle čl. 121 odst. 3, Rada na základě svých doporučení podle čl. 121 odst. 2 na doporučení Komise kvalifikovanou většinou rozhodne, zda a na který členský stát se vztahuje výjimka ve smyslu odstavce 3 tohoto článku. Takové členské státy jsou v této smlouvě označovány jako „členské státy, na které se vztahuje výjimka“.

Potvrdila-li Rada v souladu s čl. 121 odst. 4, které členské státy splňují podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny, pak se na ty členské státy, které podmínky nesplňují, vztahuje výjimka podle odstavce 3 tohoto článku. Takové členské státy jsou v této smlouvě označovány jako „členské státy, na které se vztahuje výjimka“.

2. Alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se vztahuje výjimka, Komise a ECB podávají Radě zprávu postupem podle čl. 121 odst. 1. Rada po konzultaci s Evropským parlamentem a po projednání v Radě zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou, které členské státy, na které se vztahuje výjimka, splňují podmínky nezbytné na základě kritérií stanovených v čl. 121 odst. 1, a zruší výjimky dotyčných států.

3. Výjimka uvedená v odstavci 1 znamená, že se na dotyčný členský stát nepoužijí následující články: čl. 104 odst. 9 a 11, čl. 105 odst. 1, 2, 3 a 5, články 106, 110, 111 a čl. 112 odst. 2 písm. b). Vynětí takového členského státu a jeho národní centrální banky z práv a povinností v rámci ESCB je stanoveno v kapitole IX statutu ESCB.

4. V čl. 105 odst. 1, 2 a 3, článcích 106, 110, 111 a čl. 112 odst. 2 písm. b) se pojmem „členské státy“ rozumí členské státy, na které se nevztahuje výjimka.

5. Hlasovací práva členských států, na které se vztahuje výjimka, se pozastavují pro rozhodování Rady podle článků této smlouvy uvedených v odstavci 3. V takovém případě je odchýlně od článku 205 a čl. 250 odst. 1 kvalifikovaná většina definována jako dvě třetiny hlasů zástupců členských států, na které se nevztahuje

výjimka, jimž je přidělena váha podle čl. 205 odst. 2; pro akt vyžadující jednomyslnost je nutná jednomyslnost těchto států.

6. Články 119 a 120 se nadále použijí na členský stát, na který se vztahuje výjimka.

Článek 123 (bývalý článek 109l)

1. Jakmile bude přijato rozhodnutí podle čl. 121 odst. 3 o termínu zahájení třetí etapy, případně okamžitě po 1. červenci 1998:

- přijme Rada ustanovení uvedená v čl. 107 odst. 6,
- vlády členských států, na které se nevztahuje výjimka, jmenují postupem podle článku 50 statutu ESCB prezidenta, viceprezidenta a další členy Výkonné rady ECB. Existují-li členské státy, na které se nevztahuje výjimka, počet členů Výkonné rady může být nižší, než je stanoveno v článku 11.1 statutu ESCB, avšak v žádném případě nemůže mít Výkonná rada méně než čtyři členy.

Jakmile je jmenována Výkonná rada, zřizují se ESCB a ECB a připraví se na svou úplnou činnost, jak je popsána v této smlouvě a ve statutu ESCB. Plný výkon jejich pravomocí začne od prvního dne třetí etapy.

2. Jakmile se zřídí ECB, přebírá, podle potřeby, úkoly EMI. EMI bude po ustavení ECB zlikvidován; způsoby likvidace jsou stanoveny ve statutu EMI.

3. Pokud a dokud existují členské státy, na které se vztahuje výjimka, aniž je dotčen čl. 107 odst. 3 této smlouvy, zřizuje se jako třetí rozhodovací orgán ECB Generální rada ECB uvedená v článku 45 statutu ESCB.

4. K prvnímu dni třetí etapy Rada stanoví na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslným rozhodnutím členských států, na které se nevztahuje výjimka, neodvolatelné přepočítací koeficienty jejich měn, jakož i neodvolatelné pevné kurzy, podle nichž budou měny nahrazeny ECU, a ECU se stane plnohodnotnou měnou. Toto opatření samo o sobě nezmění vnější hodnotu ECU. Rada přijme na návrh Komise a po konzultaci s ECB kvalifikovanou většinou uvedených členských států další opatření nezbytná k rychlému zavedení ECU jako jednotné měny těchto členských států. Použije se čl. 122 odst. 5 druhá věta.

5. Bude-li rozhodnuto postupem podle čl. 122 odst. 2 o zrušení výjimky, stanoví Rada hlasy členských států, na které se nevztahuje výjimka, a dotyčného členského státu na návrh Komise a po konzultaci s ECB jednomyslným rozhodnutím kurz, podle něhož ECU nahradí měnu dotyčného členského státu, a přijme další opatření nezbytná pro zavedení ECU jako jednotné měny v dotyčném členském státě.

Článek 124 (bývalý článek 109m)

1. Do zahájení třetí etapy pokládá každý členský stát svou kurzovou politiku za věc společného zájmu. Přitom členské státy přihlédnou ke zkušenostem získaným ze spolupráce v rámci Evropského měnového systému (EMS) a z vytváření ECU a respektují stávající pravomoci v této oblasti.

2. Od zahájení třetí etapy se použije obdobně odstavec 1 na kurzovou politiku členského státu po dobu, po kterou se na něj vztahuje výjimka.

HLAVA VIII

ZAMĚSTNANOST

Článek 125 (bývalý článek 109n)

Členské státy a Společenství pracují v souladu s touto hlavou na rozvoji koordinované strategie zaměstnanosti a zejména na podpoře kvalifikace, vzdělání a přizpůsobivosti pracovníků a schopnosti trhů práce reagovat na hospodářské změny, aby dosáhly cílů článku 2 Smlouvy o Evropské unii a článku 2 této smlouvy.

Článek 126 (bývalý článek 109o)

1. Členské státy přispívají svou politikou zaměstnanosti slučitelnou s hlavními směry hospodářských politik členských států a Společenství přijatými podle čl. 99 odst. 2 k dosažení cílů uvedených v článku 125.
2. Členské státy považují podporu zaměstnanosti za záležitost společného zájmu a sladí její své odpovídající činnosti podle článku 128 v Radě, přičemž přihlížejí k vnitrostátním zvyklostem, které se týkají odpovědnosti sociálních partnerů.

Článek 127 (bývalý článek 109p)

1. Společenství přispívá k dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti tím, že podněcuje spolupráci mezi členskými státy a podporuje a případně doplňuje jejich opatření. Uznává přitom působnost členských států.
2. Cíl dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti je brán v úvahu při vymezování a provádění politik a činností Společenství.

Článek 127 (bývalý článek 109q)

1. Na základě společné výroční zprávy Rady a Komise přezkoumává Evropská rada každým rokem stav zaměstnanosti ve Společenství a přijímá k tomu závěry.
2. Na základě závěrů Evropské rady stanoví Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, Hospodářským a sociálním výborem, Výborem regionů a Výborem pro zaměstnanost uvedeným v článku 130 každoročně kvalifikovanou většinou hlavní zásady, které berou členské státy v úvahu při své politice zaměstnanosti. Tyto hlavní zásady musí být slučitelné s hlavními směry přijatými podle čl. 99 odst. 2.
3. Každý členský stát předkládá Radě a Komisi výroční zprávu o hlavních opatřeních, která přijal k provádění své politiky zaměstnanosti s ohledem na hlavní zásady politiky zaměstnanosti uvedené v odstavci 2.
4. Na základě zpráv uvedených v odstavci 3 a stanovisek Výboru pro zaměstnanost prověřuje Rada každoročně provádění politiky zaměstnanosti členských států s ohledem na hlavní zásady zaměstnanosti. Rada přitom může kvalifikovanou většinou na doporučení Komise podat členským státům doporučení, považuje-li to na základě výsledků prověrky za vhodné.
5. Na základě výsledků této prověrky podají Rada a Komise Evropské radě společnou výroční zprávu o situaci zaměstnanosti ve Společenství a o provádění hlavních zásad zaměstnanosti.

Článek 129 (bývalý článek 109r)

Rada může postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijmout stimulační opatření ke spolupráci mezi členskými státy a k podpoře jejich činnosti v oblasti zaměstnanosti prostřednictvím podnětů, které mají za cíl rozvíjet výměnu informací a osvědčených zkušeností, poskytovat srovnávací analýzy a poradenství, jakož i podporovat inovační přístupy a vyhodnocovat zkušenosti, zejména využitím pilotních projektů.

Tato opatření nezahrnují harmonizaci právních a správních předpisů členských států.

Článek 130 (bývalý článek 109s)

Rada zřídí po konzultaci s Evropským parlamentem Výbor pro zaměstnanost s poradní funkcí k podpoře koordinace politik zaměstnanosti a trhu práce mezi členskými státy. Výbor má následující úkoly:

- sleduje vývoj stavu zaměstnanosti a politiky zaměstnanosti členských států a Společenství;
- aniž je dotčen článek 207, podává na žádost Rady nebo Komise nebo z vlastního podnětu stanoviska a přispívá k přípravě jednání Rady podle článku 128.

Výbor při plnění svých úkolů konzultuje sociální partnery.

Členské státy a Komise jmenují každý po dvou členech výboru.

HLAVA VII

SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA

Článek 131 (bývalý článek 110)

Vytvořením celní unie hodlají členské státy přispět ve společném zájmu k harmonickému rozvoji světového obchodu, k postupnému odstranění omezení mezinárodního obchodu a ke snižování celních překážek.

Společná obchodní politika přihlíží k příznivému dopadu, který může mít odstranění cel mezi členskými státy na vzrůst konkurenceschopnosti podniků těchto států.

Článek 132 (bývalý článek 112)

1. Aniž jsou dotčeny závazky, jež členské státy převzaly v rámci jiných mezinárodních organizací, budou režimy podpor poskytovaných členskými státy vývozu do třetích zemí postupně harmonizovány v takovém rozsahu, aby hospodářská soutěž mezi podniky Společenství nebyla narušena.

Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou přijímá k tomu potřebné směrnice.

2. Předchozí ustanovení se nepoužijí na navrácení cel nebo poplatků s rovnocenným účinkem, ani na navrácení nepřímých daní včetně daně z obratu, spotřebních daní a jiných nepřímých daní, které se povolují při vývozu zboží z členského státu do třetí země, pokud tato navrácení nepřevyšují poplatky a daně, jimž byly vyvážené výrobky přímo nebo nepřímo podrobeny.

Článek 133 (bývalý článek 113)

1. Společná obchodní politika se zakládá na jednotných zásadách, zejména pokud jde o úpravy celních sazeb, uzavírání celních a obchodních dohod, sjednocování liberalizačních opatření, vývozní politiku a obchodní ochranná opatření, jako jsou opatření pro případ dumpingu a subvencování.

2. Komise předkládá Radě návrhy k provádění společné obchodní politiky.

3. Je-li třeba sjednat dohody s jedním nebo více státy nebo s mezinárodními organizacemi, podá Komise doporučení Radě. Rada zmocní Komisi, aby zahájila potřebná jednání. Rada a Komise odpovídají za to, že sjednané dohody jsou slučitelné s vnitřními politikami a předpisy Společenství.

Komise při vedení těchto jednání konzultuje zvláštní výbor, který jmenuje Rada, aby jí v tomto úkolu napomáhal, a řídí se směrnicemi, které jí Rada může poskytnout. Komise podává zvláštnímu výboru pravidelně zprávy o stavu jednání.

Použijí se příslušná ustanovení článku 300.

4. Rada při výkonu pravomocí, které jí byly tímto článkem svěřeny, rozhoduje kvalifikovanou většinou.

5. Odstavce 1 až 4 se vztahují rovněž na sjednávání a uzavírání dohod v oblasti služeb a obchodních aspektů duševního vlastnictví, pokud se na ně uvedené odstavce nevztahují a aniž je dotčen odstavec 6.

Odchylně od odstavce 4 rozhoduje Rada jednomyslně o sjednávání a uzavírání dohod v některé z oblastí uvedených v prvním pododstavci, pokud daná dohoda obsahuje ustanovení, pro která je vyžadována jednomyslnost, aby bylo možné přijmout vnitřní pravidla, anebo pokud se daná dohoda týká oblasti, ve které Společenství dosud nevykonávalo formou přijetí vnitřních pravidel pravomoci, které mu přiznává tato smlouva.

Rada rozhoduje jednomyslně o sjednávání a uzavírání dohod horizontální povahy, pokud se daná dohoda rovněž týká předchozího pododstavce nebo odst. 6 druhého pododstavce.

Tímto odstavcem není dotčeno právo členských států zachovat a uzavírat dohody se třetími zeměmi nebo s mezinárodními organizacemi, pokud jsou tyto dohody v souladu s právem Společenství a ostatními příslušnými mezinárodními dohodami.

6. Rada nesmí sjednat dohodu, pokud obsahuje ustanovení překračující vnitřní pravomoci Společenství, zejména pokud zahrnuje harmonizaci právních a správních předpisů členských států v oblasti, v níž tato smlouva takovou harmonizaci vylučuje.

V tomto smyslu, odchylně od odst. 5 prvního pododstavce, spadají dohody v oblasti kulturních a audiovizuálních služeb, vzdělávacích služeb a sociálních a zdravotnických služeb do sdílené pravomoci Společenství a jeho členských států. Jejich sjednávání proto vyžaduje kromě rozhodnutí Společenství přijatého podle příslušných ustanovení článku 300 též vzájemnou dohodu členských států. Takto sjednané dohody jsou uzavírány společně Společenstvím a jeho členskými státy.

Na sjednávání a uzavírání mezinárodních dohod v oblasti dopravy se vztahuje hlava V a článek 300.

7. Aniž je dotčen odst. 6 první pododstavec, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím rozšířit působnost odstavců 1 až 4 na mezinárodní jednání a dohody týkající se duševního vlastnictví, pokud se na ně nevztahuje odstavec 5.

Článek 134 (bývalý článek 115)

K zajištění toho, aby provádění obchodněpolitických opatření přijatých v souladu s touto smlouvou některým členským státem nebylo znemožněno odklonem obchodu, nebo vyvolá-li rozdílnost těchto opatření hospodářské obtíže v jednom nebo v několika členských státech, doporučí Komise metody potřebné spolupráce mezi členskými státy. Nestačí-li to, může Komise zmocnit členský stát, aby přijal nutná ochranná opatření, jejichž podmínky a podrobnosti kvalifikovanou většinou Komise stanoví.

V naléhavých případech požádají členské státy Komisi, které rozhodne co nejrychleji, o zmocnění k tomu, aby samy mohly přijmout nezbytná opatření; dotyčné členské státy poté oznámí opatření ostatním členským státům. Komise může kdykoli rozhodnout, že dotyčné členské státy mají příslušná opatření změnit nebo zrušit.

Přednostně je třeba volit taková opatření, která co nejméně narušují fungování společného trhu.

HLAVA X

SPOLUPRÁCE V CELNÍCH VĚCECH

Článek 135 (bývalý článek 116)

Rada přijímá v oblasti působnosti této smlouvy postupem podle článku 251 opatření k posílení spolupráce mezi členskými státy a mezi členskými státy a Komisí v celních věcech. Použití vnitrostátního trestního práva a organizace soudnictví členských států není těmito opatřeními dotčeno.

HLAVA XI

SOCIÁLNÍ POLITIKA, VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A MLÁDEŽ

KAPITOLA 1

Sociální ustanovení

Článek 136 (bývalý článek 117)

Společenství a členské státy, vědomy si základních sociálních práv, jak jsou stanovena v Evropské sociální chartě podepsané v Turínu dne 18. října 1961 a v Chartě Společenství základních sociálních práv pracovníků z roku 1989, mají za cíl podporu zaměstnanosti, zlepšování životních a pracovních podmínek tak, aby bylo možno tyto podmínky vyrovnat a přitom udržet jejich zvýšenou úroveň, přiměřenou sociální ochranu, sociální dialog, rozvoj lidských zdrojů za účelem trvale vysoké zaměstnanosti a boj proti vyloučením.

Za tím účelem uskutečňují Společenství a členské státy opatření, jež berou v úvahu rozmanitost vnitrostátních zvyklostí, zejména v oblasti smluvních vztahů, a potřebu udržovat konkurenceschopnost hospodářství Společenství.

Soudí, že takový vývoj bude výsledkem nejen fungování společného trhu, který napomůže harmonizaci sociálních systémů, ale také výsledkem postupů stanovených touto smlouvou a sbližování právních a správních předpisů.

Článek 137 (bývalý článek 118)

1. Za účelem dosažení cílů stanovených v článku 136 Společenství podporuje a doplňuje činnost členských států v těchto oblastech:

- a) zlepšování především pracovního prostředí tak, aby bylo chráněno zdraví a bezpečnost pracovníků,
- b) pracovní podmínky,
- c) sociální zabezpečení a sociální ochrana pracovníků,
- d) ochrana pracovníků při skončení pracovního poměru,
- e) informování pracovníků a konzultace s nimi,
- f) zastupování a kolektivní obrana zájmů pracovníků a zaměstnavatelů včetně spolurozhodování, s výhradou odstavce 5,
- g) podmínky zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí legálně pobývajících na území Společenství,

- h) zapojení osob vyloučených z trhu pracovních příležitostí, aniž je dotčen článek 150,
- i) rovnost příležitostí mezi muži a ženami na trhu práce a rovné zacházení na pracovišti,
- j) boj proti sociálnímu vyloučení,
- k) modernizace systémů sociálního zabezpečení, aniž je dotčeno písmeno c).

2. Za tímto účelem může Rada:

- a) přijímat opatření určená k podpoře spolupráce mezi členskými státy prostřednictvím podniků, které mají za cíl zlepšování znalostí, rozvoj výměny informací a osvědčených zkušeností, podporu inovačních přístupů a vyhodnocování zkušeností, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států;
- b) směrnicemi stanovit minimální požadavky, které uplatní postupně s přihlédnutím ke stávajícím podmínkám a technickým předpisům jednotlivých členských států. V těchto směrniciích se Rada zdrží ukládání správních, finančních a právních omezení bránících zakládání a rozvoji malých a středních podniků.

Rada rozhoduje postupem podle článku 251 této smlouvy po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů, kromě oblastí uvedených v odst. 1 písm. c), d), f) a g) tohoto článku, v nichž Rada rozhoduje na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a zmíněnými výbory jednomyslně. Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně rozhodnout o tom, že se postup uvedený v článku 251 vztahuje i na odst. 1 písm. d), f) a g) tohoto článku.

3. Členský stát může pověřit sociální partnery na jejich společnou žádost prováděním směrnic přijatých podle odstavců 2 a 3.

V takovém případě stát zajistí, že nejpozději ke dni, k němuž musí být směrnice provedena v souladu s článkem 249, přijmou sociální partneři formou dohody nezbytná opatření a dotyčný členský stát přijme všechna nezbytná opatření, aby mohl kdykoli zaručit, že výsledků předepsaných směrnicí bude dosaženo.

4. Předpisy přijaté podle tohoto článku:

- se nedotýkají práva členských států vymezovat základní zásady svého systému sociálního zabezpečení a nesmějí významně ovlivňovat finanční rovnováhu tohoto systému,
- nebrání žádnému členskému státu, aby zachovával či zaváděl přísnější ochranná opatření, která jsou slučitelná s touto smlouvou.

5. Tento článek se nevztahuje na odměnu za práci, na právo sdružovat se, na právo na stávku ani na právo na výluky.

Článek 138 (bývalý článek 118a)

1. Úkolem Komise je podporovat konzultace mezi sociálními partnery na úrovni Společenství a přijímat všechna účelná opatření pro usnadnění jejich dialogu, přičemž zajišťuje vyváženou podporu jednatelům stran.

2. Za tím účelem Komise před předložením návrhů z oblasti sociální politiky konzultuje se sociálními partnery otázku možného zaměření akce Společenství.

3. Považuje-li Komise po takové konzultaci akci Společenství za účelnou, konzultuje se sociálními partnery obsah zamýšleného návrhu. Sociální partneři předají Komisi své stanovisko, případně doporučení.

4. Při takové konzultaci mohou sociální partneři informovat Komisi o svém úmyslu zahájit postup podle článku 139. Doba trvání tohoto postupu nesmí překročit devět měsíců, nerozhodnou-li se společně sociální partneři a Komise tuto dobu prodloužit.

Článek 139 (bývalý článek 118b)

1. Pokud si to sociální partneři přejí, může dialog mezi nimi na úrovni Společenství vést ke smluvním vztahům včetně uzavírání dohod.

2. Dohody uzavřené na úrovni Společenství se provádějí buď podle stávajících postupů a zvyklostí sociálních partnerů a členských států, nebo v záležitostech týkajících se článku 137 rozhodnutím Rady na návrh Komise na základě společné žádosti podepsaných stran.

Rada rozhoduje kvalifikovanou většinou s výjimkou případů, kdy dotyčná dohoda obsahuje jedno nebo více ustanovení vztahujících se k některé z oblastí, v nichž je na základě čl. 137 odst. 2 vyžadována jednomyslnost. V takovém případě rozhoduje Rada jednomyslně.

Článek 140 (bývalý článek 118c)

Za účelem dosažení cílů stanovených v článku 136 a aniž jsou dotčena jiná ustanovení této smlouvy, podporuje Komise spolupráci mezi členskými státy a usnadňuje koordinaci jejich činnosti ve všech oblastech sociální politiky spadajících do této kapitoly, a zejména v oblastech:

- zaměstnanosti,
- pracovního práva a pracovních podmínek,
- odborného a dalšího vzdělávání,
- sociálního zabezpečení,
- ochrany před pracovními úrazy a nemocemi z povolání,
- ochrany zdraví při práci,
- práva sdružovat se v odborových organizacích a práva kolektivního vyjednávání mezi zaměstnavateli a zaměstnanci.

Za tím účelem Komise v úzké spolupráci s členskými státy vypracovává průzkumy, zaujímá stanoviska a organizuje porady o problémech, které vznikají na vnitrostátní úrovni, a o problémech, které se týkají mezinárodních organizací.

Před zaujetím stanovisek podle tohoto článku konzultuje Komise Hospodářský a sociální výbor.

Článek 141 (bývalý článek 119)

1. Každý členský stát zajistí uplatnění zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci.

2. „Odměnou“ ve smyslu tohoto článku se rozumí obvyklá základní či minimální mzda nebo plat a veškeré ostatní odměny, jež zaměstnavatel přímo nebo nepřímo, v hotovosti nebo v naturáliích vyplácí zaměstnanci v souvislosti se zaměstnáním.

Rovnost odměňování mužů a žen bez diskriminace na základě pohlaví znamená, že:

- a) se odměna za stejnou práci vypočítává při úkolové mzdě podle stejné sazby;
- b) časová odměna za práci je stejná na stejném pracovním místě.

3. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá opatření k uplatnění zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v otázkách práce a zaměstnanosti včetně zásady stejné odměny za stejnou nebo rovnocennou práci.

4. S ohledem na zajištění úplné rovnosti mezi muži a ženami v profesním životě nebrání zásada rovného zacházení členskému státu zachovat nebo zavést opatření poskytující zvláštní výhody pro usnadnění profesní činnosti méně zastoupeného pohlaví nebo pro předcházení či vyrovnávání nevýhod v profesní kariéře.

Článek 142 (bývalý článek 119a)

Členské státy se vynasnaží zachovat stávající rovnocennost systémů placené dovolené.

Článek 143 (bývalý článek 120)

Komise každoročně vypracuje zprávu o pokroku v dosahování cílů stanovených v článku 136 a o demografické situaci ve Společenství. Zprávu předloží Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru.

Evropský parlament může Komisi vyzvat, aby vypracovala zprávy o zvláštních problémech týkajících se sociální situace.

Článek 144 (bývalý článek 121)

Rada po konzultaci s Evropským parlamentem zřídí poradní výbor pro sociální ochranu s cílem podpořit spolupráci mezi členskými státy a s Komisí v záležitostech sociální ochrany. Výbor má tyto úkoly:

- sledovat sociální situaci a vývoj politik sociální ochrany v členských státech a ve Společenství,
- podporovat výměnu informací, zkušeností a ověřené praxe mezi členskými státy a s Komisí,
- aniž je dotčen článek 207, na žádost Rady nebo Komise nebo z vlastního podnětu vypracovávat zprávy, zaujímat stanoviska nebo vyvíjet jiné činnosti v oblastech své působnosti.

Při plnění svých úkolů naváže výbor vhodné styky se sociálními partnery.

Každý členský stát a Komise jmenují po dvou členech výboru.

Článek 145 (bývalý článek 122)

Výroční zpráva Komise pro Evropský parlament obsahuje zvláštní kapitolu o vývoji sociální situace ve Společenství.

Evropský parlament může Komisi vyzvat, aby vypracovala zprávy o zvláštních problémech týkajících se sociální situace.

KAPITOLA 2

Evropský sociální fond

Článek 146 (bývalý článek 123)

Pro zlepšení možností zaměstnávání pracovníků na vnitřním trhu, a tím pro zvyšování životní úrovně se podle následujících ustanovení zřizuje Evropský sociální fond, jehož záměrem bude rozšiřovat možnosti zaměstnávání pracovníků a zvyšovat jejich profesní a geografickou mobilitu uvnitř Společenství a usnadňovat jejich přizpůsobování se změnám v průmyslu a ve výrobních systémech, zejména odborným vzděláváním a rekvalifikací.

Článek 147 (bývalý článek 124)

Fond spravuje Komise.

Komisi je při tom nápomocen výbor, jehož předsedou je člen Komise a jehož členy jsou zástupci vlád, odborových organizací a organizací zaměstnavatelů.

Článek 148 (bývalý článek 125)

Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá prováděcí rozhodnutí týkající se Evropského sociálního fondu.

KAPITOLA 3

Všeobecné a odborné vzdělávání a mládež

Článek 149 (bývalý článek 126)

1. Společenství přispívá k rozvoji kvalitního vzdělávání podporou spolupráce mezi členskými státy, a je-li to nezbytné, podporováním a doplňováním činnosti členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah výuky a za organizaci vzdělávacích systémů a za jejich kulturní a jazykovou rozmanitost.

2. Činnost Společenství je zaměřena na:

- rozvoj evropského rozměru ve vzdělávání, zvláště výukou a šířením jazyků členských států,
- podporu mobility studentů a učitelů, také prostřednictvím podpory akademického uznávání diplomů a započítáváním doby studia,
- podporu spolupráce mezi vzdělávacími institucemi,
- rozvoj výměny informací a zkušeností týkajících se otázek, které jsou společné vzdělávacím systémům členských států,
- podporu rozvoje výměn mládeže a pedagogických pracovníků,
- podporu rozvoje dálkového vzdělávání.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci v oblasti vzdělávání se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy.

4. Rada, aby přispěla k dosažení cílů uvedených v tomto článku:

- postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá podpůrná opatření, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států,
- vydává na návrh Komise kvalifikovanou většinou doporučení.

Článek 150 (bývalý článek 127)

1. Společenství provádí politiku odborného vzdělávání, jež podporuje a doplňuje činnost členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah a organizaci odborného vzdělávání.

2. Činnost Společenství je zaměřena na:

- usnadňování adaptace na změny v průmyslu, zejména odborným vzděláváním a rekvalifikací,
- zlepšování základního a dalšího odborného vzdělávání za účelem usnadnění profesního začlenění a znovuzачlenění na trhu práce,
- usnadňování přístupu k odbornému vzdělávání, podporu mobility vyučujících a osob vyučovaných v rámci odborné výuky, obzvláště mladých lidí,
- podpora spolupráce v oblasti odborného vzdělávání mezi institucemi odborného vzdělávání či výcviku a podniky,
- rozvoj výměny informací a zkušeností týkajících se otázek, které jsou společné systémům odborného vzdělávání členských států.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti odborného vzdělávání.

4. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá opatření přispívající k dosažení cílů uvedených v tomto článku, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států.

HLAVA XII

KULTURA

Článek 151 (bývalý článek 128)

1. Společenství přispívá k rozkvětu kultur členských států a přitom respektuje jejich národní a regionální různorodosti a zároveň zdůrazňuje společné kulturní dědictví.

2. Činnost Společenství je zaměřena na povzbuzování spolupráce mezi členskými státy a v případě potřeby na podporu a doplňování jejich činnosti v následujících oblastech:

- zlepšování znalosti a šíření kultury a dějin evropských národů,
- zachování a ochrana kulturního dědictví evropského významu,
- nekomerční kulturní výměny,
- umělecké a literární tvorby, včetně tvorby v audiovizuální oblasti.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci v oblasti kultury se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy.

4. Společenství ve své činnosti podle ostatních ustanovení této smlouvy přihlíží ke kulturním hlediskům, zejména s cílem uznávat a podporovat rozmanitost svých kultur.

5. Rada, aby přispěla k dosažení cílů, uvedených v tomto článku:

- přijímá postupem podle článku 251 po konzultaci s Výborem regionů podpůrná opatření, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států. Rada při postupu podle článku 251 rozhoduje jednomyslně,
- vydává na návrh Komise jednomyslně doporučení.

HLAVA XIII

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Článek 152 (bývalý článek 129)

1. Při vymezení a provádění všech politik a činností Společenství je zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví.

Činnost Společenství doplňuje politiku členských států a je zaměřena na zlepšování veřejného zdraví, předcházení lidským nemocem a odstraňování příčin ohrožení lidského zdraví. Tato činnost zahrnuje boj proti nejzávažnějším chorobám podporou výzkumu jejich příčin, přenosu a jejich předcházení, jakož i zdravotnické informace a zdravotní výchovu.

Společenství doplňuje činnost členských států ke snižování škodlivých účinků drog na zdraví, včetně informačních a prevenčních opatření.

2. Společenství podněcuje spolupráci mezi členskými státy v oblastech uvedených v tomto článku a případně podporuje jejich činnost.

Ve spojení s Komisí koordinují členské státy mezi sebou své politiky a programy v oblastech uvedených v odstavci 1. V úzkém spojení s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství a členské státy podporují spolupráci se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti veřejného zdraví.

4. Rada přispívá postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů k dosažení cílů uvedených v tomto článku přijímáním následujících opatření:

- a) opatření k zajištění vysokých standardů kvality a bezpečnosti pro orgány a látky lidského původu, jakož i pro krev a krevní deriváty; tato opatření nebrání členským státům zachovávat nebo zavádět přísnější ochranná opatření;
- b) odchýlně od článku 37 opatření ve veterinární a rostlinolékařské oblasti, která mají za svůj přímý cíl ochranu veřejného zdraví;
- c) stimulačních opatření, která mají za cíl ochranu a zlepšení lidského zdraví, s vyloučením harmonizace právních a správních předpisů členských států.

Rada může dále na návrh Komise kvalifikovanou většinou vydávat doporučení k účelům uvedeným v tomto článku.

5. Při činnosti Společenství v oblasti veřejného zdraví je plně uznávána odpovědnost členských států za organizaci zdravotnictví a poskytování zdravotní péče. Opatření podle odst. 4 písm. a) se nedotýkají zejména vnitrostátních předpisů o dárcovství nebo lékařském využití orgánů a krve.

HLAVA XIV

OCHRANA SPOTŘEBITELE

Článek 153 (bývalý článek 129a)

1. K podpoře zájmů spotřebitelů a k zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele přispívá Společenství k ochraně zdraví, bezpečnosti a hospodářských zájmů spotřebitelů, jakož i k podpoře jejich práva na informace, vzdělávání a práva sdružovat se k ochraně svých zájmů.

2. Požadavky vyplývající z ochrany spotřebitele budou brány v úvahu při vymezování a provádění jiných politik a činností Společenství.

3. Společenství přispívá k dosažení cílů uvedených v odstavci 1 prostřednictvím:

a) opatření přijatých podle článku 95 v souvislosti s vytvářením vnitřního trhu;

b) opatření, která podporují, doplňují a sledují politiku členských států.

4. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijímá opatření uvedená v odst. 3 písm. b).

5. Opatření přijatá podle odstavce 4 nebrání členskému státu zachovávat nebo zavádět přísnější ochranná opatření. Tato opatření musí být slučitelná s touto smlouvou. Jsou oznamována Komisi.

HLAVA XV

TRANSEVROPSKÉ SÍŤE

Článek 154 (bývalý článek 129b)

1. Za účelem dosažení cílů uvedených v člancích 14 a 100 a s úmyslem umožnit občanům Unie, hospodářským subjektům, jakož i regionálním a místním územním samosprávným celkům plné využití výhod vyplývajících z vytváření prostoru bez vnitřních hranic, přispívá Společenství ke zřízení a rozvoji transevropských sítí v oblastech dopravních, telekomunikačních a energetických infrastruktur.

2. V rámci systému otevřených a konkurenčních trhů bude činnost Společenství zaměřena na podporu propojení a interoperability vnitrostátních sítí, jakož i přístupu k nim. Zejména přihlédne k potřebě propojit ostrovní, špatně přístupné a okrajové regiony s ústředními regiony Společenství.

Článek 155 (bývalý článek 129c)

1. K dosažení cílů uvedených v článku 154 Společenství:

- vymezí soubor hlavních směrů zahrnující cíle, priority a hlavní rysy opatření předpokládaných v oblasti transevropských sítí; tyto hlavní směry určí projekty společného zájmu,

- provede akce, které se případně ukáží nezbytné pro zajištění interoperability sítí, zejména v oblasti harmonizace technických norem,
- může podporovat projekty společného zájmu, které jsou podporovány členskými státy a jsou uvedeny v rámci hlavních směrů podle první odrážky, zejména formou výzkumu jejich proveditelnosti, úvěrových záruk nebo subvencí úrokových sazeb. Společenství může také přispět k financování specifických projektů v členských státech v oblasti dopravní infrastruktury prostřednictvím Fondu soudržnosti zřízeného podle článku 161.

Společenství zohlední ve svých opatřeních potenciální ekonomickou životnost projektů.

2. Ve spojení s Komisí koordinují členské státy mezi sebou politiky prováděné na vnitrostátní úrovni, které mohou mít významný vliv na dosahování cílů uvedených v článku 154. V úzké spolupráci s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství se může rozhodnout spolupracovat se třetími zeměmi k podpoře projektů společného zájmu a k zajištění interoperability sítí.

Článek 156 (bývalý článek 129d)

Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů přijímá hlavní směry a další opatření uvedené v čl. 155 odst. 1.

Hlavní směry a projekty společného zájmu, které se týkají území členského státu, musí být schváleny tímto členským státem.

HLAVA XVI

PRŮMYSL

Článek 157 (bývalý článek 130)

1. Společenství a členské státy zajistí, aby existovaly podmínky nezbytné pro konkurenceschopnost průmyslu Společenství.

Za tímto účelem a v souladu se systémem volného a konkurenčního trhu se jejich činnost zaměří na:

- urychlené přizpůsobování průmyslu strukturálním změnám,
- podporu vytváření prostředí příznivého pro rozvoj podnikání v rámci Společenství, zejména malých a středních podniků,
- podporu prostředí příznivého pro spolupráci mezi podniky,
- podporu dokonalejšího využívání průmyslového potenciálu v oblasti inovace, výzkumu a technologického rozvoje.

2. Členské státy navzájem projednávají ve spolupráci s Komisí svou činnost a podle potřeby ji koordinují. V úzkém spojení s členskými státy může Komise vyvinout jakékoli užitečné podněty na podporu takové koordinace.

3. Společenství přispívá k dosahování cílů uvedených v odstavci 1 prostřednictvím postupů a činností, které provádí na základě ostatních ustanovení této smlouvy. Rada může postupem podle článku 251 a

po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem rozhodnout o zvláštních opatřeních na podporu činností, které členské státy provádějí k dosažení cílů uvedených v odstavci 1.

Tato hlava nevytváří podklad pro zavádění jakýchkoli opatření Společenství, která by mohla vést k narušení hospodářské soutěže nebo která obsahují daňová ustanovení nebo ustanovení týkající se práv a zájmů zaměstnanců.

HLAVA XVII

HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST

Článek 158 (bývalý článek 130a)

Společenství za účelem podpory harmonického vývoje rozvíjí a prosazuje svou činnost vedoucí k posilování hospodářské a sociální soudržnosti.

Společenství se především zaměří na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí.

Článek 159 (bývalý článek 130b)

Členské státy provádějí své hospodářské politiky a koordinují je tak, aby dosahovaly cílů uvedených v článku 158. Tvorba a provádění politik a činností Společenství a vytváření vnitřního trhu přihlíží k cílům uvedeným v článku 158 a přispívá k jejich dosažení. Společenství dále podporuje dosahování těchto cílů prostřednictvím strukturálních fondů (orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu, Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj), Evropské investiční banky a jiných dostupných finančních nástrojů.

Komise předkládá každé tři roky Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zprávu o pokroku dosaženém při upevňování hospodářské a sociální soudržnosti a o způsobu, jakým k tomu přispěly různé prostředky stanovené v tomto článku. Tato zpráva případně obsahuje vhodné návrhy.

Ukáží-li se specifické činnosti mimo fondy jako nezbytné, aniž jsou dotčena opatření, o nichž bylo rozhodnuto v rámci jiných politik Společenství, mohou být takové činnosti přijaty Radou postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů.

Článek 160 (bývalý článek 130c)

Úkolem Evropského fondu pro regionální rozvoj je, aby svou účastí na rozvoji a strukturálních změnách zaostávajících regionů a přeměně upadajících průmyslových oblastí pomáhal odstraňovat zásadní regionální rozdíly ve Společenství.

Článek 161 (bývalý článek 130d)

Aniž je dotčen článek 162, vymezí Rada na návrh Komise, po obdržení souhlasu Evropského parlamentu a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů jednomyslným rozhodnutím úlohu, přednostní cíle a organizaci strukturálních fondů, které mohou zahrnovat sdružování fondů. Rada podle téhož postupu rovněž stanoví obecná pravidla na ně použitelná a nezbytná ustanovení pro zajištění jejich účinnosti a pro zajištění koordinace fondů mezi sebou navzájem a s dalšími existujícími finančními nástroji.

Fond soudržnosti zřízený Radou tímž postupem poskytne finanční příspěvky na projekty ve sféře životního prostředí a transevropských sítí v oblasti dopravní infrastruktury.

Ode dne 1. ledna 2007 rozhoduje Rada na návrh Komise, po obdržení souhlasu Evropského parlamentu a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů kvalifikovanou většinou, pokud budou k tomuto dni přijaty víceleté finanční výhledy na období od 1. ledna 2007 a interinstitucionální dohoda s nimi související. Pokud se tak nestane, uplatňuje se postup stanovený v tomto pododstavci ode dne jejich přijetí.

Článek 162 (bývalý článek 130e)

Prováděcí rozhodnutí týkající se Evropského fondu pro regionální rozvoj přijímá Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů.

Ve vztahu k orientační sekci Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu a k Evropskému sociálnímu fondu se nadále budou používat články 37 a 148.

HLAVA XV

VÝZKUM A TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

Článek 163 (bývalý článek 130f)

1. Společenství má za cíl posilovat vědecké a technologické základy průmyslu Společenství a podporovat rozvoj jeho mezinárodní konkurenceschopnosti, jakož i podporovat všechny výzkumné činnosti, které jsou v jiných kapitolách této smlouvy pokládány za nezbytné.
2. Za tímto účelem Společenství podporuje podniky včetně malých a středních, výzkumná střediska a vysoké školy v jejich činnosti v oblasti výzkumu a technologického rozvoje vysoké úrovně, podporuje jejich snahy o vzájemnou spolupráci, zejména tím, že umožňuje podnikům plně využívat potenciál vnitřního trhu Společenství, a to zvláště zpřístupněním veřejných zakázek v jednotlivých státech, stanovením společných norem a odstraněním právních a daňových překážek této spolupráce.
3. O všech činnostech Společenství v oblasti výzkumu a technologického rozvoje, včetně demonstračních projektů, se podle této smlouvy rozhoduje v souladu s touto hlavou.

Článek 164 (bývalý článek 130g)

K dosažení těchto cílů provádí Společenství následující činnosti, které doplňují činnosti členských států:

- a) provádí programy výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace za podpory spolupráce s podniky a mezi nimi, s výzkumnými středisky a s vysokými školami;
- b) podporuje spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím;
- c) šíří a vyhodnocuje výsledky činností v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím;
- d) podporuje vzdělávání a mobilitu výzkumných pracovníků v rámci Společenství.

Článek 165 (bývalý článek 130h)

1. Společenství a členské státy koordinují své činnosti ve výzkumu a technologickém rozvoji tak, aby zajišťovaly vzájemnou provázanost vnitrostátních politik a politiky Společenství.
2. V úzkém spojení s členskými státy může Komise dát jakékoli užitečné podněty na podporu koordinace uvedené v odstavci 1.

Článek 166 (bývalý článek 130i)

1. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem přijme víceletý rámcový program, vymezující všechny činnosti Společenství.

Rámcový program:

- stanoví vědecké a technologické cíle, kterých má být dosaženo činnostmi stanovenými v článku 164, jakož i příslušné priority,
- naznačí hlavní rysy těchto činností,
- určí nejvyšší celkovou částku a podrobnosti finanční účasti Společenství na rámcovém programu a odpovídající podíl na každé z vymezených činností.

2. Rámcový program je přizpůsobován nebo doplňován podle vývoje situace.

3. Rámcový program je prováděn prostřednictvím zvláštních programů vypracovaných pro každou činnost. V každém zvláštním programu budou stanoveny podrobnosti jeho provádění, doba jeho trvání a prostředky považované za nezbytné. Úhrn částek, považovaných zvláštními programy za nezbytný, nesmí překročit nejvyšší celkovou částku určenou pro rámcový program a každou z činností.

4. Rada přijme zvláštní programy na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem kvalifikovanou většinou.

Článek 167 (bývalý článek 130j)

K provádění víceletého rámcového programu Rada stanoví:

- pravidla pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol,
- pravidla pro šíření výsledků výzkumu.

Článek 168 (bývalý článek 130k)

Při provádění víceletého rámcového programu lze rozhodnout o doplňkových programech, jichž se účastní jen některé členské státy, které je s výhradou případné účasti Společenství financují.

Rada přijme pravidla týkající se těchto doplňkových programů, zvláště pokud jde o šíření poznatků a přístupu jiných členských států k nim.

Článek 169 (bývalý článek 130l)

Při provádění víceletého rámcového programu může Společenství se souhlasem dotyčných členských států stanovit pravidla pro účast na výzkumných a rozvojových programech prováděných několika členskými státy, včetně účasti ve strukturách vytvořených k uskutečnění těchto programů.

Článek 170 (bývalý článek 130m)

Při provádění víceletých rámcových programů může Společenství stanovit pravidla pro spolupráci se třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím.

Podrobnosti této spolupráce mohou být předmětem mezinárodních smluv mezi Společenstvím a dotyčnými třetími stranami, které se sjednávají a uzavírají v souladu s článkem 300.

Článek 171 (bývalý článek 130n)

Společenství může zakládat společné podniky nebo jiné struktury potřebné k účinnému uskutečnění výzkumných programů, programů technologického rozvoje a demonstrace prováděných Společenstvím.

Článek 172 (bývalý článek 130o)

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem přijme kvalifikovanou většinou opatření uvedená v článku 171.

Rada přijme postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem pravidla uvedená v článcích 167, 168 a 169. Přijetí doplňkových programů vyžaduje souhlas zúčastněných členských států.

Článek 173 (bývalý článek 130p)

Na počátku každého roku předloží Komise zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Zpráva pojedná zejména o činnostech v oblasti výzkumu a technologického rozvoje a v oblasti šíření výsledků za uplynulý rok a o pracovním programu pro běžný rok.

HLAVA XIX

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Článek 174 (bývalý článek 130r)

1. Politika Společenství v oblasti životního prostředí přispívá k sledování následujících cílů:

- udržování, ochrana a zlepšování kvality životního prostředí,
- ochrana lidského zdraví,
- obezřetné a racionální využívání přírodních zdrojů,
- podpora opatření na mezinárodní úrovni, čelících regionálním a celosvětovým problémům životního prostředí.

2. Politika Společenství v oblasti životního prostředí je zaměřena na vysokou úroveň ochrany, přičemž přihlíží k rozdílné situaci v jednotlivých regionech Společenství. Je založena na zásadách obezřetnosti a prevence, odvracení ohrožení životního prostředí především u zdroje a na zásadě „znečišťovatel platí“.

V této souvislosti obsahují harmonizační opatření odpovídající požadavkům ochrany životního prostředí, popřípadě ochrannou doložku, na základě které jsou členské státy zmocněny přijmout z mimoekonomických důvodů ochrany životního prostředí dočasná opatření podléhající kontrolnímu procesu Společenství.

3. Při přípravě politiky v oblasti životního prostředí přihlédne Společenství k:

- dostupným vědeckým a technickým údajům,
- podmínkám životního prostředí v různých regionech Společenství,
- možnému prospěchu a nákladům plynoucím z činnosti nebo nečinnosti,
- hospodářskému a sociálnímu rozvoji Společenství jako celku a vyváženému rozvoji jeho regionů.

4. V rámci svých pravomocí spolupracují Společenství a členské státy se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi. Podrobnosti spolupráce Společenství mohou být předmětem dohod mezi Společenstvím a dotyčnými třetími stranami, které se sjednávají a uzavírají v souladu s článkem 300.

Předchozím pododstavcem není dotčena pravomoc členských států jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.

Článek 175 (bývalý článek 130s)

1. Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů rozhodne, jakou činnost bude Společenství vyvíjet, aby bylo dosaženo cílů uvedených v článku 174.

2. Odchylně od rozhodovacího postupu stanoveného v odstavci 1 a aniž je dotčen článek 95, přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů jednomyslně:

a) předpisy především fiskální povahy;

b) opatření týkající se:

- územního plánování,
- hospodaření s vodními zdroji nebo týkající se přímo nebo nepřímo dostupnosti vodních zdrojů,
- využívání půdy, s výjimkou hospodaření s odpady;

c) opatření významně ovlivňující volbu členského státu mezi různými energetickými zdroji a základní skladbu jeho zásobování energií.

Rada může za podmínek stanovených v předchozím pododstavci stanovit, o kterých záležitostech podle tohoto odstavce bude rozhodovat kvalifikovanou většinou.

3. V ostatních oblastech přijímá Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů všeobecné programy činnosti, v nichž stanoví přednostní cíle, kterých má být dosaženo.

Rada přijme za podmínek odstavce 1 nebo odstavce 2, podle povahy věci, opatření nezbytná pro uskutečňování těchto programů.

4. Aniž jsou dotčena určitá opatření Společenství, členské státy financují a provádějí politiku v oblasti životního prostředí.

5. Zahrnuje-li opatření založené na ustanoveních odstavce 1 náklady považované orgány členského státu za neúměrné, stanoví Rada v aktu zavádějícím toto opatření, aniž je dotčena zásada „znečišťovatel platí“, přiměřená ustanovení ve formě:

- dočasné výjimky a/nebo

- finanční podpory z Fondu soudržnosti zřízeného podle článku 161.

Článek 176 (bývalý článek 130t)

Ochranná opatření přijatá podle článku 175 nejsou překážkou tomu, aby každý členský stát zachovával nebo zaváděl přísnější ochranná opatření. Tato opatření musí být slučitelná s touto smlouvou. Oznamují se Komisi.

HLAVA XX

ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE

Článek 177 (bývalý článek 130u)

1. Politika Společenství v oblasti rozvojové spolupráce, která představuje doplnění odpovídajících politik prováděných členskými státy, podporuje:

- trvalý hospodářský a sociální rozvoj rozvojových zemí, a především těch nejvíce znevýhodněných z nich,
- hladké a postupné zapojení rozvojových zemí do světového hospodářství,
- boj proti chudobě v rozvojových zemích.

2. Politika Společenství v této oblasti přispívá k obecnému cíli rozvoje a upevnění demokracie a právního státu, jakož i k zachovávání lidských práv a základních svobod.

3. Společenství a členské státy dodržují závazky a přihlížejí k cílům, které schválily v rámci Organizace spojených národů a ostatních příslušných mezinárodních organizací.

Článek 178 (bývalý článek 130v)

Společenství přihlédne k cílům uvedeným článku 177 při uskutečňování politik, které by mohly mít vliv na rozvojové země.

Článek 179 (bývalý článek 130w)

1. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, přijme Rada postupem podle článku 251 opatření nezbytná pro dosahování cílů uvedených v článku 177. Tato opatření mohou mít formu víceletých programů.

2. Evropská investiční banka za podmínek stanovených ve svém statutu přispívá k provádění opatření uvedených v odstavci 1.

3. Ustanovení tohoto článku neovlivní spolupráci s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi v rámci Úmluvy AKT-ES.

Článek 180 (bývalý článek 130x)

1. Společenství a členské státy koordinují své politiky v oblasti rozvojové spolupráce a vzájemně sladují své programy pomoci, včetně svého vystupování v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích. Mohou přijímat společná opatření. Členské státy případně přispívají k uskutečňování programů pomoci přijatých Společenstvím.

2. Komise může vyvinout jakoukoli užitečnou činnost potřebnou na podporu koordinace uvedené v odstavci 1.

Článek 181 (bývalý článek 130y)

V rámci svých pravomocí spolupracují Společenství a členské státy se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi. Podmínky spolupráce Společenství mohou být předmětem dohod mezi Společenstvím a dotýcnými třetími stranami, které jsou sjednány a uzavírány v souladu s článkem 300.

Předchozím pododstavcem není dotčena pravomoc členských států jednat v mezinárodních orgánech a uzavírat mezinárodní smlouvy.

HLAVA XXI

HOSPODÁŘSKÁ, FINANČNÍ A TECHNICKÁ SPOLUPRÁCE SE TŘETÍMI ZEMĚMI

Článek 181a

1. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, a zejména hlava XX, provádí Společenství v rámci svých pravomocí činnosti hospodářské, finanční a technické spolupráce se třetími zeměmi. Tyto činnosti doplňují činnosti prováděné členskými státy a jsou v souladu s rozvojovou politikou Společenství.

Politika Společenství v této oblasti přispívá k obecnému cíli rozvoje a upevňování demokracie a právního státu a k cíli zachovávání lidských práv a základních svobod.

2. Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou přijímá opatření nezbytná k provedení odstavce 1. Rada rozhoduje jednomyslně u dohod o přidružení podle článku 310 a u dohod, které mají být uzavřeny se státy kandidujícími na přistoupení k Unii.

3. V rámci svých pravomocí spolupracují Společenství a členské státy se třetími zeměmi a příslušnými mezinárodními organizacemi. Způsoby spolupráce Společenství mohou být upraveny dohodami mezi Společenstvím a danými třetími stranami, jež jsou sjednávány a uzavírány v souladu s článkem 300.

První pododstavec se nedotýká pravomoci členských států vést jednání na mezinárodní úrovni a uzavírat mezinárodní smlouvy.

ČÁST ČTVRTÁ

PŘIDRUŽENÍ ZÁMOŘSKÝCH ZEMÍ A ÚZEMÍ

Článek 182 (bývalý článek 131)

Členské státy se shodují, že ke Společenství přidruží mimoevropské země a území, které mají zvláštní vztah k Dánsku, Francii, Nizozemsku nebo Spojenému království. Tyto země a území (dále jen „země a území“) jsou vyjmenovány v příloze II této smlouvy.

Účelem přidružení je podporovat hospodářský a sociální rozvoj těchto zemí a území a navazovat úzké hospodářské vztahy mezi nimi a Společenstvím jako celkem.

V souladu se zásadami vytyčenými v preambuli této smlouvy má přidružení sloužit především podpoře zájmů a blahobytu obyvatel těchto zemí a území a tomu, aby byly vedeny k hospodářskému, sociálnímu a kulturnímu rozvoji, o něž usilují.

Článek 183 (bývalý článek 132)

Přidružení sleduje následující cíle:

1. Členské státy uplatňují při obchodních stycích se zeměmi a územími stejné zacházení, jaké si vzájemně poskytují na základě této smlouvy.
2. Každá země nebo území uplatňuje při svých obchodních stycích se členskými státy a ostatními zeměmi a územími stejné zacházení, jaké uplatňuje vůči tomu evropskému státu, s nímž udržuje zvláštní vztahy.
3. Členské státy se podílejí na investicích, které vyžaduje postupný rozvoj těchto zemí a území.
4. U investic financovaných Společenstvím je účast na veřejných soutěžích a dodávkách umožněna za stejných podmínek všem fyzickým i právnickým osobám, které jsou státními příslušníky členských států nebo zemí a území.
5. Na právo usazování státních příslušníků a společností ve vztazích mezi členskými státy a zeměmi a územími se vztahují s vyloučením jakékoli diskriminace ustanovení a postupy stanovené v kapitole o právu usazování, nestanoví-li zvláštní předpisy přijaté podle článku 187 jinak.

Článek 184 (bývalý článek 133)

1. Cla na zboží pocházející z těchto zemí a území jsou při dovozu do členských států zakázána tak, jak jsou zakázána cla mezi členskými státy v souladu s ustanoveními této smlouvy.
 2. Cla na zboží pocházející ze členských států a z ostatních zemí a území jsou při dovozu do každé země nebo území zakázána v souladu s článkem 25.
 3. Země a území však mohou vybírat cla, která jsou nezbytná pro jejich rozvoj a industrializaci, anebo cla fiskální povahy, která tvoří příjem jejich rozpočtu.
- Cla uvedená v předchozím pododstavci nesmějí přesáhnout úroveň cel na dovoz zboží pocházejícího z členského státu, s nímž příslušná země nebo území udržuje zvláštní vztahy.
4. Odstavec 2 se nepoužije pro země a území, které z důvodu zvláštních mezinárodních závazků, jimiž jsou vázány, uplatňují nediskriminační celní sazebník.
 5. Zavedení nebo změna celních sazeb na zboží dovážené do zemí nebo území nesmí vést ani právně, ani fakticky k přímé nebo nepřímé diskriminaci mezi dovozy zboží z různých členských států.

Článek 185 (bývalý článek 134)

Pokud by výše celní sazby uplatňované na zboží z třetí země při dovozu do země nebo na území mohla při uplatnění čl. 184 odst. 1 vyvolat odklon obchodu ke škodě některého členského státu, může tento stát požádat Komisi, aby navrhla ostatním členským státům opatření potřebná k nápravě tohoto stavu.

Článek 186 (bývalý článek 135)

S výhradou ustanovení týkajících se ochrany zdraví, veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku se volný pohyb pracovníků ze zemí a území v členských státech, jakož i pracovníků ze členských států v zemích a územích řídí smlouvami, jež budou následně uzavřeny a jež vyžadují jednomyslné schválení členskými státy.

Článek 187 (bývalý článek 136)

Rada jednomyslně na základě zkušeností získaných z přidružení zemí a území ke Společenství a na základě zásad vymezených touto smlouvou stanoví podrobnosti a postup pro přidružování zemí a území ke Společenství.

Článek 188 (bývalý článek 136a)

Články 182 až 187 se vztahují na Grónsko, nestanoví-li jinak zvláštní ustanovení pro Grónsko obsažená v Protokolu o zvláštní úpravě vztahující se na Grónsko připojeném k této smlouvě.

ČÁST PÁTÁ

ORGÁNY SPOLEČENSTVÍ

HLAVA I

USTANOVENÍ O ORGÁNECH

KAPITOLA 1

Orgány

Oddíl 1

Evropský parlament

Článek 189 (bývalý článek 137)

Evropský parlament se skládá ze zástupců lidu států sdružených ve Společenství a vykonává pravomoci, které mu tato smlouva svěřuje.

Počet členů Evropského parlamentu nesmí překročit 732.

Článek 190 (bývalý článek 138)

1. Zastupitelé zastupující v Evropském parlamentu lid členských států sdružených ve Společenství jsou voleni ve všeobecných a přímých volbách.

2. Počet zastupitelů volených v jednotlivých členských státech se stanoví takto:

<i>Belgie</i>	<i>24</i>
<i>Česká republika</i>	<i>24</i>
<i>Dánsko</i>	<i>14</i>
<i>Německo</i>	<i>99</i>
<i>Estonsko</i>	<i>6</i>
<i>Řecko</i>	<i>24</i>
<i>Španělsko</i>	<i>54</i>

<i>Francie</i>	<i>78</i>
<i>Irsko</i>	<i>13</i>
<i>Itálie</i>	<i>78</i>
<i>Kypr</i>	<i>6</i>
<i>Lotyšsko</i>	<i>9</i>
<i>Litva</i>	<i>13</i>
<i>Lucembursko</i>	<i>6</i>
<i>Maďarsko</i>	<i>24</i>
<i>Malta</i>	<i>5</i>
<i>Nizozemsko</i>	<i>27</i>
<i>Rakousko</i>	<i>18</i>
<i>Polsko</i>	<i>54</i>
<i>Portugalsko</i>	<i>24</i>
<i>Slovensko</i>	<i>7</i>
<i>Slovensko</i>	<i>14</i>
<i>Finsko</i>	<i>14</i>
<i>Švédsko</i>	<i>19</i>
<i>Spojené království</i>	<i>78.</i>

(Účinnost od začátku volebního období 2004-2009)

Pokud bude tento odstavec měněn, musí počet zastupitelů volených v jednotlivých členských státech zajistit odpovídající zastoupení lidu států sdružených ve Společenství.

3. Zastupitelé jsou voleni na dobu pěti let.

4. Evropský parlament vypracuje návrh na všeobecné a přímé volby konané jednotným postupem ve všech členských státech nebo podle zásad společných všem členským státům.

Rada přijme jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, vyjádřeného většinou hlasů všech jeho členů, odpovídající ustanovení a doporučí členským státům jejich přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.

5. Evropský parlament určí po vyžádání stanoviska Komise a se souhlasem Rady, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, úpravu a obecné podmínky výkonu funkcí svých členů. Veškerá pravidla a podmínky týkající se daňového režimu jeho stávajících nebo bývalých členů vyžadují v Radě jednomyslnost.

Článek 191 (bývalý článek 138a)

Politické strany na evropské úrovni jsou významným faktorem integrace uvnitř Unie. Přispívají k vytváření evropského povědomí a k vyjadřování politické vůle občanů Unie.

Rada stanoví postupem podle článku 251 pravidla, kterými se řídí politické strany na evropské úrovni, a zejména pravidla pro jejich financování.

Článek 192 (bývalý článek 138b)

Pokud tak stanoví tato smlouva, účastní se Evropský parlament procesu přijímání aktů Společenství výkonem svých pravomocí v rámci postupů podle článků 251 a 252 a vyjadřováním souhlasu či podáváním stanovisek.

Evropský parlament může většinou hlasů všech svých členů požádat Komisi, aby předložila vhodný návrh ve věcech, u nichž má za to, že je k provedení této smlouvy potřeba aktu Společenství.

Článek 193 (bývalý článek 138c)

Evropský parlament může při plnění svých úkolů na žádost čtvrtiny členů zřídit dočasnou vyšetřovací komisi, která by zkoumala obvinění z porušování práva Společenství nebo nesprávného úředního postupu při jeho uplatňování, s výjimkou případů, kdy jsou tvrzené skutečnosti předmětem dosud neukončeného soudního řízení; pravomoci svěřené touto smlouvou jiným orgánům nebo institucím tím nejsou dotčeny.

Dočasná vyšetřovací komise skončí svou činnost předložením své zprávy.

Podrobnosti pro výkon vyšetřovacího práva stanoví společná dohoda Evropského parlamentu, Rady a Komise.

Článek 194 (bývalý článek 138d)

Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v některém členském státě má právo předložit samostatně či společně s dalšími občany nebo osobami petici Evropskému parlamentu ve věci, která spadá do oblasti činností Společenství a která se jich přímo dotýká.

Článek 195 (bývalý článek 138e)

1. Evropský parlament jmenuje veřejného ochránce práv oprávněného přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů a institucí Společenství, s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí.

V souladu se svými povinnostmi provádí veřejný ochránce práv šetření, která považuje za opodstatněná, a to z vlastního podnětu nebo na základě stížností předložených mu přímo nebo prostřednictvím člena Evropského parlamentu, pokud tvrzené skutečnosti nejsou nebo nebyly předmětem soudního řízení. Jestliže veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, postoupí věc dotyčnému orgánu, který má lhůtu tři měsíců na to, aby mu sdělil své stanovisko. Poté předá Evropskému parlamentu a dotyčnému orgánu zprávu. Osobu podávající stížnost informuje o výsledku tohoto šetření.

Veřejný ochránce práv podává každoročně zprávu o výsledku svých šetření Evropskému parlamentu.

2. Veřejný ochránce práv je jmenován po každých volbách do Evropského parlamentu na dobu jeho funkčního období. Může být jmenován opakovaně.

Veřejný ochránce práv může být odvolán z funkce Soudním dvorem na návrh Evropského parlamentu, přestane-li splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí závažného pochybení.

3. Veřejný ochránce práv vykonává své funkce zcela nezávisle. Nevyžaduje ani nepřijímá pokyny od žádného subjektu. Během funkčního období nesmí vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesijní činnost.

4. Evropský parlament po obdržení stanoviska Komise a se souhlasem Rady vyjádřeným kvalifikovanou většinou určí statut a obecné podmínky výkonu funkce veřejného ochránce práv.

Článek 196 (bývalý článek 139)

Evropský parlament zasedá jednou ročně. Schází se, aniž by muselo být svoláno, druhé úterý v měsíci březnu.

Evropský parlament se může sejít k mimořádnému zasedání na žádost většiny svých členů anebo na žádost Rady nebo Komise.

Článek 197 (bývalý článek 140)

Evropský parlament volí ze svých členů předsedu a předsednictvo.

Členové Komise se mohou účastnit všech schůzí a ujímají se slova jménem Komise, kdykoli o to požádají.

Komise odpovídá ústně nebo písemně na otázky, které jí položí Evropský parlament nebo jeho členové.

Za podmínek, které stanoví ve svém jednacím řádu, může Rada kdykoli vystoupit před Evropským parlamentem.

Článek 198 (bývalý článek 141)

Nestanoví-li tato smlouva jinak, usnáší se Evropský parlament nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů.

Usnášeníschopnost stanoví jednací řád.

Článek 199 (bývalý článek 142)

Evropský parlament přijme svůj jednací řád většinou hlasů všech členů.

Zápisy z jednání Evropského parlamentu se zveřejňují způsobem stanoveným v jednacím řádu.

Článek 200 (bývalý článek 143)

Evropský parlament projednává na veřejném zasedání souhrnnou výroční zprávu, kterou mu předkládá Komise.

Článek 201 (bývalý článek 144)

Byl-li podán návrh na vyslovení nedůvěry Komisi pro její činnost, může Evropský parlament o tomto návrhu rozhodnout až po uplynutí tří dnů od jeho podání, a to pouze veřejným hlasováním.

Je-li návrh na vyslovení nedůvěry přijat většinou dvou třetin odevzdaných hlasů a většinou členů Evropského parlamentu, odstoupí členové Komise kolektivně. Vyřizují však nadále běžné záležitosti, dokud nebudou nahrazeni v souladu s článkem 214. V tomto případě funkční období členů Komise, jmenovaných jako nástupci, skončí ke dni, k němuž by skončilo funkční období členů Komise, kteří kolektivně odstoupili.

Oddíl 2

Rada

Článek 202 (bývalý článek 145)

K dosažení cílů vytyčených touto smlouvou a za podmínek jí vymezených Rada:

– zajišťuje koordinaci obecných hospodářských politik členských států,

- má rozhodovací pravomoc,
- svěřuje Komisi v aktech, které přijímá, pravomoci k provádění předpisů, které vydá. Rada může upravit určité podmínky výkonu těchto pravomocí. Rada si může rovněž ve zvláštních případech vyhradit právo vykonávat tyto prováděcí pravomoci přímo. Výše uvedené podmínky musí být v souladu se zásadami a pravidly, které předem Rada přijala na návrh Komise a po obdržení stanoviska Evropského parlamentu jednomyslně.

Článek 203 (bývalý článek 146)

Rada se skládá z jednoho zástupce každého členského státu na ministerské úrovni zmocněného zavazovat vládu tohoto členského státu.

Předsednictví vykonává postupně každý členský stát Rady po dobu šesti měsíců v pořadí, které určí Rada jednomyslným rozhodnutím.

Článek 204 (bývalý článek 147)

Radu svolává k zasedání její předseda z vlastního podnětu, na žádost některého z jejích členů nebo na žádost Komise.

Článek 205 (bývalý článek 148)

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, usnáší se Rada většinou hlasů svých členů.
2. Má-li se Rada usnést kvalifikovanou většinou, je hlasům jejích členů přidělena tato váha:

<i>Belgie</i>	<i>12</i>
<i>Česká republika</i>	<i>12</i>
<i>Dánsko</i>	<i>7</i>
<i>Německo</i>	<i>29</i>
<i>Estonsko</i>	<i>4</i>
<i>Řecko</i>	<i>12</i>
<i>Španělsko</i>	<i>27</i>
<i>Francie</i>	<i>29</i>
<i>Irsko</i>	<i>7</i>
<i>Itálie</i>	<i>29</i>
<i>Kypr</i>	<i>4</i>
<i>Lotyšsko</i>	<i>4</i>
<i>Litva</i>	<i>7</i>
<i>Lucembursko</i>	<i>4</i>
<i>Maďarsko</i>	<i>12</i>
<i>Malta</i>	<i>3</i>
<i>Nizozemsko</i>	<i>13</i>
<i>Rakousko</i>	<i>10</i>
<i>Polsko</i>	<i>27</i>
<i>Portugalsko</i>	<i>12</i>
<i>Slovinsko</i>	<i>4</i>
<i>Slovensko</i>	<i>7</i>
<i>Finsko</i>	<i>7</i>
<i>Švédsko</i>	<i>10</i>

K přijetí aktů Rady je potřeba nejméně 232 hlasů většiny členů v případech, kdy podle této smlouvy mají být akty přijaty na návrh Komise.

V ostatních případech se k přijetí aktů Rady vyžaduje nejméně 232 hlasů alespoň dvou třetin členů.

(Účinnost od 1. listopadu 2004)

3. Zdržení se hlasování přítomných nebo zastoupených členů není překážkou přijetí usnesení Rady vyžadujících jednomyslnost.

4. Člen Rady může požádat, aby při přijímání rozhodnutí Rady kvalifikovanou většinou bylo ověřeno, zda členské státy tvořící tuto kvalifikovanou většinu zastupují alespoň 62 % celkového počtu obyvatel Unie. Ukáže-li se, že tato podmínka není splněna, není dané rozhodnutí přijato.

(Účinnost od 1. listopadu 2004)

Článek 206 (bývalý článek 150)

Při hlasování může být každý člen Rady zmocněn hlasovat nejvýše za jednoho z ostatních členů.

Článek 207 (bývalý článek 151)

1. Výbor složený ze stálých zástupců členských států má za úkol připravovat práci Rady a plnit úkoly, kterými jej Rada pověří. V případech stanovených v jednacím řádu Rady může výbor vydávat procesní rozhodnutí.

2. Radě je nápomocen generální sekretariát pod vedením generálního tajemníka, vysokého představitele pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, jemuž je nápomocen náměstek generálního tajemníka odpovědný za chod generálního sekretariátu. Generálního tajemníka a náměstka generálního tajemníka jmenuje Rada **kvalifikovanou většinou**.

Rada rozhoduje o organizaci generálního sekretariátu.

3. Rada přijme svůj jednací řád.

K provedení čl. 255 odst. 3 stanoví Rada ve svém jednacím řádu podmínky přístupu veřejnosti k dokumentům Rady. Pro účely tohoto odstavce určí Rada případy, ve kterých jedná jako normotvůrce, aby v těchto případech umožnila širší přístup k dokumentům s tím, že účinnost rozhodovacího postupu zůstane zachována. V každém případě, pokud Rada jedná jako normotvůrce, zveřejní se výsledky a odůvodnění hlasování, jakož i prohlášení uvedená v zápisu.

Článek 208 (bývalý článek 152)

Rada může požádat Komisi, aby provedla průzkumy, které Rada pokládá za potřebné k dosažení společných cílů, a aby jí předložila veškeré vhodné návrhy.

Článek 209 (bývalý článek 153)

Po obdržení stanoviska Komise přijme Rada statuty výborů uvedených v této smlouvě.

Článek 210 (bývalý článek 154)

Rada stanoví kvalifikovanou většinou platy, náhrady a důchody předsedy a členů Komise, předsedy, soudců, generálních advokátů a tajemníka Soudního dvora **a členů a tajemníka Soudu prvního stupně**. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.

Oddíl 3

Komise

Článek 211 (bývalý článek 155)

K zajištění řádného fungování a rozvoje společného trhu Komise:

- dbá na provádění této smlouvy, jakož i aktů přijatých orgány Společenství na jejím základě;
- vydává doporučení nebo zaujímá stanoviska v oblastech, které jsou předmětem této smlouvy, jestliže tak smlouva výslovně stanoví nebo jestliže to Komise považuje za nutné;
- má vlastní rozhodovací pravomoc a podílí se na tvorbě aktů Rady a Evropského parlamentu za podmínek stanovených touto smlouvou;
- vykonává pravomoci k provádění předpisů vydaných Radou, které na ni Rada přenesla.

Článek 212 (bývalý článek 156)

Komise zveřejní každoročně nejméně měsíc před zahájením zasedání Evropského parlamentu souhrnnou zprávu o činnosti Společenství.

Článek 213 (bývalý článek 157)

1. Členové Komise jsou vybíráni podle celkové způsobilosti a poskytují veškeré záruky nezávislosti.

Komise se skládá z jednoho státního příslušníka z každého členského státu.

Počet členů Komise může být změněn jednomyslným rozhodnutím Rady.

(Změna ode dne 1. listopadu 2005 s účinností od začátku funkčního období první Komise po tomto dni.)

2. Členové Komise vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoliv jednání neslučitelného s povahou své funkce. Každý členský stát se zavazuje zachovávat tuto zásadu a nesnažit se ovlivňovat členy Komise při plnění jejich úkolů.

Během funkčního období nesmějí členové Komise vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesijní činnost. Při svém nástupu se slavnostně zavazují dodržovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období. V případě porušení těchto povinností může Soudní dvůr na návrh Rady nebo Komise rozhodnout podle okolností o odvolání člena podle článku 216 nebo o odnětí jeho nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky.

Článek 214 (bývalý článek 158)

1. Členové Komise jsou jmenováni postupem podle odstavce 2 na dobu pěti let, pokud článek 201 případně nestanoví jinak.

Mohou být jmenováni opakovaně.

2. Rada, zasedající na úrovni hlav států nebo předsedů vlád, určí kvalifikovanou většinou osobu, kterou zamýšlí jmenovat předsedou Komise; toto určení vyžaduje schválení Evropského parlamentu.

Rada po dohodě s designovaným předsedou kvalifikovanou většinou přijme seznam ostatních osob, které zamýšlí jmenovat členy Komise, sestavený podle návrhů podaných každým členským státem.

Předseda a ostatní členové Komise určení tímto způsobem podléhají jako sbor schválení Evropským parlamentem. Po svém schválení Evropským parlamentem jsou předseda a ostatní členové Komise jmenováni Radou kvalifikovanou většinou.

Článek 215 (bývalý článek 159)

Mimo případy pravidelné obměny a smrti končí výkon funkce člena Komise odstoupením nebo odvoláním.

Člen, jenž odstoupil, byl odvolán nebo zemřel, je nahrazen novým členem jmenovaným Radou kvalifikovanou většinou pro zbývající část funkčního období. Rada může jednomyslně rozhodnout, že jej není třeba nahradit.

V případě odstoupení, odvolání nebo smrti je předseda nahrazen pro zbývající část funkčního období. Při jeho nahrazení se použije postup stanovený v čl. 214 odst. 2.

Mimo případy odvolání podle článku 216 zastávají členové Komise svou funkci až do okamžiku svého nahrazení **nebo až do rozhodnutí Rady podle druhého pododstavce tohoto článku, že je není třeba nahradit.**

Článek 216 (bývalý článek 160)

Přestane-li kterýkoli člen Komise splňovat podmínky nezbytné k výkonu své funkce nebo se dopustí vážného pochybení, může být odvolán Soudním dvorem na návrh Rady nebo Komise.

Článek 217 (bývalý článek 161)

1. Komise vykonává činnost pod politickým vedením svého předsedy, jenž rozhoduje o její vnitřní organizaci, aby zajistil spojitost, výkonnost a kolegiální její činnosti.

2. Působnost Komise strukturuje a přiděluje jejím členům předseda. Předseda může změnit rozdělení působnosti i během funkčního období. Členové Komise vykonávají úkoly, které jim předseda svěřil, pod jeho vedením.

3. Se souhlasem sboru Komise jmenuje předseda z jejích členů místopředsedy.

4. Člen Komise odstoupí, pokud jej k tomu předseda se souhlasem sboru Komise vyzve.

Článek 218 (bývalý článek 162)

1. Rada a Komise se navzájem konzultují a vzájemnou dohodou upraví způsoby své spolupráce.

2. Komise přijme svůj jednací řád, kterým upraví svou činnost a činnost útvarů jí podléhajících v souladu s touto smlouvou. Zajistí zveřejnění tohoto jednacího řádu.

Článek 219 (bývalý článek 163)

Komise se usnáší většinou hlasů svých členů z počtu stanoveného v článku 213.

Komise je schopná se usnášet, pokud je přítomen počet členů stanovený v jejím jednacím řádu.

Oddíl 4

Soudní dvůr

Článek 220 (bývalý článek 164)

Soudní dvůr a Soud prvního stupně zajišťují v rámci svých pravomocí dodržování práva při výkladu a provádění této smlouvy.

Navíc mohou být k Soudu prvního stupně připojeny soudní komory za podmínek uvedených v článku 225a, které v některých zvláštních oblastech vykonávají soudní pravomoc podle této smlouvy.

Článek 221 (bývalý článek 165)

Soudní dvůr se skládá z jednoho soudce z každého členského státu.

Soudní dvůr zasedá v senátech nebo ve velkém senátu v souladu s pravidly, které pro to stanoví statut Soudního dvora.

Stanoví-li tak statut, může Soudní dvůr zasedat též v plénu.

Článek 222 (bývalý článek 166)

Soudnímu dvoru je nápomocno osm generálních advokátů. Na žádost Soudního dvora může Rada jednomyslným rozhodnutím zvýšit počet generálních advokátů.

Úlohou generálních advokátů je předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněné návrhy rozhodnutí ve věcech, které podle statutu Soudního dvora vyžadují jeho účast.

Článek 223 (bývalý článek 167)

Soudci a generální advokáti Soudního dvora jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a které splňují všechny požadavky nezbytné k výkonu nejvyšších soudních funkcí v jejich zemích nebo jsou obecně uznávanými znalci práva; jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let.

Každé tři roky dochází k částečné obměně soudců a generálních advokátů za podmínek stanovených statutem Soudního dvora.

Soudci volí ze svého středu předsedu Soudního dvora na dobu tří let. Předseda může být zvolen opakovaně.

Soudci a generální advokáti, jejichž funkční období končí, mohou být jmenováni opakovaně.

Soudní dvůr jmenuje svého tajemníka a upraví jeho postavení.

Soudní dvůr přijme svůj jednací řád. Jednací řád vyžaduje schválení Rady kvalifikovanou většinou.

Článek 224 (bývalý článek 168)

Soud prvního stupně se skládá nejméně z jednoho soudce z každého členského státu. Počet soudců stanoví statut Soudního dvora. Statut může stanovit, že soudu jsou nápomocni generální advokáti.

Soudci Soudu prvního stupně jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a jsou způsobilé k výkonu vysokých soudních funkcí. Jsou jmenováni vzájemnou dohodou vlád členských států na dobu šesti let. Každé tři roky dochází k částečné obměně soudců. Mohou být jmenováni opakovaně.

Soudci volí ze svého středu předsedu Soudu prvního stupně na dobu tří let. Předseda může být zvolen opakovaně.

Soud prvního stupně jmenuje svého tajemníka a upraví jeho postavení.

Soud prvního stupně přijme svůj jednací řád po dohodě se Soudním dvorem. Jednací řád vyžaduje schválení Rady kvalifikovanou většinou.

Nestanoví-li statut Soudního dvora jinak, vztahují se ustanovení této smlouvy týkající se Soudního dvora i na Soud prvního stupně.

Článek 225 (bývalý článek 168a)

1. Soud prvního stupně je příslušný rozhodovat v prvním stupni ve věcech uvedených v člancích 230, 232, 235, 236 a 238 s výjimkou těch, které jsou v působnosti některé soudní komory nebo které statut vyhrazuje Soudnímu dvoru. Statut může stanovit, že Soud prvního stupně je příslušný i pro jiné věci.

Proti rozhodnutím Soudu prvního stupně podle tohoto odstavce je možno za podmínek a v mezích stanovených statutem podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru, omezený na právní otázky.

2. Soud prvního stupně je příslušný rozhodovat o opravných prostředcích proti rozhodnutí soudních komor zřízených na základě článku 225a.

Rozhodnutí Soudu prvního stupně podle tohoto odstavce mohou být výjimečně za podmínek a v mezích stanovených statutem přezkoumána Soudním dvorem v případě vážného ohrožení jednoty nebo souladu práva Společenství.

3. Soud prvního stupně je příslušný rozhodovat o předběžných otázkách podle článku 234 ve zvláštních oblastech určených statutem.

Má-li Soud prvního stupně za to, že věc vyžaduje zásadní rozhodnutí, jež může ovlivnit jednotu a soulad práva Společenství, může věc postoupit k rozhodnutí Soudnímu dvoru.

Rozhodnutí Soudu prvního stupně o předběžných otázkách mohou být výjimečně za podmínek a v mezích stanovených statutem přezkoumána Soudním dvorem v případě vážného ohrožení jednoty nebo souladu práva Společenství.

Článek 225a

Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Soudním dvorem, anebo na žádost Soudního dvora a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslným rozhodnutím vytvořit soudní komory příslušné rozhodovat v prvním stupni v určitých kategoriích věcí ve zvláštních oblastech.

Rozhodnutí o zřízení soudní komory stanoví pravidla pro její složení a upřesní působnost, která jí bude svěřena.

Proti rozhodnutí soudních komor je možné podat opravný prostředek k Soudu prvního stupně buď omezený na právní otázky, nebo stanoví-li tak rozhodnutí o zřízení soudní komory, též ve skutkových otázkách.

Členové soudních komor jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a jsou způsobilé k výkonu soudcovské činnosti. Jsou jmenováni jednomyslným usnesením Rady.

Soudní komory přijmou svůj jednací řád po dohodě se Soudním dvorem. Jednací řád vyžaduje schválení Rady kvalifikovanou většinou.

Nestaví-li rozhodnutí o zřízení soudní komory jinak, vztahují se ustanovení této smlouvy týkající se Soudního dvora a statut Soudního dvora i na soudní komory.

Článek 226 (bývalý článek 169)

Má-li Komise za to, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj z této smlouvy vyplývá, vydá o tom odůvodněné stanovisko poté, co umožní tomuto státu podat vyjádření.

Nevyhoví-li tento stát stanovisku ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise předložit věc Soudnímu dvoru.

Článek 227 (bývalý článek 170)

Má-li členský stát za to, že jiný členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, může věc předložit Soudnímu dvoru.

Dříve než členský stát podá proti jinému členskému státu žalobu pro údajné nesplnění povinnosti, která pro něj vyplývá z této smlouvy, předloží věc Komisi.

Komise vydá odůvodněné stanovisko poté, co umožní zúčastněným státům, aby si navzájem předložily písemná i ústní vyjádření.

Nevydá-li Komise takové stanovisko ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy jí věc byla předložena, může být věc předložena Soudnímu dvoru i bez stanoviska Komise.

Článek 228 (bývalý článek 171)

1. Shledá-li Soudní dvůr, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá z této smlouvy, je tento stát povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora.

2. Má-li Komise za to, že dotyčný členský stát takováto opatření nepřijal, vydá poté, co poskytla státu příležitost se vyjádřit, odůvodněné stanovisko upřesňující body, v nichž dotyčný členský stát nevyhověl rozsudku Soudního dvora.

Nepřijme-li dotyčný členský stát opatření, která vyplývají z rozsudku, ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise věc předložit Soudnímu dvoru. V takovém případě navrhne paušální částku nebo penále, již je členský stát povinen zaplatit, ve výši, kterou považuje za přiměřenou okolnostem.

Shledá-li Soudní dvůr, že dotyčný členský stát nevyhověl jeho rozsudku, může mu uložit zaplacení paušální částky nebo penále.

Článek 227 není tímto postupem dotčen.

Článek 229 (bývalý článek 172)

Nařízení vydaná společně Evropským parlamentem a Radou nebo Radou na základě ustanovení této smlouvy mohou na Soudní dvůr přenést neomezenou soudní pravomoc týkající se sankcí, které tato nařízení stanoví.

Článek 229a

Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, může Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijímat právní předpisy s cílem přenést na Soudní dvůr v míře, kterou Rada stanoví, pravomoc rozhodovat ve věcech týkajících se aktů přijatých na základě této smlouvy, kterými se na úrovni Společenství upravují práva k průmyslovému vlastnictví. Rada doporučí přijetí těchto předpisů členskými státem v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek 230 (bývalý článek 173)

Soudní dvůr přezkoumává legalitu aktů přijímaných společně Evropským parlamentem a Radou, aktů Rady, Komise a ECB, s výjimkou doporučení a stanovisek, a rovněž aktů Evropského parlamentu, které mají právní účinky vůči třetím osobám.

Za tím účelem má pravomoc rozhodovat o žalobách podaných členskými státy, **Evropským parlamentem**, Radou nebo Komisí pro nedostatek příslušnosti, pro porušení podstatných formálních náležitostí, pro porušení této smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění anebo pro zneužití pravomoci.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných Účetním dvorem a ECB k ochraně jejich práv.

Každá fyzická nebo právnická osoba může za stejných podmínek podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají.

Žaloby uvedené v tomto článku musí být podány ve lhůtě dvou měsíců, a to podle okolností ode dne vyhlášení příslušného aktu, ode dne jeho oznámení navrhovateli nebo ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl.

Článek 231 (bývalý článek 174)

Je-li žaloba opodstatněná, Soudní dvůr prohlásí napadený akt za neplatný od počátku.

Jde-li však o nařízení, Soudní dvůr uvede, považuje-li to za nezbytné, ty jeho účinky, které jsou nadále považovány za zachované.

Článek 232 (bývalý článek 175)

Poruší-li Evropský parlament, Rada nebo Komise tuto smlouvu tím, že nepřijme rozhodnutí, mohou členské státy a ostatní orgány Společenství předložit věc Soudnímu dvoru, aby určil, že došlo k takovému porušení Smlouvy.

Tato žaloba je přípustná pouze tehdy, byl-li příslušný orgán předem vyzván, aby jednal. Jestliže se orgán ve lhůtě dvou měsíců od této výzvy nevyjádří, může být žaloba podána v další lhůtě dvou měsíců.

Každá fyzická nebo právnická osoba může za podmínek uvedených v předchozích pododstavcích podat stížnost k Soudnímu dvoru na některý orgán Společenství proto, že nevydal akt jí určený jiný než doporučení nebo stanovisko.

Soudní dvůr má za stejných podmínek pravomoc rozhodovat o žalobách podaných ECB v oblastech spadajících do její působnosti nebo o žalobách podaných proti ní.

Článek 233 (bývalý článek 176)

Orgán nebo orgány, jejichž akt byl prohlášen za neplatný nebo jejichž nečinnost byla prohlášena za odporující této smlouvě, jsou povinny přijmout opatření vyplývající z rozsudku Soudního dvora.

Tato povinnost se netýká povinností, které mohou vyplynout z použití čl. 288 druhého pododstavce.

Tento článek se vztahuje rovněž na ECB.

Článek 234 (bývalý článek 177)

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se:

- a) výkladu této smlouvy,
- b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány Společenství a ECB,
- c) výkladu statutů subjektů zřízených aktem Rady, pokud tak tyto statuty stanoví.

Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce.

Vyvstane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr.

Článek 235 (bývalý článek 178)

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat spory o náhradu škody podle čl. 288 druhého pododstavce.

Článek 236 (bývalý článek 179)

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat všechny spory mezi Společenstvím a jeho zaměstnanci v mezích a za podmínek stanovených ve služebním nebo pracovním řádu.

Článek 237 (bývalý článek 180)

Soudní dvůr má v mezích dále uvedených pravomoc rozhodovat spory, které se týkají:

- a) plnění závazků členských států, jež vyplývají ze statutu Evropské investiční banky. Správní rada banky má v této souvislosti oprávnění, která článek 226 přiznává Komisi;
- b) usnesení Rady guvernérů Evropské investiční banky. Každý členský stát, Komise a správní rada banky může v této souvislosti podat žalobu za podmínek stanovených v článku 230;

c) usnesení správní rady Evropské investiční banky. Žaloby proti těmto usnesením mohou za podmínek stanovených v článku 230 podat pouze členské státy nebo Komise, a to pouze pro porušení formálního postupu stanoveného v čl. 21 odst. 2, 5, 6 a 7 statutu Evropské investiční banky,

d) plnění povinností národními centrálními bankami podle této smlouvy a statutu ESCB. Rada ECB má ve vztahu k národním centrálním bankám v této věci pravomoci, jaké článek 226 přiznává Komisi ve vztahu k členským státům. Shledá-li Soudní dvůr, že národní centrální banka nesplnila povinnost podle této smlouvy, je tato banka povinna učinit opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora.

Článek 238 (bývalý článek 181)

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat na základě rozhodčí doložky obsažené ve veřejnoprávní nebo v soukromoprávní smlouvě uzavřené Společenstvím nebo jeho jménem.

Článek 239 (bývalý článek 182)

Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat všechny spory mezi členskými státy, které souvisejí s předmětem této smlouvy, jsou-li mu tyto spory předloženy na základě rozhodčí smlouvy.

Článek 240 (bývalý článek 183)

S výhradou pravomocí přiznaných Soudnímu dvoru touto smlouvou nejsou spory, v nichž je Společenství stranou, vyňaty z pravomoci vnitrostátních soudů.

Článek 241 (bývalý článek 184)

Dotýká-li se spor nařízení vydaného společně Evropským parlamentem a Radou nebo nařízení Rady, Komise nebo ECB, může se každá strana, i když lhůta stanovená v čl. 230 pátém pododstavci uplynula, domáhat z důvodů stanovených v čl. 230 druhém pododstavci před Soudním dvorem nepoužitelnosti tohoto nařízení.

Článek 242 (bývalý článek 185)

Žaloby podané u Soudního dvora nemají odkladný účinek. Má-li však Soudní dvůr za to, že to okolnosti vyžadují, může nařídit odklad provádění napadeného aktu.

Článek 243 (bývalý článek 186)

Soudní dvůr může ve věcech, které mu byly předloženy, nařídit nezbytná předběžná opatření.

Článek 244 (bývalý článek 187)

Rozsudky Soudního dvora jsou vykonatelné za podmínek stanovených v článku 256.

Článek 245 (bývalý článek 188)

Statut Soudního dvora se stanoví zvláštním protokolem.

Rada může na žádost Soudního dvora a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí, anebo na žádost Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Soudním dvorem jednomyslným rozhodnutím měnit ustanovení statutu s výjimkou hlavy I.

Oddíl 5

Účetní dvůr

Článek 246 (bývalý článek 188a)

Účetní dvůr provádí kontrolu účetnictví.

Článek 247 (bývalý článek 188b)

1. Účetní dvůr se skládá z jednoho státního příslušníka každého členského státu.

2. Členové Účetního dvora jsou vybíráni z osob, které ve svých zemích pracují nebo pracovaly v orgánech vnější kontroly účetnictví nebo které mají pro tuto funkci zvláštní kvalifikaci. Musí poskytovat veškeré záruky nezávislosti.

3. Členové Účetního dvora jsou jmenováni na dobu šesti let. Rada po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou přijme seznam členů sestavený podle návrhů podaných každým členským státem. Členové Účetního dvora mohou být jmenováni opakovaně.

Ze svého středu volí na dobu tří let předsedu Účetního dvora. Předseda může být zvolen opakovaně.

4. Členové Účetního dvora vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Při plnění svých úkolů nevyžadují ani nepřijímají pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Zdrží se jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou své funkce.

5. Během funkčního období nesmějí členové Účetního dvora vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost. Při svém nástupu do funkce se slavnostně zavazují respektovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období.

6. Mimo případy pravidelných obměn a smrti končí výkon funkce člena Účetního dvora odstoupením nebo odvoláním Soudním dvorem podle odstavce 7.

Dotyčný člen je nahrazen pro zbývající část funkčního období.

Mimo případy odvolání zastávají členové Účetního dvora svou funkci až do okamžiku svého nahrazení.

7. Člen Účetního dvora může být odvolán ze své funkce nebo zbaven nároku na důchod nebo jej nahrazující požitky jen v případě, že Soudní dvůr na žádost Účetního dvora shledá, že přestal splňovat podmínky nezbytné k výkonu jeho funkce nebo neplní povinnosti vyplývající z jeho funkce.

8. Rada stanoví kvalifikovanou většinou pracovní podmínky předsedy a členů Účetního dvora, zejména jejich platy, náhrady a důchody. Stejnou většinou rovněž stanoví veškeré náhrady poskytované místo odměny.

9. Ustanovení Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, jež se vztahují na soudce Soudního dvora, se použijí rovněž na členy Účetního dvora.

Článek 248 (bývalý článek 188c)

1. Účetní dvůr přezkoumává účetnictví všech příjmů a výdajů Společenství. Přezkoumává rovněž účetnictví všech příjmů a výdajů každého ze subjektů zřízeného Společenstvím, pokud to jeho zřizovací akt nevylučuje.

Účetní dvůr předkládá Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti účetnictví a o legalitě a řádnosti podkladových operací, které bude zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*. **Toto prohlášení může být doplněno zvláštními hodnoceními ke každé hlavní oblasti činnosti Společenství.**

2. Účetní dvůr přezkoumává legalitu a řádnost příjmů a výdajů a přesvědčuje se o řádnosti finančního řízení. Podává přitom zprávy zejména o jakýchkoli nesrovnalostech.

Kontrola příjmů se provádí porovnáním splatných pohledávek a došlých úhrad ve prospěch Společenství.

Kontrola výdajů se provádí porovnáním přijatých závazků a poskytnutých úhrad.

Kontroly mohou být prováděny před účetní závěrkou příslušného rozpočtového roku.

3. Kontrola se provádí na základě účetních dokladů a podle potřeby na místě v ostatních orgánech Společenství, v prostorách jakéhokoli subjektu, který spravuje příjmy a výdaje jménem Společenství, včetně prostor fyzických a právnických osob, které přijímají platby z rozpočtu, a v členských státech. V členských státech se kontrola provádí v součinnosti s vnitrostátními orgány kontroly účetnictví, a nemají-li tyto orgány potřebné pravomoci, v součinnosti s příslušnými vnitrostátními místy. Účetní dvůr a vnitrostátní orgány kontroly účetnictví členských států spolupracují se vzájemnou důvěrou při uznávání vzájemné nezávislosti. Tyto orgány nebo místa sdělí Účetnímu dvoru, zda se na kontrole zamýšlejí podílet.

Ostatní orgány Společenství, subjekty spravující příjmy a výdaje jménem Společenství, fyzické nebo právnické osoby přijímající platby z rozpočtu a vnitrostátní orgány kontroly účetnictví, nebo nemají-li potřebné pravomoci, příslušná vnitrostátní místa, předají Účetnímu dvoru na jeho žádost veškeré podklady a informace nezbytné pro splnění jeho úkolů.

Právo Účetního dvora na přístup k informacím Evropské investiční banky týkajícím se její činnosti při správě příjmů a výdajů Společenství bude upraveno dohodou mezi Účetním dvorem, bankou a Komisí. Účetní dvůr má právo na přístup k informacím, které jsou nutné pro přezkoumání příjmů a výdajů Společenství spravovaných bankou, i tehdy, pokud k takové dohodě nedojde.

4. Účetní dvůr vypracuje po skončení každého rozpočtového roku výroční zprávu. Tato zpráva se předkládá ostatním orgánům Společenství a zveřejňuje se v *Úředním věstníku Evropské unie* spolu s odpověďmi orgánů na připomínky Účetního dvora.

Účetní dvůr může dále kdykoli předkládat své připomínky k jednotlivým otázkám, zejména ve formě zvláštních zpráv, a na žádost některého orgánu Společenství zaujímat stanoviska.

Výroční zprávy, zvláštní zprávy a stanoviska přijímá Účetní dvůr většinou hlasů všech svých členů. **Může nicméně vytvořit ze svého středu senáty pro přijímání určitých kategorií zpráv nebo stanovisek za podmínek stanovených v jeho jednacím řádu.**

Je nápomocen Evropskému parlamentu a Radě při výkonu jejich pravomocí při kontrole plnění rozpočtu.

Účetní dvůr přijme svůj jednací řád. Jednací řád vyžaduje schválení Rady kvalifikovanou většinou.

KAPITOLA 2

Ustanovení společná pro více orgánů

Článek 249 (bývalý článek 189)

Ke splnění svých úkolů a za podmínek stanovených v této smlouvě Evropský parlament společně s Radou, Rada a Komise vydávají nařízení a směrnice, přijímají rozhodnutí a vydávají doporučení nebo zaujímají stanoviska.

Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu pro ty, jimž je určeno.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

Článek 250 (bývalý článek 189a)

1. Přijímá-li Rada podle této smlouvy akt na návrh Komise, může takový návrh změnit pouze jednomyslným rozhodnutím, nestanoví-li čl. 251 odst. 4 a 5 jinak.

2. Dokud Rada nerozhodne, může Komise kdykoli během přijímání aktu Společenství svůj návrh změnit.

Článek 251 (bývalý článek 189b)

1. Odkazuje-li tato smlouva, pokud jde o přijetí aktu, na tento článek, použije se následující postup.

2. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě návrh.

Po obdržení stanoviska Evropského parlamentu jedná Rada kvalifikovanou většinou takto:

- jestliže schválí veškeré změny obsažené ve stanovisku Evropského parlamentu, může přijmout navrhovaný akt v takto pozměněném znění;
- jestliže Evropský parlament nenavrhne žádné změny, může přijmout navrhovaný akt;
- v ostatních případech zaujme společný postoj a postoupí jej Evropskému parlamentu. Rada podrobně informuje Evropský parlament o důvodech, na základě kterých zaujala společný postoj. Komise podrobně informuje Evropský parlament o svém postoji.

Jestliže ve lhůtě tří měsíců od tohoto postoupení Evropský parlament:

- a) schválí společný postoj nebo nepřijme žádné usnesení, pokládá se dotýcný akt za přijatý v souladu se společným postojem;
- b) odmítne společný postoj nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů, pokládá se navrhovaný akt za nepřijatý;
- c) navrhne většinou hlasů všech svých členů změny společného postoje a změněný návrh postoupí Radě a Komisi, která k těmto změnám zaujme stanovisko.

3. Schválí-li Rada kvalifikovanou většinou všechny změny navržené Evropským parlamentem ve lhůtě tří měsíců od jejich obdržení, pokládá se dotýcný akt za přijatý v podobě takto změněného společného postoje; o návrzích změn, k nimž Komise zaujala odmítavé stanovisko, však Rada rozhoduje jednomyslně. Neschválí-li Rada všechny změny, svolá předseda Rady po dohodě s předsedou Evropského parlamentu ve lhůtě šesti týdnů dohodovací výbor.

4. Dohodovací výbor, který se skládá z členů Rady nebo jejich zástupců a ze stejného počtu zástupců Evropského parlamentu, má za úkol dosáhnout přijetí dohody o společném návrhu kvalifikovanou většinou členů Rady nebo jejich zástupců a většinou zástupců Evropského parlamentu. Komise se účastní jednání dohodovacího výboru a vyvíjí veškerou činnost potřebnou ke splnění postojů Evropského parlamentu a Rady. Při plnění svého úkolu se dohodovací výbor zabývá společným postojem na základě změn navržených Evropským parlamentem.

5. Schválí-li dohodovací výbor ve lhůtě šesti týdnů od svého svolání společný návrh, mají Evropský parlament, který se usnáší nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů, a Rada, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, ode dne tohoto schválení šest týdnů na to, aby přijaly navrhovaný akt v souladu se společným návrhem. Neschválí-li jeden z obou orgánů navržený akt, pokládá se za nepřijatý.

6. Neschválí-li dohodovací výbor společný návrh, pokládá se navrhovaný akt za nepřijatý.

7. Lhůty tří měsíců a šesti týdnů uvedené v tomto článku se prodlužují z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady první nejvýše o jeden měsíc a druhá nejvýše o dva týdny.

Článek 252 (bývalý článek 189c)

Odkazuje-li tato smlouva, pokud jde o přijetí aktu, na tento článek, použije se následující postup:

a) Rada na návrh Komise a po obdržení stanoviska Evropského parlamentu kvalifikovanou většinou zaujme společný postoj.

b) Rada postoupí společný postoj Evropskému parlamentu. Rada a Komise podrobně informují Evropský parlament o důvodech, na základě kterých zaujala společný postoj, a také o postoji Komise.

Schválí-li Evropský parlament společný postoj ve lhůtě tří měsíců od jeho postoupení nebo k němu v této lhůtě nepřijme žádné usnesení, přijme Rada s konečnou platností navrhovaný akt v souladu se společným postojem.

c) Evropský parlament může ve lhůtě tří měsíců uvedené v písmenu b) navrhnout nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů změny společného postoje Rady. Evropský parlament rovněž může stejnou většinou odmítnout společný postoj Rady. Výsledek jednání bude předložen Radě a Komisi.

Odmítne-li Evropský parlament společný postoj Rady, může Rada akt ve druhém čtení přijmout pouze jednomyslně.

d) Komise do jednoho měsíce přezkoumá návrh, na jehož základě Rada zaujala svůj společný postoj, přičemž přihlédne ke změnám navrženým Evropským parlamentem.

Komise předá Radě zároveň s přezkoumaným návrhem ty změny navrhované Evropským parlamentem, které nepřijala, a podá k nim stanovisko. Rada může jednomyslným rozhodnutím tyto změny přijmout.

e) Rada přijme kvalifikovanou většinou návrh přezkoumaný Komisí.

Návrh přezkoumaný Komisí může Rada změnit pouze jednomyslným rozhodnutím.

f) V případech uvedených v písmenech c), d) a e) je Rada povinna rozhodnout ve lhůtě tří měsíců. Nerozhodne-li v této lhůtě, pokládá se návrh Komise za nepřijatý.

g) Lhůty uvedené v písmenech b) a f) mohou být vzájemnou dohodou Rady a Evropského parlamentu prodlouženy nejvýše o jeden měsíc.

Článek 253 (bývalý článek 190)

Nařízení, směrnice a rozhodnutí přijímané společně Evropským parlamentem a Radou, jakož i takové akty Rady nebo Komise musí obsahovat odůvodnění a odkazovat na návrhy nebo stanoviska, které musí být podle této smlouvy předloženy.

Článek 254 (bývalý článek 191)

1. Nařízení, směrnice a rozhodnutí přijaté postupem podle článku 251 podepisuje předseda Evropského parlamentu a předseda Rady a vyhláší se v *Úředním věstníku Evropské unie*. Vstupují v platnost dnem, který je v nich stanoven, jinak dvacátým dnem po vyhlášení.
2. Nařízení Rady a Komise a směrnice těchto orgánů, které jsou určeny všem členským státům, se vyhláší v *Úředním věstníku Evropské unie*. Vstupují v platnost dnem, který je v nich stanoven, jinak dvacátým dnem po vyhlášení.
3. Ostatní směrnice a rozhodnutí se oznamují těm, jimž jsou určeny, a nabývají účinku tímto oznámením.

Článek 255 (bývalý článek 191a)

1. Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, aniž jsou dotčeny zásady a podmínky stanovené v souladu s odstavci 2 a 3.
2. Obecné zásady a omezení z důvodu veřejného nebo soukromého zájmu, které upravují výkon tohoto práva na přístup k dokumentům, stanoví Rada do dvou let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost postupem podle článku 251.
3. Každý z výše uvedených orgánů stanoví ve svém jednacím řádu zvláštní ustanovení o přístupu ke svým dokumentům.

Článek 256 (bývalý článek 192)

Rozhodnutí Rady nebo Komise, která ukládají peněžitý závazek jiným osobám než státům, jsou podkladem pro výkon rozhodnutí.

Výkon rozhodnutí se řídí předpisy občanského procesního práva toho státu, na jehož území se provádí. Doložku vykonatelnosti připojí po přezkoumání rozhodnutí, omezeném jen na ověření pravosti, vnitrostátní orgán, který k tomu určí vláda každého členského státu; jeho určení dá na vědomí Komisi a Soudnímu dvoru.

Jsou-li na žádost oprávněné strany splněny tyto formální náležitosti, může tato strana v souladu s vnitrostátním právem požádat o výkon rozhodnutí přímo příslušný orgán.

Výkon rozhodnutí může být zastaven pouze na základě rozhodnutí Soudního dvora. Kontrola řádného provádění výkonu rozhodnutí však spadá do pravomoci vnitrostátních soudních orgánů.

KAPITOLA 3

Hospodářský a sociální výbor

Článek 257 (bývalý článek 193)

Zřizuje se Hospodářský a sociální výbor s poradní funkcí.

Výbor je složen z představitelů různých hospodářských a sociálních složek organizované občanské společnosti, zejména výrobců, zemědělců, dopravců, zaměstnanců, obchodníků a řemeslníků, příslušníků svobodných povolání, spotřebitelů a veřejnosti.

Článek 258 (bývalý článek 194)

Počet členů Hospodářského a sociálního výboru nesmí překročit 350.

Počet členů výboru je stanoven takto:

<i>Belgie</i>	<i>12</i>
<i>Česká republika</i>	<i>12</i>
<i>Dánsko</i>	<i>9</i>
<i>Německo</i>	<i>24</i>
<i>Estonsko</i>	<i>7</i>
<i>Řecko</i>	<i>12</i>
<i>Španělsko</i>	<i>21</i>
<i>Francie</i>	<i>24</i>
<i>Irsko</i>	<i>9</i>
<i>Itálie</i>	<i>24</i>
<i>Kypr</i>	<i>6</i>
<i>Lotyšsko</i>	<i>7</i>
<i>Litva</i>	<i>9</i>
<i>Lucembursko</i>	<i>6</i>
<i>Maďarsko</i>	<i>12</i>
<i>Malta</i>	<i>5</i>
<i>Nizozemsko</i>	<i>12</i>
<i>Rakousko</i>	<i>12</i>
<i>Polsko</i>	<i>21</i>
<i>Portugalsko</i>	<i>12</i>
<i>Slovinsko</i>	<i>7</i>
<i>Slovensko</i>	<i>9</i>
<i>Finsko</i>	<i>9</i>
<i>Švédsko</i>	<i>12</i>
<i>Spojené království</i>	<i>24</i>

Členové výboru nesmějí být vázáni žádnými příkazy. Vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Rada stanoví kvalifikovanou většinou odměny členů výboru.

Článek 259 (bývalý článek 195)

1. Členové výboru jsou jmenováni na návrh členských států na dobu čtyř let. Rada kvalifikovanou většinou přijme seznam členů sestavený podle návrhů podaných každým členským státem. Členové mohou být jmenováni opakovaně.

2. Rada konzultuje Komisi. Rada si může vyžádat názor evropských organizací představujících jednotlivá hospodářská a sociální odvětví, které mají zájem na činnosti Společenství.

Článek 260 (bývalý článek 196)

Výbor volí ze svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dvou let.

Přijme svůj jednací řád.

Výbor svolává jeho předseda na žádost Rady nebo Komise. Může se také sejít z vlastního podnětu.

Článek 261 (bývalý článek 197)

Výbor se člení na odborné skupiny pro hlavní oblasti, jež jsou předmětem této smlouvy.

Odborné skupiny vyvíjejí svou činnost v rámci obecné působnosti výboru. Odborné skupiny nelze konzultovat nezávisle na výboru.

V rámci výboru mohou být dále zřízeny podvýbory pro vypracování návrhů stanovisek k určitým otázkám nebo oblastem, které jsou předkládány k projednání výboru.

Jednací řád upraví způsob sestavení a působnost odborných skupin a podvýborů.

Článek 262 (bývalý článek 198)

Rada nebo Komise jsou povinny konzultovat výbor v případech uvedených v této smlouvě. Tyto orgány mohou výbor konzultovat, kdykoli to považují za vhodné. Výbor může také vydat stanovisko z vlastního podnětu v případech, kdy to považuje za vhodné.

Považují-li to Rada nebo Komise za nutné, určí výboru pro předložení jeho stanoviska lhůtu nejméně jednoho měsíce od jejího oznámení předsedovi. Po uplynutí stanovené lhůty mohou jednat i bez tohoto stanoviska.

Stanoviska výboru a příslušné odborné skupiny, jakož i zápis z jejich jednání se postupují Radě a Komisi.

Výbor může být konzultován Evropským parlamentem.

KAPITOLA 4

Výbor regionů

Článek 263 (bývalý článek 198a)

Zřizuje se výbor (dále jen „Výbor regionů“) jako poradní orgán tvořený zástupci regionálních a místních samosprávných celků, kteří buď mají volební mandát v některém regionálním nebo místním samosprávném celku, nebo jsou politicky odpovědní volenému shromáždění.

Počet členů výboru nesmí překročit 350.

Počet členů výboru je stanoven takto:

<i>Belgie</i>	<i>12</i>
<i>Česká republika</i>	<i>12</i>
<i>Dánsko</i>	<i>9</i>
<i>Německo</i>	<i>24</i>
<i>Estonsko</i>	<i>7</i>
<i>Řecko</i>	<i>12</i>

<i>Španělsko</i>	<i>21</i>
<i>Francie</i>	<i>24</i>
<i>Irsko</i>	<i>9</i>
<i>Itálie</i>	<i>24</i>
<i>Kypr</i>	<i>6</i>
<i>Lotyšsko</i>	<i>7</i>
<i>Litva</i>	<i>9</i>
<i>Lucembursko</i>	<i>6</i>
<i>Maďarsko</i>	<i>12</i>
<i>Malta</i>	<i>5</i>
<i>Nizozemsko</i>	<i>12</i>
<i>Rakousko</i>	<i>12</i>
<i>Polsko</i>	<i>21</i>
<i>Portugalsko</i>	<i>12</i>
<i>Slovinsko</i>	<i>7</i>
<i>Slovensko</i>	<i>9</i>
<i>Finsko</i>	<i>9</i>
<i>Švédsko</i>	<i>12</i>
<i>Spojené království</i>	<i>24</i>

Členové výboru a náhradníci jsou ve stejném počtu jmenováni na dobu čtyři let na návrh příslušných členských států. Mohou být jmenováni opakovaně. Rada kvalifikovanou většinou přijme seznam členů sestavený podle návrhů podaných každým členským státem. Uplynutím mandátu uvedeného v prvním pododstavci, na jehož základě byli navrženi, končí funkční období členů výboru a členové výboru jsou stejným postupem nahrazeni na zbytek funkčního období. Nemohou být současně členy Evropského parlamentu.

Členové výboru nesmějí být vázáni žádnými příkazy. Vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství.

Článek 264 (bývalý článek 198b)

Výbor regionů volí z řad svých členů předsedu a předsednictvo na dobu dvou let.

Přijme svůj jednací řád.

Výbor svolává jeho předseda na žádost Rady nebo Komise. Může se také sejít z vlastního podnětu.

Článek 265 (bývalý článek 198c)

Rada nebo Komise konzultují Výbor regionů v případech, které tato smlouva stanoví, a ve všech ostatních případech, v nichž to některý z těchto dvou orgánů považuje za vhodné, zejména v případech týkajících se přeshraniční spolupráce.

Považují-li to Rada nebo Komise za nutné, určí výboru pro předložení jeho stanoviska lhůtu nejméně jednoho měsíce od jejího oznámení předsedovi. Po uplynutí stanovené lhůty mohou jednat i bez tohoto stanoviska.

Je-li Hospodářský a sociální výbor konzultován podle článku 262, Rada nebo Komise o tomto vyžádání stanoviska informují Výbor regionů. Usoudí-li Výbor regionů, že jsou dotčeny zvláštní regionální zájmy, může v této věci zaujmout stanovisko.

Výbor regionů může být konzultován Evropským parlamentem.

Může vydat stanovisko z vlastního podnětu v případech, kdy to považuje za vhodné.

Stanovisko výboru a zápis z jeho jednání se postupují Radě a Komisi.

KAPITOLA 5

Evropská investiční banka

Článek 266 (bývalý článek 198d)

Evropská investiční banka má právní subjektivitu.

Členy Evropské investiční banky jsou členské státy.

Statut Evropské investiční banky je obsažen v protokolu připojeném k této smlouvě. **Rada může na žádost Evropské investiční banky a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí, anebo na žádost Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a Evropskou investiční bankou jednomyslným rozhodnutím měnit články 4, 11, 12 a čl. 18 odst. 5 statutu Evropské investiční banky.**

Článek 267 (bývalý článek 198e)

Úkolem Evropské investiční banky je přispívat k vyváženému a nerušenému rozvoji společného trhu v zájmu Společenství; využívá k tomu jak kapitálového trhu, tak vlastních zdrojů. Za tím účelem neziskovým poskytováním půjček a záruk usnadňuje financování dále uvedených projektů ve všech odvětvích hospodářství:

- a) projektů na rozvoj méně rozvinutých oblastí;
- b) projektů na modernizaci nebo konverzi podniků anebo na vytvoření nových činností vyplývajících z postupného vytváření společného trhu, které pro svůj rozsah nebo pro svou povahu nemohou být plně kryty dostupnými finančními prostředky v jednotlivých členských státech;
- c) projektů společného zájmu více členských států, které pro svůj rozsah nebo povahu nemohou být plně kryty dostupnými finančními prostředky v jednotlivých členských státech.

Při plnění svých úkolů usnadňuje Evropská investiční banka financování investičních programů s využitím strukturálních fondů a dalších finančních nástrojů Společenství.

HLAVA II

FINANČNÍ USTANOVENÍ

Článek 268 (bývalý článek 199)

Pro každý rozpočtový rok musí být veškeré příjmy a výdaje Společenství, včetně těch, které se vztahují k Evropskému sociálnímu fondu, předběžně vyčísleny a zahrnuty do rozpočtu.

Správní výdaje orgánů, které vyplývají z ustanovení Smlouvy o Evropské unii a vztahují se ke společné zahraniční a bezpečnostní politice a ke spolupráci v oblastech spravedlnosti a vnitřních věcí, jsou hrazeny z rozpočtu. Operativní výdaje, které vyplývají z provádění těchto ustanovení, mohou být za podmínek určených těmito ustanoveními hrazeny z rozpočtu.

Rozpočet musí být vyrovnaný co do příjmů a výdajů.

Článek 269 (bývalý článek 201)

Rozpočet je financován plně z vlastních zdrojů; jiné příjmy tím nejsou dotčeny.

Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně přijme ustanovení týkající se systému vlastních zdrojů Společenství a doporučí je členským státům k přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.

Článek 270 (bývalý článek 201a)

K zajištění rozpočtové kázně nepředloží Komise žádný návrh aktu Společenství, nezmění své návrhy a nepřijme žádná prováděcí opatření, která by mohla mít citelné dopady na rozpočet, aniž by poskytla záruku, že takový návrh nebo takové opatření mohou být financovány v mezích vlastních zdrojů Společenství, vyplývajících z ustanovení přijatých Radou podle článku 269.

Článek 271 (bývalý článek 202)

Výdaje uvedené v rozpočtu jsou omezeny na dobu jednoho rozpočtového roku, nestanoví-li nařízení přijaté na základě článku 279 jinak.

Za podmínek stanovených v souladu s předpisy přijatými na základě článku 279 bude možné převést prostředky nevyčerpané do konce rozpočtového roku, s výjimkou prostředků určených na výdaje na zaměstnance, výlučně do rozpočtu bezprostředně následujícího rozpočtového roku.

Prostředky jsou rozděleny do kapitol zahrnujících výdaje podle jejich druhu nebo určení a dále rozčleněny podle potřeby v souladu s nařízením přijatým na základě článku 279.

Výdaje Evropského parlamentu, Rady, Komise a Soudního dvora tvoří samostatné části rozpočtu, aniž je dotčen zvláštní režim stanovený pro některé společné výdaje.

Článek 272 (bývalý článek 203)

1. Rozpočtový rok začíná 1. ledna a končí 31. prosince.
2. Každý z orgánů Společenství sestaví před 1. červencem předběžný odhad svých výdajů. Komise shrne tyto odhady do předběžného návrhu rozpočtu. Připojí své stanovisko, jež může zahrnovat odlišné odhady.

Předběžný návrh zahrnuje odhad příjmů a odhad výdajů.

3. Komise předloží předběžný návrh rozpočtu Radě nejpozději do 1. září roku předcházejícího příslušnému rozpočtovému roku.

Rada konzultuje Komisi, popřípadě další zúčastněné orgány, ve všech případech, kdy má v úmyslu odchytil se od předběžného návrhu.

Rada kvalifikovanou většinou schválí návrh rozpočtu a předloží jej Evropskému parlamentu.

4. Návrh rozpočtu musí být Evropskému parlamentu předložen nejpozději do 5. října roku předcházejícího příslušnému rozpočtovému roku.

Evropský parlament je oprávněn pozměnit návrh rozpočtu většinou hlasů svých členů a navrhnout Radě nadpoloviční většinou odevzdaných hlasů změny návrhu u výdajů vyplývajících povinně ze Smlouvy nebo z aktů přijatých na jejím základě.

Pokud Evropský parlament schválí návrh rozpočtu do čtyřiceti pěti dnů po jeho předložení, je rozpočet schválen s konečnou platností. Pokud během této lhůty Evropský parlament návrh rozpočtu nepozmění ani nenavrhne jeho změny, považuje se rozpočet za schválený s konečnou platností.

Pokud během této lhůty Evropský parlament pozmění rozpočet nebo navrhne jeho změny, je návrh rozpočtu předán Radě spolu s odpovídajícími změnami či pozměňovacími návrhy.

5. Po projednání uvedeného návrhu rozpočtu s Komisí, popřípadě s dalšími zúčastněnými orgány, rozhodne Rada za následujících podmínek:

a) Rada může kvalifikovanou většinou upravit kteroukoli změnu přijatou Evropským parlamentem;

b) vzhledem k pozměňovacím návrhům:

- pokud pozměňovací návrh Evropského parlamentu nevede ke zvýšení celkových výdajů orgánu, zejména proto, že takové zvýšení výdajů je výslovně vyrovnáno jedním nebo větším počtem pozměňovacích návrhů, které způsobují odpovídající snížení výdajů, může Rada kvalifikovanou většinou pozměňovací návrh zamítnout. Nerozhodne-li o zamítnutí, je pozměňovací návrh přijat;
- pokud pozměňovací návrh Evropského parlamentu vede ke zvýšení celkových výdajů orgánu, může Rada kvalifikovanou většinou pozměňovací návrh přijmout. Nerozhodne-li o přijetí, je pozměňovací návrh zamítnut;
- pokud na základě jedné z předchozích odrážek Rada pozměňovací návrh zamítla, může kvalifikovanou většinou částku uvedenou v návrhu rozpočtu buď ponechat, nebo stanovit jinou.

Návrh rozpočtu se upraví podle návrhů změn přijatých Radou.

Pokud ve lhůtě patnácti dnů od předložení uvedeného návrhu rozpočtu Rada neupraví žádnou z navrhovaných změn Evropského parlamentu a přijme pozměňovací návrhy předložené Evropským parlamentem, považuje se rozpočet za schválený s konečnou platností. Rada sdělí Evropskému parlamentu, že neupravila žádnou z navrhovaných změn a že přijala pozměňovací návrhy.

Pokud během této lhůty Rada upraví jednu či více změn přijatých Evropským parlamentem nebo nepřijme pozměňovací návrhy, které Evropský parlament předložil, je návrh rozpočtu znovu předložen Evropskému parlamentu. Rada je seznámá s výsledkem svých jednání.

6. Evropský parlament poté, co bylo seznámeno s výsledkem jednání Rady, rozhodne do patnácti dnů od předložení uvedeného návrhu rozpočtu většinou hlasů svých členů a třemi pětinami odevzdaných platných hlasů o změnách provedených Radou, a tím schválí rozpočet. Jestliže v uvedené lhůtě Evropský parlament nerozhodne, považuje se rozpočet za schválený s konečnou platností.

7. Po ukončení jednání o rozpočtu uvedeného v tomto článku prohlásí předseda Evropského parlamentu, že rozpočet je schválen s konečnou platností.

8. Evropský parlament však může většinou hlasů svých členů a dvěma třetinami odevzdaných hlasů z důležitých důvodů návrh rozpočtu zamítnout a požádat o předložení nového návrhu.

9. Každoročně se pro veškeré výdaje, jež nevyplývají povinně ze Smlouvy nebo z aktů přijatých na jejím základě, stanoví maximální míra zvýšení výdajů oproti výdajům stejné povahy běžného rozpočtového roku.

Po konzultaci s Výborem pro hospodářskou politiku stanoví Komise tuto maximální míru, jež vyplývá:

- z vývoje objemu hrubého národního produktu ve Společenství,

- z průměrné změny rozpočtů členských států a
- z vývoje životních nákladů během uplynulého rozpočtového roku.

Maximální míra se sdělí do 1. května všem orgánům Společenství. Ty musí tuto míru dodržovat v průběhu jednání o rozpočtu, aniž jsou dotčeny čtvrtý a pátý pododstavec tohoto odstavce.

Pokud je míra zvýšení u výdajů, jež nevyplynají povinně ze Smlouvy nebo z aktů přijatých na jejím základě, podle návrhu rozpočtu stanoveného Radou vyšší než polovina maximální míry, může Evropský parlament v rámci výkonu svého práva změnit rozpočet zvýšit celkovou částku těchto výdajů až do poloviny maximální míry.

Pokud Evropský parlament, Rada nebo Komise usoudí, že činnost Společenství vyžaduje překročení míry stanovené postupem podle tohoto odstavce, může být nová míra stanovena dohodou mezi Radou, jež rozhoduje kvalifikovanou většinou, a Evropským parlamentem, jenž se usnází většinou svých členů a třemi pětinami odevzdaných hlasů.

10. Každý z orgánů vykonává pravomoci přenesené na něj na základě tohoto článku při zachování ustanovení Smlouvy a aktů přijatých na jejím základě, zejména pokud jde o vlastní zdroje Společenství a o rovnováhu příjmů a výdajů.

Článek 273 (bývalý článek 204)

Pokud rozpočet na začátku rozpočtového roku nebyl ještě schválen, mohou být výdaje prováděny měsíčně podle kapitol nebo jiných jednotek členění v souladu s nařízeními přijatými na základě článku 279, a to až do výše jedné dvanáctiny rozpočtu předešlého rozpočtového roku s tím, že Komise může disponovat měsíčně nanejvýš jednou dvanáctinou prostředků předpokládaných v návrhu připravovaného rozpočtu.

Rada může kvalifikovanou většinou za předpokladu dodržení ostatních podmínek uvedených v prvním pododstavci umožnit výdaje překračující jednu dvanáctinu.

Pokud se rozhodnutí týká výdajů, které nevyplynají povinně z této smlouvy nebo z aktů přijatých na jejím základě, předloží je Rada neprodleně Evropskému parlamentu. Evropský parlament většinou svých členů a třemi pětinami odevzdaných hlasů může ve lhůtě třiceti dnů přijmout jiné rozhodnutí o výdajích, které přesahují jednu dvanáctinu uvedenou v prvním pododstavci. Tato část rozhodnutí Rady je pozastavena, dokud Evropský parlament nerozhodne. Pokud Evropský parlament v uvedené lhůtě nepřijme rozhodnutí, které se liší od rozhodnutí Rady, považuje se její rozhodnutí za přijaté s konečnou platností.

Rozhodnutí uvedená v druhém a třetím pododstavci stanoví opatření týkající se zdrojů nezbytná k použití tohoto článku.

Článek 274 (bývalý článek 205)

Komise plní rozpočet v souladu s finančním nařízením přijatým na základě článku 279 na vlastní odpovědnost a v mezích přidělených prostředků, v souladu se zásadami řádného finančního řízení. Členské státy spolupracují s Komisí, aby zajistily využití rozpočtových prostředků v souladu se zásadami řádného finančního řízení.

Nařízení stanoví podrobná pravidla, podle kterých se každý orgán podílí na provádění svých výdajů.

V rámci rozpočtu může Komise v mezích a za podmínek stanovených nařízením přijatým na základě článku 279 převádět prostředky z jedné kapitoly do druhé nebo z jedné jednotky nižšího členění do druhé.

Článek 275 (bývalý článek 205a)

Komise předkládá každoročně Radě a Evropskému parlamentu závěrečný účet operací prováděných v rámci rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok. Dále jim předává finanční rozvahu aktiv a pasiv Společenství.

Článek 276 (bývalý článek 206)

1. Evropský parlament na základě doporučení Rady přijatého kvalifikovanou většinou uděluje Komisi absolutorium za plnění rozpočtu. Za tím účelem Rada a poté Evropský parlament přezkoumají závěrečný účet a finanční rozvahu, uvedené v článku 275, a výroční zprávu Účetního dvora, k níž jsou připojeny odpovědi kontrolovaných orgánů na jeho zjištění, prohlášení uvedené v čl. 248 odst. 1 druhém pododstavci, jakož i příslušné zvláštní zprávy Účetního dvora.

2. Před udělením absolutoria Komisi nebo z jiného důvodu v souvislosti s výkonem svých rozpočtových pravomocí si může Evropský parlament vyžádat od Komise informace o provádění výdajů nebo o fungování systémů finanční kontroly. Komise podá Evropskému parlamentu na jeho žádost všechny nezbytné informace.

3. Komise učiní všechna vhodná opatření, aby vyhověla připomínkám připojeným k rozhodnutí o udělení absolutoria a dalším připomínkám Evropského parlamentu, týkajícím se provádění výdajů, jakož i poznámkám provázejícím doporučení Rady, spojeným s udělením absolutoria.

Na žádost Evropského parlamentu nebo Rady podá Komise zprávu o opatřeních učiněných na základě těchto připomínek a poznámek, a zejména o pokynech daných útvarům, které odpovídají za plnění rozpočtu. Tyto zprávy se zasílají rovněž Účetnímu dvoru.

Článek 277 (bývalý článek 207)

Rozpočet se sestavuje ve zúčtovacích jednotkách v souladu s nařízením přijatým na základě článku 279.

Článek 278 (bývalý článek 208)

Komise může za podmínky, že to oznámí příslušným orgánům dotyčných států, převádět pohledávky v měně jednoho členského státu do měny jiného členského státu, pokud je to nezbytné k tomu, aby jich mohlo být použito k cílům stanoveným touto smlouvou. Komise se podle možností zdrží provádění takových převodů, má-li volné nebo uvolnitelné pohledávky v měně, kterou potřebuje.

Komise jedná s každým členským státem prostřednictvím orgánu, který tento stát určí. Při provádění finančních operací se obrací na emisní banku příslušného členského státu nebo na jiné finanční orgány, které tento stát schválil.

Článek 279 (bývalý článek 209)

1. Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslně:

- a) přijme finanční nařízení určující zejména podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu a předkládání a auditu účetnictví,
- b) stanoví pravidla a organizuje kontrolu odpovědnosti finančních kontrolorů, schvalujících osob a účetních.

Ode dne 1. ledna 2007 rozhoduje Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora kvalifikovanou většinou.

2. Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslným rozhodnutím určí podrobnosti a postup, kterými se rozpočtové příjmy v rámci systému vlastních zdrojů Společenství dávají k dispozici Komisi, a přijme opatření, která se v případě potřeby použijí ke krytí hotovostních nároků.

Článek 280 (bývalý článek 209a)

1. Společenství a členské státy bojují proti podvodům a jiným protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Společenství opatřeními přijatými podle tohoto článku, která mají odstrašující účinek a mohou poskytnout v členských státech účinnou ochranu.
2. Členské státy přijmou k zamezení podvodů ohrožujících finanční zájmy Společenství stejná opatření, jaká přijímají k zamezení podvodů ohrožujících jejich vlastní finanční zájmy.
3. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této smlouvy, členské státy koordinují svou činnost zaměřenou na ochranu finančních zájmů Společenství proti podvodům. Za tím účelem organizují s podporou Komise úzkou a pravidelnou spolupráci mezi příslušnými orgány.
4. K zajištění účinné a rovnocenné ochrany v členských státech přijímá Rada postupem podle článku 251 po konzultaci s Účetním dvorem opatření nezbytná k předcházení a potírání podvodů ohrožujících finanční zájmy Společenství. Použití trestního práva členských států a organizace soudnictví nejsou těmito opatřeními dotčeny.
5. Komise každoročně předkládá ve spolupráci s členskými státy Radě a Evropskému parlamentu zprávu o opatřeních, která byla přijata k provedení tohoto článku.

ČÁST ŠESTÁ

USTANOVENÍ OBECNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Článek 281 (bývalý článek 210)

Společenství má právní subjektivitu.

Článek 282 (bývalý článek 211)

Společenství má v každém z členských států nejširší způsobilost k právům a právním úkonům, jakou jejich vnitrostátní právo přiznává právnickým osobám; Společenství může zejména nabývat a zcizovat movitý i nemovitý majetek a vystupovat před soudem. Pro tento účel je zastupováno Komisí.

Článek 283 (bývalý článek 212)

Rada přijme na návrh Komise a po konzultaci s dalšími zúčastněnými orgány kvalifikovanou většinou služební řád úředníků Evropských společenství a pracovní řád ostatních zaměstnanců těchto společenství.

Článek 284 (bývalý článek 213)

K plnění úkolů, které jí jsou svěřeny, může Komise shromažďovat veškeré informace a provádět veškeré potřebné průzkumy v mezích a za podmínek stanovených Radou v souladu s touto smlouvou.

Článek 285 (bývalý článek 213a)

1. Aniž je dotčen článek 5 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, přijímá Rada postupem podle článku 251 opatření k vypracování statistik, jestliže je to nezbytné k provádění činností Společenství.
2. Při vypracování statistik Společenství se dodržuje nestrannost, spolehlivost, objektivita, vědecká nezávislost, hospodárnost výdajů a důvěrnost statistických informací; hospodářským subjektům při tom nesmí vzniknout nadměrné náklady.

Článek 286 (bývalý článek 213b)

1. Od 1. ledna 1999 se akty Společenství o ochraně fyzických osob při zpracování osobních údajů a při volném pohybu těchto údajů vztahují na orgány a subjekty založené touto smlouvou nebo na jejím základě.
2. V období přede dnem uvedeným v odstavci 1 ustaví Rada postupem podle článku 251 nezávislý kontrolní orgán pověřený dohledem nad používáním těchto aktů Společenství vůči orgánům a subjektům Společenství a případně vydá další potřebné předpisy.

Článek 287 (bývalý článek 214)

Členové orgánů Společenství, členové výborů, jakož i úředníci a jiní zaměstnanci Společenství jsou povinni, a to i po skončení svých funkcí, nevyzrazovat takové informace, které jsou profesním tajemstvím, zejména údaje o podnicích, o jejich obchodních stycích nebo o struktuře jejich nákladů.

Článek 288 (bývalý článek 215)

Smluvní odpovědnost Společenství se řídí právem rozhodným pro příslušnou smlouvu.

V případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Společenství v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené jeho orgány nebo jeho zaměstnanci při výkonu jejich funkce.

Druhý pododstavec se použije stejným způsobem na škody způsobené EÚB nebo jejími zaměstnanci při výkonu jejich funkce.

Osobní odpovědnost zaměstnanců vůči Společenství se řídí služebním nebo pracovním řádem, který se na ně vztahuje.

Článek 289 (bývalý článek 216)

Sídlo orgánů Společenství určí vlády členských států vzájemnou dohodou.

Článek 290 (bývalý článek 217)

Pravidla pro používání úředních jazyků v orgánech Společenství stanoví Rada jednomyslně; pravidla obsažená ve **statutu** Soudního dvora tím nejsou dotčena.

Článek 291 (bývalý článek 218)

Společenství požívá na území členských států výsad a imunit nezbytných k plnění svého poslání za podmínek stanovených v Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství ze dne 8. dubna 1965. Totéž platí pro Evropskou centrální banku, Evropský měnový institut a Evropskou investiční banku.

Článek 292 (bývalý článek 219)

Členské státy se zavazují, že spory o výklad nebo provádění této smlouvy nebudou řešit jinak, než jak stanoví tato smlouva.

Článek 293 (bývalý článek 220)

Členské státy zahájí mezi sebou v případě potřeby jednání s cílem zajistit ve prospěch svých státních příslušníků:

- ochranu osob a požívání a ochranu práv za týchž podmínek, které každý stát stanoví pro své vlastní státní příslušníky,
- zamezení dvojího zdanění uvnitř Společenství,
- vzájemné uznávání společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce, zachování jejich právní subjektivity v případě přenesení sídla z jedné země do druhé a možnost sloučení či splynutí společností, které se řídí právem různých členských států,
- zjednodušení formalit, jimž podléhá vzájemné uznávání a výkon soudních rozhodnutí a rozhodčích nálezů.

Článek 294 (bývalý článek 221)

Členské státy poskytnou státním příslušníkům ostatních členských států zacházení stejné jako vlastním státním příslušníkům, pokud jde o jejich finanční účast ve společnostech ve smyslu článku 48; ostatní ustanovení této smlouvy tím nejsou dotčena.

Článek 295 (bývalý článek 222)

Tato smlouva se nijak nedotýká úpravy vlastnictví, uplatňované v členských státech.

Článek 296 (bývalý článek 223)

1. Ustanovení této smlouvy nebrání použití následujících pravidel:

- a) členský stát není povinen poskytovat údaje, jejichž zpřístupnění podle jeho názoru odporuje podstatným zájmům jeho bezpečnosti,
- b) každý členský stát může učinit opatření, která považuje za nezbytná k ochraně podstatných zájmů své bezpečnosti a která jsou spjata s výrobou zbraní, střeliva a válečného materiálu nebo obchodem s nimi; tato opatření nesmí nepříznivě ovlivnit podmínky hospodářské soutěže na společném trhu s výrobky, které nejsou určeny výlučně k vojenským účelům.

2. Rada může na návrh Komise jednomyslným rozhodnutím změnit seznam výrobků, na něž se vztahuje odst. 1 písm. b), vypracovaný dne 15. dubna 1958.

Článek 297 (bývalý článek 224)

Členské státy vzájemně konzultují společné kroky, které mají zabránit tomu, aby fungování společného trhu bylo dotčeno opatřeními, která by byl některý členský stát nucen učinit v případě vážných vnitřních nepokojů ohrožujících veřejný pořádek, v případě války nebo vážného mezinárodního napětí vytvářejícího nebezpečí války, anebo proto, aby dostal závazků, jež přijal za účelem udržování míru a mezinárodní bezpečnosti.

Článek 298 (bývalý článek 225)

Povedou-li opatření přijatá v případech uvedených v člancích 296 a 297 k narušení podmínek hospodářské soutěže na společném trhu, prozkoumá Komise spolu se zúčastněným státem, jak by tato opatření mohla být přizpůsobena pravidlům stanoveným touto smlouvou.

Odchylně od postupu stanoveného v člancích 226 a 227 může Komise nebo kterýkoli členský stát předložit věc přímo Soudnímu dvoru, pokud se domnívá, že jiný členský stát zneužívá oprávnění stanovených v člancích 296 a 297. Soudní dvůr rozhodne v neveřejném zasedání.

Článek 299 (bývalý článek 227)

1. Tato smlouva se vztahuje na Belgické království, Českou republiku, Dánské království, Spolkovou republiku Německo, Estonskou republiku, Řeckou republiku, Španělské království, Francouzskou republiku, Irsko, Italskou republiku, Kyperskou republiku, Lotyšskou republiku, Litevskou republiku, Lucemburské velkovévodství, Maďarskou republiku, Republiku Malta, Nizozemské království, Rakouskou republiku, Polskou republiku, Portugalskou republiku, Republiku Slovinsko, Slovenskou republiku, Finskou republiku, Švédské království a Spojené království Velké Británie a Severního Irska.

2. Ustanovení této smlouvy se vztahují na francouzské zámořské departementy, Azory, Madeiru a Kanárské ostrovy.

Avšak s ohledem na strukturální sociální a hospodářskou situaci francouzských zámořských departementů, Azor, Madeiry a Kanárských ostrovů, která je prohlubována jejich odlehlostí, ostrovní povahou, malou rozlohou, složitým povrchem a podnebím a hospodářskou závislostí na malém množství produktů, přičemž neměnnost a spolupůsobení těchto faktorů vážným způsobem ohrožuje jejich rozvoj, přijímá Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem kvalifikovanou většinou konkrétní opatření zaměřená zejména na vytvoření podmínek pro uplatnění této smlouvy v těchto regionech, včetně společných politik.

Při přijímání příslušných opatření uvedených ve druhém pododstavci přihlédne Rada k oblastem, jako jsou celní a obchodní politika, daňová politika, svobodná pásma, zemědělská politika a politika rybolovu, podmínky pro zásobování surovinami a základním spotřebním zbožím, státní podpory a podmínky přístupu ke strukturálním fondům a horizontálním programům Společenství.

Rada přijme opatření uvedená ve druhém pododstavci s ohledem na zvláštní charakter a omezení nejvzdálenějších regionů, aniž by narušila integritu a soudržnost právního řádu Společenství, která zahrnuje také vnitřní trh a společné politiky.

3. Na zámořské země a území uvedené v příloze II této smlouvy se vztahuje zvláštní systém přidružení, který je stanoven v části čtvrté této smlouvy.

Tato smlouva se nevztahuje na zámořské země a území, jež udržují zvláštní vztahy se Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska a jež nejsou zahrnuty ve výše uvedeném seznamu.

4. Ustanovení této smlouvy se vztahují i na evropská území, za jejichž zahraniční vztahy převzal odpovědnost členský stát.

5. Ustanovení této smlouvy se vztahují na Alandy v souladu s protokolem č. 2 Aktu o podmínkách přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království.

6. Odchylně od odstavců 1 až 4 platí, že:

a) Tato smlouva se nevztahuje na Faerské ostrovy.

b) Tato smlouva se nevztahuje na výsostné oblasti Spojeného království Akrotiri a Dhekelia na Kypru, s výjimkou rozsahu nezbytného k zajištění provedení úpravy

stanovené v Protokolu o výsostných oblastech Spojeného království Velké Británie a Severního Irska na Kypru, přiloženého k Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Slovinské republiky a Slovenské republiky k Evropské unii, v souladu s podmínkami stanovenými v uvedeném protokolu.

- c) Ustanovení této smlouvy se vztahují na britské Normanské ostrovy a ostrov Man jen v míře nezbytné pro zajištění použitelnosti pravidel, jež jsou pro tyto ostrovy stanoveny ve Smlouvě o přistoupení nových členských států k Evropskému společenství a k Evropskému společenství pro atomovou energii podepsané dne 22. ledna 1972.

Článek 300 (bývalý článek 228)

1. Předpokládá-li tato smlouva uzavření dohod mezi Společenstvím a jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi, předloží Komise doporučení Radě, která zmocní Komisi zahájit nezbytná jednání. Komise při vedení těchto jednání konzultuje zvláštní výbory, které jmenuje Rada, aby jí v tomto úkolu pomáhaly, a řídí se směrnicemi, které jí Rada může poskytnout.

Rada při výkonu pravomocí svěřených jí tímto odstavcem rozhoduje kvalifikovanou většinou, s výjimkou případů stanovených v odst. 2 prvním pododstavci, kdy rozhoduje jednomyslně.

2. S výhradou působnosti svěřené v této oblasti Komisi rozhoduje Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou o podpisu, který může být doplněn rozhodnutím o prozatímním uplatňování před vstupem v platnost, jakož i o uzavírání dohod. Rada rozhoduje jednomyslně, dotýká-li se dohoda oblasti, v níž je pro přijetí vnitřních předpisů požadována jednomyslnost, a v případě dohod uvedených v článku 310.

Odchylně od odstavce 3 se použije stejný postup i pro rozhodování o pozastavení uplatňování dohody nebo pro účely vypracování postojů, které jsou zaujímány jménem Společenství v orgánu vytvořeném dohodou, pokud je tento orgán zmocněn přijímat rozhodnutí s právními účinky, s výjimkou rozhodnutí doplňujících nebo pozměňujících institucionální rámec dané dohody.

Evropský parlament je okamžitě a úplně informován o veškerých rozhodnutích přijatých podle tohoto odstavce, která se týkají prozatímního uplatňování nebo pozastavení platnosti dohod nebo vypracování postojů Společenství v orgánu vytvořeném dohodou.

3. Nejedná-li se o dohody uvedené v čl. 133 odst. 3, uzavírá dohody Rada po konzultaci s Evropským parlamentem, a to i v případech, kdy se dohoda dotýká oblasti, v níž je pro přijetí vnitřních předpisů požadován postup uvedený v článku 251 nebo v článku 252. Evropský parlament zaujme stanovisko ve lhůtě, kterou může Rada stanovit podle naléhavosti věci. Nezaújme-li stanovisko v této lhůtě, může Rada jednat i bez tohoto stanoviska.

Odchylně od předchozího pododstavce se dohody uvedené v článku 310, ostatní dohody, které vytvářejí zavedením postupů spolupráce zvláštní institucionální rámec, dohody mající citelné rozpočtové dopady na Společenství a dohody měnící akt přijatý postupem podle článku 251 uzavírají se souhlasem Evropského parlamentu.

Rada a Evropský parlament se mohou v naléhavých případech dohodnout na lhůtě pro vyslovení tohoto souhlasu.

4. Při uzavírání dohody může Rada zmocnit Komisi, aby odchylně od odstavce 2 jménem Společenství schvalovala její změny, jestliže dohoda stanoví, že se takové změny přijímají zjednodušeným postupem nebo orgánem stanoveným dohodou. Rada může k takovému zmocnění připojit zvláštní podmínky.

5. Zamýšlí-li Rada uzavřít dohodu, která vyžaduje změny této smlouvy, musí být tyto změny nejprve přijaty postupem podle článku 48 Smlouvy o Evropské unii.

6. **Evropský parlament**, Rada, Komise nebo členský stát si mohou předem vyžádat posudek Soudního dvora o slučitelnosti zamýšlené dohody s ustanoveními této smlouvy. Je-li posudek Soudního dvora odmítavý, může dohoda vstoupit v platnost jen v souladu s článkem 48 Smlouvy o Evropské unii.

7. Dohody uzavřené za podmínek stanovených tímto článkem jsou závazné pro orgány Společenství i pro členské státy.

Článek 301 (bývalý článek 228a)

Předpokládá-li se ve společných postojích nebo společných akcích přijatých podle ustanovení Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice určitý postup Společenství směřující k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi, přijme Rada nezbytná naléhavá opatření. Rada rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou.

Článek 302 (bývalý článek 229)

Komise je pověřena udržovat veškeré účelné styky s orgány Organizace spojených národů a jejími odbornými organizacemi.

Komise rovněž, je-li to účelné, udržuje styky se všemi mezinárodními organizacemi.

Článek 303 (bývalý článek 230)

Společenství naváže veškerou účelnou spolupráci s Radou Evropy.

Článek 304 (bývalý článek 231)

Společenství naváže úzkou součinnost s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj; podrobnosti budou stanoveny vzájemnou dohodou.

Článek 305 (bývalý článek 232)

1. Ustanovení této smlouvy nemění ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli, zejména pokud jde o práva a povinnosti členských států, pravomoci orgánů tohoto společenství a pravidla stanovená zmíněnou smlouvou pro fungování společného trhu s uhlím a ocelí.

2. Ustanovení této smlouvy nemění ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

Článek 306 (bývalý článek 233)

Ustanovení této smlouvy nebrání existenci ani naplňování regionálních unií mezi Belgií a Lucemburskem nebo mezi Belgií, Lucemburskem a Nizozemskem, pokud k dosažení cílů těchto unií nedostačuje používání této smlouvy.

Článek 307 (bývalý článek 234)

Práva a povinnosti vyplývající ze smluv uzavřených před 1. lednem 1958 nebo pro přistupující státy přede dnem jejich přistoupení mezi jedním nebo několika členskými státy na jedné straně a jedním nebo několika třetími zeměmi na straně druhé nejsou touto smlouvou dotčeny.

Pokud jsou uvedené smlouvy neslučitelné s touto smlouvou, použije příslušný členský stát či členské státy

všech vhodných prostředků k odstranění zjištěných neslučitelností. V případě potřeby si členské státy poskytnou vzájemnou pomoc k dosažení tohoto cíle a zaujmou případně společný postoj.

Při používání smluv uvedených v prvním pododstavci členské státy přihlížejí k tomu, že výhody poskytované v této smlouvě každým z členských států jsou nedílnou součástí založení Společenství, a jsou proto neoddělitelně spojeny s vytvořením společných orgánů, se svěřením pravomocí těmto orgánům a s poskytováním stejných výhod všemi ostatními členskými státy.

Článek 308 (bývalý článek 235)

Ukáže-li se, že k dosažení některého z cílů Společenství v rámci společného trhu je nezbytná určitá činnost Společenství, a tato smlouva mu k tomu neposkytuje nezbytné pravomoci, přijme Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně vhodná opatření.

Článek 309 (bývalý článek 236)

1. Pokud bylo rozhodnuto o pozastavení hlasovacích práv zástupce vlády členského státu v souladu s **čl. 7 odst. 3** Smlouvy o Evropské unii, jsou tato hlasovací práva pozastavena i podle této smlouvy.

2. Navíc v případě, kdy bylo zjištěno v souladu s **čl. 7 odst. 2**, že členský stát závažně a trvale porušuje zásady uvedené v čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii, může Rada kvalifikovanou většinou rozhodnout o pozastavení určitých práv vyplývajících z uplatňování této smlouvy v dotyčném členském státě. Při tomto rozhodování Rada přihlédne k možným důsledkům takového pozastavení pro práva a povinnosti fyzických a právnických osob.

Povinnosti dotyčného členského státu vyplývající z této smlouvy jsou pro tento stát v každém případě i nadále závazné.

3. Rada může následně kvalifikovanou většinou rozhodnout o změně nebo zrušení opatření přijatých podle odstavce 2, jestliže se změní situace, která vedla k přijetí těchto opatření.

4. Při rozhodování podle odstavců 2 a 3 Rada rozhoduje bez přihlédnutí k hlasům zástupce vlády dotyčného členského státu. Odchylně od čl. 205 odst. 2 je kvalifikovaná většina vymezena jako podíl vážených hlasů zúčastněných členů Rady, který je stanoven v čl. 205 odst. 2.

Tohoto odstavce se použije i tehdy, jsou-li hlasovací práva podle odstavce 1 pozastavena. V takových případech je rozhodnutí vyžadující jednomyslnost přijato bez hlasování zástupce vlády dotyčného členského státu.

Článek 310 (bývalý článek 238)

Společenství může uzavřít s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi dohody o přidružení, které stanoví vzájemná práva a povinnosti, společné postupy a zvláštní řízení.

Článek 311 (bývalý článek 239)

Protokoly připojené k této smlouvě po vzájemné dohodě členských států tvoří její nedílnou součást.

Článek 312 (bývalý článek 240)

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 313 (bývalý článek 247)

Tato smlouva bude ratifikována Vysokými smluvními stranami v souladu s jejich ústavními předpisy. Ratifikační listiny budou uloženy u vlády Italské republiky.

Tato smlouva vstupuje v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uložení ratifikační listiny tím signatářským státem, který tak učiní jako poslední. Jestliže ji však uloží méně než patnáct dní před počátkem následujícího měsíce, vstupuje smlouva v platnost až prvním dnem druhého měsíce následujícího po tomto uložení.

Článek 314 (bývalý článek 248)

Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení v jazyce francouzském, italském, německém a nizozemském, přičemž všechna čtyři znění mají stejnou platnost, bude uložena v archivu vlády Italské republiky, která předá její ověřený opis všem vládám ostatních signatářských států.

V souladu se smlouvami o přistoupení mají rovněž dánské, anglické, finské, řecké, irské, portugalské, španělské a švédské znění této smlouvy stejnou platnost.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k této smlouvě své podpisy.

V Římě dne dvacátého pátého března tisíc devět set padesát sedm.

P. H. SPAAK
ADENAUER
PINEAU
Antonio SEGNI
BECH
J. LUNS

J. Ch. SNOY et d'OPPUERS
HALLSTEIN
M. FAURE
Gaetano MARTINO
Lambert SCHAU
J. LINTHORST HOMAN

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA I

Seznam

podle článku 38 Smlouvy

Číslo bruselské nomenklatury	Popis zboží
Kapitola 1	Živá zvířata
Kapitola 2	Maso a požitelné droby
Kapitola 3	Ryby, koryši a měkkýši
Kapitola 4	Mléko a mléčné výrobky; ptačí vejce; přírodní med

Kapitola 5

- 05.04 Střeva, měchýře a žaludky ze zvířat (jiných než ryb), celé a jejich části
- 05.15 Produkty živočišného původu jinde neuvedené ani nezahrnuté; mrtvá zvířata kapitol 1 nebo 3, nevhodná k lidské spotřebě

Kapitola 6 Živé rostliny a květinářské produkty

Kapitola 7 Jedlá zelenina, rostliny, kořeny a hlízy

Kapitola 8 Jedlé ovoce; slupky citrusových plodů a melounů

Kapitola 9 Káva, čaj, koření, kromě maté (čísla 09.03)

Kapitola 10 Obiloviny

Kapitola 11 Mlýnské výrobky; slad; škroby; lepek; inulin

Kapitola 12 Olejnatá semena a olejnaté plody; různá zrna a plody, průmyslové a léčivé rostliny; sláma a píce

Kapitola 13

- ex 13.03 Pektin

Kapitola 15

- 15.01 Vepřové sádlo a jiný lisovaný nebo tavený vepřový tuk; lisovaný nebo tavený drůbeží tuk
- 15.02 Hovězí, ovčí nebo kozí lůj, surový nebo tavený, též „premier jus“

Číslo bruselské nomenklatury	Popis zboží
15.03	Stearin z vepřového sádla, olein z vepřového sádla, oleostearin a oleomargarin, neemulgované, nesmíchané ani jinak neupravené
15.04	Tuky a oleje z ryb a z mořských savců, též rafinované
15.07	Ztužené rostlinné oleje, tekuté nebo pevné, surové, čištěné nebo rafinované
15.12	Tuky a oleje živočišné nebo rostlinné, hydrogenované, též rafinované, ale jinak neupravené
15.13	Margarin, umělé vepřové sádlo a jiné upravené potravinové tuky
15.17	Zbytky po zpracování živočišných tuků nebo živočišných nebo rostlinných vosků
Kapitola 16	Přípravky z masa, ryb, korýšů nebo měkkýšů
Kapitola 17	

- 17.01 Řepný a třtinový cukr, v pevném stavu
- 17.02 Ostatní cukry; cukerné sirupy; umělý med (též smíšený s přírodním medem); karamel
- 17.03 Melasa, též odbarvená
- 17.05 Aromatizované nebo barvené cukry, sirupy a melasy (včetně vanilkového cukru nebo vanilínu), vyjma ovocných šťáv s přísadou cukru v jakémkoli poměru
- Kapitola 18
- 18.01 Kakaové boby, též ve zlomcích, surové nebo pražené
- 18.02 Kakaové skořápky, slupky a ostatní kakaové odpady

Číslo bruselské nomenklatury	Popis zboží
Kapitola 20	Přípravky ze zeleniny, požitelných rostlin, ovoce nebo z jiných rostlin nebo částí rostlin
Kapitola 22	
22.04	Hroznový mošt částečně zkvašený nebo hroznový mošt, jehož kvašení bylo zastaveno jinak než přidáním alkoholu
22.05	Víno z čerstvých hroznů; hroznový mošt z čerstvých hroznů, jehož kvašení bylo zastaveno přidáním alkoholu
22.07	Ostatní kvašené nápoje (jablečné, hruškové, medovina)
ex 22.08 ex 22.09	Ethylalkohol denaturovaný či nedenaturovaný, o jakémkoli obsahu alkoholu, získávaný ze zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy, vyjma destilátů, likérů a jiných lihových nápojů a složených lihových přípravků (tzv. koncentrované extrakty) pro výrobu alkoholických nápojů
22.10	Stolní ocet a jeho náhražky
Kapitola 23	Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu; připravené krmivo
Kapitola 24	
24.01	Nezpracovaný tabák, tabákový odpad
Kapitola 45	
45.01	Surový přírodní korek, korkový odpad; granulovaný nebo na prach rozemletý
Kapitola 54	
54.01	Len surový, máčený, třený, vochlovaný nebo jinak zpracovaný, avšak, nespředený, koudel a odpad (včetně rozvlákněného materiálu)
Kapitola 57	

57.01 Právě konopí (*Cannabis sativa*) surové, máčené, třené, vochlované nebo jinak zpracované, avšak nespředené, koudel a odpad (včetně rozvlákněného materiálu)

PŘÍLOHA II

Zámořské země a území, na něž se vztahuje část čtvrtá Smlouvy

- Grónsko,
- Nová Kaledonie a závislá území,
- Francouzská Polynésie,
- Francouzská jižní a antarktická území,
- ostrovy Wallis a Futuna,
- Mayotte,
- Saint-Pierre a Miquelon,
- Aruba,
- Nizozemské Antily:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten,
- Anguilla,
- Kajmanské ostrovy,
- Falklandy,
- Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Svatá Helena a závislá území,
- Britské území v Antarktidě,
- Britské indickooceánské území,
- Turks a Caicos,
- Britské Panenské ostrovy,
- Bermudy.

PROTOKOL PŘIPOJENÝ KE SMLOUVĚ O EVROPSKÉ UNII, KE SMLOUVĚ O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ A KE SMLOUVĚ O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRO ATOMOVOU ENERGII

Protokol o statutu Soudního dvora

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI stanovit statut Soudního dvora podle článku 245 Smlouvy o založení Evropského společenství a článku 160 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii:

Článek 1

Soudní dvůr je ustaven a vykonává své funkce v souladu s ustanoveními Smlouvy o Evropské unii (Smlouva o EU), Smlouvy o založení Evropského společenství (Smlouvy o ES) a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Smlouva o ESAE) a tohoto statutu.

HLAVA I

POSTAVENÍ SOUDCŮ A GENERÁLNÍCH ADVOKÁTŮ

Článek 2

Každý soudce je povinen před nastoupením do své funkce složit na veřejném zasedání slib, že bude vykonávat svou funkci zcela nestranně a svědomitě a že bude zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 3

Soudci jsou vyňati z pravomoci soudů. Pokud jde o úkony spojené s výkonem jejich funkce, včetně ústních a písemných projevů, jsou vyňati z pravomoci soudů i po skončení svých funkcí.

Soudní dvůr je může rozhodnutím přijatým v plénu této imunity zbavit.

Je-li po zbavení imunity zahájeno proti některému soudci trestní řízení, může být tento soudce v každém členském státě postaven pouze před takový soud, který je příslušný k trestnímu řízení proti soudcům nejvyšších soudních instancí v tomto členském státě.

Články 12 až 15 a článek 18 Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství se vztahují na soudce, generální advokáty, tajemníka a pomocné zpravodaje Soudního dvora, aniž jsou dotčena ustanovení týkající se imunity soudců, která jsou uvedena v předchozích pododstavcích.

Článek 4

Soudci nesmí vykonávat žádnou politickou nebo správní funkci.

Neudělí-li Rada mimořádně výjimku z tohoto pravidla, nesmějí během funkčního období vykonávat žádnou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost.

Při svém nástupu se slavnostně zavazují během výkonu své funkce i po jeho ukončení zachovávat povinnosti vyplývající z jejich funkce, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období.

V případě pochybnosti rozhoduje Soudní dvůr.

Článek 5

Funkce soudce zaniká kromě pravidelných obměn a smrti odstoupením.

V případě odstoupení soudce se dopis o odstoupení zasílá předsedovi Soudního dvora s tím, aby jej předložil předsedovi Rady. Jeho uvědoměním se místo uvolňuje.

Mimo případy, na které se použije článek 6, zastává každý soudce svou funkci, dokud se jí neujme jeho nástupce.

Článek 6

Soudce může být zbaven funkce nebo mu může být odňat nárok na důchod nebo jej nahrazující požitky pouze tehdy, nesplňuje-li nadále podle jednomyslného názoru soudců a generálních advokátů Soudního dvora požadované podmínky nebo neplní-li nadále povinnosti vyplývající ze své funkce. Dotyčný soudce se těchto jednání neúčastní.

Tajemník Soudního dvora sdělí rozhodnutí Soudního dvora předsedům Evropského parlamentu a Komise a oznámí je předsedovi Rady.

V případě rozhodnutí o zbavení některého soudce jeho funkce se místo uvolňuje oznámením tohoto rozhodnutí předsedovi Rady.

Článek 7

Skončí-li výkon funkce soudce před uplynutím jeho funkčního období, je nahrazen na zbývající část funkčního období.

Článek 8

Články 2 až 7 se vztahují i na generální advokáty.

HLAVA II ORGANIZACE

Článek 9

Částečná obměna, k níž dochází každé tři roky, se střídavě týká třinácti a dvanácti soudců.

Částečná obměna generálních advokátů, k níž dochází každé tři roky, se týká vždy čtyř generálních advokátů.

Článek 10

Tajemník Soudního dvora skládá před Soudním dvorem slib, že bude vykonávat svou funkci zcela nestranně a svědomitě a že bude zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 11

Soudní dvůr zajistí zastupování tajemníka v případě překážky jeho účasti.

Článek 12

Soudnímu dvoru jsou přiděleni úředníci a jiní zaměstnanci, aby zajistili jeho chod. Jsou podřízeni tajemníkovi Soudního dvora pod dohledem předsedy.

Článek 13

Na návrh Soudního dvora může Rada jednomyslně rozhodnout o jmenování pomocných zpravodajů a upravit jejich postavení. Pomocní zpravodajové mohou být za podmínek stanovených jednacím řádem povoláni k účasti na přípravném šetření k věcem předloženým Soudnímu dvoru a ke spolupráci se soudcem zpravodajem.

Pomocné zpravodaje jmenuje Rada z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a mají požadovanou právní kvalifikaci. Před Soudním dvorem skládají slib, že budou svou funkci vykonávat zcela nestranně a svědomitě a že budou zachovávat tajnost porad Soudního dvora.

Článek 14

Soudci, generální advokáti a tajemník musí mít bydliště v místě sídla Soudního dvora.

Článek 15

Soudní dvůr vykonává svou činnost nepřetržitě. Trvání soudních prázdnin stanoví Soudní dvůr s ohledem na své úřední potřeby.

Článek 16

Soudní dvůr vytváří senáty složené ze tří a pěti soudců. Soudci volí ze svého středu předsedy senátů. Předsedové senátů složených z pěti soudců jsou voleni na dobu tří let. Mohou být zvoleni dvakrát po sobě. Velký senát je složen z jedenácti soudců. Předsedá mu předseda Soudního dvora. Členy velkého senátu jsou rovněž předsedové senátů složených z pěti soudců a jiní soudci určení za podmínek stanovených jednacíím řádem.

Soudní dvůr zasedá ve velkém senátu, požádá-li o to členský stát nebo orgán Společenství, který je stranou v řízení.

Soudní dvůr zasedá v plénu při řízení na základě čl. 195 odst. 2, čl. 213 odst. 2, článku 216 nebo čl. 247 odst. 7 Smlouvy o ES anebo čl. 107d odst. 2, čl. 126 odst. 2, článku 129 nebo čl. 160b odst. 7 Smlouvy o ESAE.

Navíc může Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout, že věc bude předložena plénu, má-li za to, že věc, kterou se zabývá, má mimořádný význam.

Článek 17

Soudní dvůr může platně rozhodovat jen v lichém počtu soudců.

Rozhodnutí senátů složených ze tří nebo pěti soudců jsou platná, pouze pokud jsou přijata třemi soudci.

Rozhodnutí velkého senátu jsou platná, pouze pokud je přítomno devět soudců.

Rozhodnutí pléna Soudního dvora jsou platná, pouze pokud je přítomno jedenáct soudců.

V případě překážky účasti jednoho soudce senátu může být za podmínek stanovených jednacíím řádem povolán soudce, který je členem jiného senátu.

Článek 18

Soudci a generální advokáti se nemohou účastnit rozhodování v žádné věci, ve které dříve vystupovali jako zmocněnci, poradci nebo advokáti jedné ze stran nebo o níž byli povoláni rozhodnout jako členové soudu či vyšetřovací komise nebo v jakémkoli jiném postavení.

Jestliže má soudce nebo generální advokát ze zvláštního důvodu za to, že se nemůže účastnit projednávání a rozhodování v určité věci, sdělí to předsedovi. V případě, že se předseda domnívá, že se některý soudce nebo generální advokát nemá ze zvláštního důvodu účastnit projednávání a rozhodování v určité věci, upozorní na to dotyčného.

V případě obtíží při použití tohoto článku rozhoduje Soudní dvůr.

Strana se nemůže dovolávat státní příslušnosti soudce nebo skutečnosti, že soudce její státní příslušnosti není členem Soudního dvora nebo některého senátu, za tím účelem, aby žádala změnu složení Soudního dvora nebo některého senátu.

HLAVA III

ŘÍZENÍ

Článek 19

Členské státy a orgány Společenství zastupuje před Soudním dvorem zmocněnec jmenovaný pro každou jednotlivou věc; zmocněnci může být nápomocen poradce nebo advokát.

Stejným způsobem jsou zastupovány státy, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a nejsou členskými státy, jakož i Kontrolní úřad ESVO uvedený ve zmíněné dohodě.

Jiné strany musí být zastoupeny advokátem.

Zastupovat některou stranu před Soudním dvorem nebo jí být nápomocen může pouze advokát oprávněný k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je stranou dohody o Evropském hospodářském prostoru.

Zmocněnci, poradci a advokáti vystupující před Soudním dvorem požívají práv a záruk nezbytných k nezávislému výkonu svých funkcí za podmínek, které určí jednací řád.

Soudní dvůr má vůči poradcům a advokátům, kteří před ním vystupují, pravomoci obvykle přiznávané soudům, a to za podmínek, které určí jednací řád.

Vysokoškolští učitelé, kteří jsou státními příslušníky členských států, jejichž právní řád jim přiznává právo vystupovat před soudy, požívají u Soudního dvora práv, která tento článek přiznává advokátům.

Článek 20

Řízení před Soudním dvorem má dvě části: písemnou a ústní.

Písemná část řízení zahrnuje doručení žalob, písemných podání, žalobních odpovědí a vyjádření a případně replik, jakož i veškerých podpůrných listin a dokladů nebo jejich ověřených opisů stranám a orgánům Společenství, jejichž rozhodnutí jsou předmětem sporu.

Doručení zajistí tajemník v pořadí a ve lhůtách stanovených jednacím řádem.

Ústní část řízení zahrnuje přednesení zprávy soudce zpravodaje, slyšení zmocněnců, poradců a advokátů, jakož i návrhu rozhodnutí generálního advokáta a podle potřeby i výsledku svědků a znalců.

Má-li Soudní dvůr za to, že věc neobsahuje žádnou novou právní otázku, může po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout, že věc bude projednána bez návrhu rozhodnutí generálního advokáta.

Článek 21

Žaloba k Soudnímu dvoru se podává prostřednictvím tajemníka. Musí obsahovat jméno a bydliště nebo sídlo žalobce, postavení podepsaného, označení strany nebo stran, proti nimž se žaloba podává, předmět sporu, návrh rozhodnutí a stručný popis žalobních důvodů.

K žalobě musí být v případě potřeby připojen akt, jehož zrušení se požaduje, nebo v případě uvedeném v článku 232 Smlouvy o ES a v článku 148 Smlouvy o ESAE doklad o datu výzvy zmíněné v tomto článku. Jestliže tyto písemnosti nebyly k žalobě připojeny, vyzve tajemník žalobce, aby jej v přiměřené lhůtě dodal, přičemž žaloba nesmí být odmítnuta proto, že tato vada byla odstraněna teprve po uplynutí lhůty stanovené pro podání žaloby.

Článek 22

V případech podle článku 18 Smlouvy o ESAE se odvolání podává k Soudnímu dvoru prostřednictvím tajemníka. Musí obsahovat jméno a bydliště nebo sídlo žalobce, postavení podepsaného, označení rozhodnutí, proti němuž se žaloba podává, označení sporných stran, předmět sporu, návrh rozhodnutí a stručný popis žalobních důvodů.

K odvolání musí být připojen ověřený opis napadeného rozhodnutí rozhodčího výboru.

Zamítne-li Soudní dvůr odvolání, nabývá rozhodnutí rozhodčího výboru právní moci.

Zruší-li Soudní dvůr rozhodnutí rozhodčího výboru, může být řízení před rozhodčím výborem na návrh některé ze stran znovu zahájeno. Rozhodčí výbor je přitom vázán právním názorem vyjádřeným v rozhodnutí Soudního dvora.

Článek 23

V případech uvedených v čl. 35 odst. 1 Smlouvy o EU, v článku 234 Smlouvy o ES a v článku 150 Smlouvy o ESAE doručí příslušný vnitrostátní soud Soudnímu dvoru své rozhodnutí, jímž bylo řízení přerušeno a věc předložena Soudnímu dvoru. Toto rozhodnutí pak oznámí tajemník Soudního dvora zúčastněným stranám, členským státům a Komisi, jakož i Radě nebo Evropské centrální bance, je-li předmětem sporu platnost nebo výklad aktu některé z nich, a Radě nebo Evropskému parlamentu, je-li předmětem sporu platnost nebo výklad aktu, který společně přijaly.

Do dvou měsíců od tohoto oznámení mají strany, členské státy, Komise a podle okolností i Evropský parlament, Rada a Evropská centrální banka právo předložit Soudnímu dvoru písemná podání nebo vyjádření.

V případech uvedených v článku 234 Smlouvy o ES oznámí tajemník Soudního dvora rozhodnutí vnitrostátního soudu státům, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a nejsou členskými státy, jakož i Kontrolnímu úřadu ESVO uvedenému ve zmíněné dohodě, a které mohou do dvou měsíců od tohoto oznámení, jedná-li se o některou z oblastí působnosti zmíněné dohody, předložit Soudnímu dvoru písemná podání nebo vyjádření.

Článek 24

Soudní dvůr může vyzvat strany, aby předložily veškeré dokumenty a poskytly veškeré informace, které pokládá za žádoucí. V případě odmítnutí to Soudní dvůr vezme na vědomí.

Soudní dvůr může rovněž požádat členské státy a orgány Společenství, které nejsou stranami sporu, o veškeré údaje, jež považuje za nezbytné pro účely řízení.

Článek 25

Soudní dvůr může kdykoli pověřit kteroukoli osobu, sdružení osob, úřad, výbor nebo orgán podle své volby vypracováním odborného posudku.

Článek 26

Výslech svědků se provádí za podmínek, které stanoví jednací řád.

Článek 27

Vůči svědkům, kteří odpírají plnit svědeckou povinnost, vykonává Soudní dvůr pravomoci soudům obvykle přiznávané a může ukládat peněžité tresty za podmínek, které stanoví jednací řád.

Článek 28

Svědci a znalci mohou být vyslechnuti pod přísahou ve formě, kterou stanoví jednací řád, anebo způsobem, který stanoví právní řád domovského státu svědka nebo znalce.

Článek 29

Soudní dvůr může přikázat, aby byl svědek nebo znalec vyslechnut soudním orgánem v místě svého bydliště.

Tento příkaz se zašle k provedení příslušnému soudnímu orgánu způsobem, který stanoví jednací řád. Písemnosti, které byly získány na základě tohoto dožádání, se vracejí Soudnímu dvoru stejným způsobem.

Soudní dvůr nese náklady, pokud je případně nepřenese na strany.

Článek 30

Každý členský stát posuzuje porušení slibu svědky nebo znalci jako obdobný trestný čin spáchaný před svým vnitrostátním soudem v občanskoprávním řízení. Na základě oznámení Soudního dvora stíhá pachatele tohoto činu před příslušným vnitrostátním soudem.

Článek 31

Jednání je veřejné, nerozhodne-li Soudní dvůr z vážných důvodů z úřední povinnosti nebo na návrh stran jinak.

Článek 32

V průběhu jednání může Soudní dvůr vyslýchat znalce, svědky i samy strany. Za strany však mohou ústně jednat pouze jejich zástupci.

Článek 33

O každém jednání se sepisuje protokol, který podepisují předseda a tajemník.

Článek 34

Pořad jednání stanoví předseda.

Článek 35

Porady Soudního dvora jsou a zůstanou tajné.

Článek 36

Rozsudky musí být odůvodněny. Uvádějí se v nich jména soudců, kteří se účastnili rozhodování.

Článek 37

Rozsudky podepisují předseda a tajemník. Vyhlášují se na veřejném zasedání.

Článek 38

Soudní dvůr rozhoduje o nákladech řízení.

Článek 39

Předseda Soudního dvora může ve zkráceném řízení, které se v nezbytném rozsahu může odchýlovat od určitých pravidel obsažených v tomto statutu a které bude upraveno jednacím řádem, rozhodnout o návrzích na odklad uplatnění napadeného aktu podle článku 242 Smlouvy o ES nebo podle článku 157 Smlouvy o ESAE, na nařízení předběžných opatření podle článku 243 Smlouvy o ES nebo podle článku 158 Smlouvy o ESAE nebo na zastavení výkonu rozhodnutí podle čl. 256 čtvrtého pododstavce Smlouvy o ES nebo podle čl. 164 třetího pododstavce Smlouvy o ESAE.

Není-li předseda přítomen, zastoupí jej jiný soudce za podmínek stanovených jednacím řádem.

Rozhodnutí vydané předsedou nebo jeho zástupcem má pouze předběžnou povahu a nepředjímá rozhodnutí Soudního dvora ve věci samé.

Článek 40

Členské státy a orgány Společenství mohou ve sporech předložených Soudnímu dvoru přistoupit k řízení. Totéž právo má každá jiná osoba, která prokáže zájem na rozhodnutí sporu předloženého Soudnímu dvoru s výjimkou sporů mezi členskými státy, sporů mezi orgány Společenství nebo sporů mezi členskými státy a orgány Společenství.

Aniž je dotčen druhý pododstavec, mohou státy, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru a které nejsou členskými státy, jakož i Kontrolní úřad ESVO uvedený ve zmíněné dohodě, přistoupit k řízení ve sporech týkajících se některé oblasti působnosti zmíněné dohody.

Návrhy obsažené v žádosti o přistoupení k řízení se omezí na podporu návrhů jedné ze stran sporu.

Článek 41

Jestliže žalovaná strana nepodá písemná vyjádření, ačkoli byla řádně vyrozuměna, bude proti ní vydán rozsudek pro zmeškání. Proti rozsudku se lze odvolat ve lhůtě jednoho měsíce po jeho oznámení.

Nerozhodne-li Soudní dvůr jinak, nemá odvolání odkladný účinek na výkon rozsudku pro zmeškání.

Článek 42

Členské státy, orgány Společenství a ostatní fyzické nebo právnické osoby mohou v případech a za podmínek, které budou stanoveny jednacím řádem, vznést námitky třetí osoby proti rozsudkům, jestliže se tyto rozsudky týkají jejich práv a jestliže byly vydány bez jejich účasti.

Článek 43

V případě pochybností o smyslu a dosahu některého rozsudku je Soudní dvůr příslušný podat jeho výklad na žádost kterékoli strany nebo orgánu Společenství, jestliže prokáží, že mají na věci oprávněný zájem.

Článek 44

Obnovu řízení lze u Soudního dvora žádat jen z toho důvodu, že byly zjištěny nové rozhodné skutečnosti, které před vynesením rozsudku nebyly známy Soudnímu dvoru ani straně, která o obnovu žádá. Obnovené řízení se zahajuje rozhodnutím Soudního dvora, které výslovně uvádí existenci nové skutečnosti, přiznává jí význam odůvodňující obnovení řízení a prohlašuje proto žádost za přípustnou.

Žádost o obnovu řízení není přípustná po uplynutí lhůty deseti let od vydání rozsudku.

Článek 45

Jednací řád stanoví mimořádné lhůty z důvodu vzdálenosti.

Zánik nároku pro zmeškání lhůty nelze namítat, jestliže dotyčná strana prokáže působení náhody nebo vyšší moci.

Článek 46

Nároky vůči Společenství z mimosmluvní odpovědnosti se promlčují za pět let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se zakládají. Promlčení se přerušuje buď podáním žaloby u Soudního dvora, nebo předběžnou žádostí, kterou poškozený předloží příslušnému orgánu Společenství. V naposledy uvedeném případě musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců stanovené v článku 230 Smlouvy o ES a v článku 146 Smlouvy o ESAE; podle okolností se použije čl. 232 druhý pododstavec Smlouvy o ES a čl. 148 druhý pododstavec Smlouvy o ESAE.

HLAVA IV

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Článek 47

Články 2 až 8, články 14 a 15, čl. 17 první, druhý, čtvrtý a pátý pododstavec a článek 18 se použijí na Soud a jeho členy. Slib uvedený v článku 2 se skládá před Soudním dvorem a rozhodnutí uvedená v člancích 3, 4 a 6 přijme Soudní dvůr po konzultaci se Soudem.

Ustanovení čl. 3 čtvrtého pododstavce a článků 10, 11 a 14 se přiměřeně použijí pro tajemníka Soudu.

Článek 48

Soud prvního stupně se skládá z dvaceti pěti soudců.

Článek 49

Členové Soudu mohou být povoláni, aby plnili úkoly generálního advokáta.

Úlohou generálního advokáta je předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněné návrhy rozhodnutí v některých věcech předložených Soudu a být mu tím nápomocen při plnění jeho poslání.

Kritéria pro výběr těchto věcí a postup povolávání generálních advokátů stanoví jednací řád Soudu.

Člen povolaný k výkonu funkce generálního advokáta v určité věci se nesmí účastnit rozhodování v téže věci.

Článek 50

Soud zasedá v senátech o třech nebo pěti soudcích. Soudci volí ze svého středu předsedy senátů. Předsedové senátů složených z pěti soudců jsou voleni na dobu tří let. Mohou být zvoleni dvakrát po sobě.

Složení senátů a přidělování věcí jednotlivým senátům určí jednací řád. Ve věcech vymezených jednacím řádem může Soud zasedat v plénu nebo jako samosoudec.

Jednací řád může rovněž stanovit, ve kterých věcech a za jakých podmínek Soud zasedá ve velkém senátu.

Článek 51

Odhlyně od pravidla obsaženého v čl. 225 odst. 1 Smlouvy o ES a čl. 140a odst. 1 Smlouvy o ESAE je pro žaloby podané členskými státy, orgány Společenství a Evropskou centrální bankou příslušný Soudní dvůr.

Článek 52

Předseda Soudního dvora a předseda Soudu určí vzájemnou dohodu, za jakých podmínek budou úředníci a jiní zaměstnanci Soudního dvora poskytovat služby Soudu, aby zajistili jeho chod. Někteří úředníci a jiní zaměstnanci jsou podřízeni tajemníkovi Soudu pod dohledem předsedy Soudu.

Článek 53

Řízení před Soudem se řídí hlavou III.

Řízení před Soudem bude podle potřeby upřesněno a doplněno jednacím řádem. Jednací řád se může odchýlit od čl. 40 čtvrtého pododstavce a článku 41 s ohledem na zvláštnosti sporů v oblasti práv duševního vlastnictví.

Odchylně od čl. 20 čtvrtého pododstavce může generální advokát předkládat odůvodněné návrhy rozhodnutí písemně.

Článek 54

Je-li žaloba nebo jiná procesní písemnost určená Soudu omylem podána tajemníkovi Soudního dvora, předá ji neprodleně tajemníkovi Soudu; obdobně je-li žaloba nebo jiná procesní písemnost určená Soudnímu dvoru omylem podána tajemníkovi Soudu, předá ji neprodleně tajemníkovi Soudního dvora.

Pokud Soud zjistí, že není příslušný k řízení ve věci, ve které je příslušný Soudní dvůr, postoupí věc Soudnímu dvoru; obdobně pokud Soudní dvůr zjistí, že je k řízení příslušný Soud, postoupí věc Soudu, který již poté nemůže prohlásit svou nepříslušnost.

Jsou-li Soudnímu dvoru i Soudu předloženy věci, které mají stejný předmět, týká se stejné otázky výkladu nebo otázky platnosti stejného právního aktu, může Soud po vyslechnutí stran přerušit řízení, dokud Soudní dvůr nevynes rozsudek. Jedná-li se o žádosti o prohlášení stejného aktu za neplatný, může Soud rovněž prohlásit svou nepříslušnost, aby umožnil Soudnímu dvoru rozhodnout o této žádosti. V případech uvedených v tomto pododstavci může Soudní dvůr rovněž rozhodnout o přerušení řízení; v tom případě řízení před Soudem pokračuje.

Článek 55

Tajemník Soudu oznámí konečná rozhodnutí Soudu, rozhodnutí, která řeší věc pouze částečně, nebo rozhodnutí o procesní otázce týkající se nepříslušnosti Soudu nebo nepřipustnosti žaloby všem stranám, jakož i všem členským státům a orgánům Společenství, přestože nebyli účastníky řízení před Soudem.

Článek 56

Proti konečným rozhodnutím Soudu, proti rozhodnutím, která řeší věc pouze částečně, nebo proti rozhodnutím o procesní otázce týkající se nepříslušnosti Soudu nebo nepřipustnosti žaloby lze ve lhůtě dvou měsíců od oznámení napadeného rozhodnutí podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru.

Tento opravný prostředek může podat kterákoli strana, jejímž návrhům nebylo zcela nebo zčásti vyhověno. Jiní účastníci než členské státy nebo orgány Společenství mohou podat opravný prostředek, pouze pokud se jich rozhodnutí Soudu přímo týká.

S výjimkou sporů mezi Společenstvími a jejich zaměstnanci mohou tento opravný prostředek podat rovněž členské státy a orgány Společenství, které nebyly účastníky řízení před Soudem. Tyto členské státy a orgány mají stejné postavení jako členské státy nebo orgány, které byly účastníky řízení v prvním stupni.

Článek 57

Opravný prostředek k Soudnímu dvoru proti rozhodnutí Soudu, kterým byla zamítnuta žádost o přistoupení k řízení, může osoba, jejíž žádost byla zamítnuta, podat ve lhůtě dvou týdnů od oznámení rozhodnutí o zamítnutí.

Strany soudního řízení mohou podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru proti rozhodnutím Soudu přijatým podle článku 242 nebo 243 nebo podle čl. 256 čtvrtého pododstavce Smlouvy o ES nebo podle článku 157 nebo 158 nebo podle čl. 164 třetího pododstavce Smlouvy o ESAE ve lhůtě dvou měsíců od jejich oznámení.

O opravných prostředcích uvedených v prvním a druhém pododstavci tohoto článku se rozhoduje postupem podle článku 39.

Článek 58

Opravné prostředky k Soudnímu dvoru jsou omezeny na právní otázky. Jsou přípustné pro nepříslušnost Soudu, pro nedostatky řízení před Soudem, které poškozují zájmy dotčené strany, či pro porušení právních předpisů Společenství Soudem.

Opravný prostředek jen proti určení výše náhrady nákladů řízení nebo proti rozhodnutí, která ze stran je má platit, není přípustný.

Článek 59

Je-li podán opravný prostředek proti rozhodnutí Soudu, má řízení před Soudním dvorem písemnou a ústní část. Za podmínek stanovených v jednacím řádu může Soudní dvůr poté, co byly vyslechnuty zúčastněné strany a generální advokát, rozhodnout bez ústního jednání.

Článek 60

Aniž jsou dotčeny články 242 a 243 Smlouvy o ES nebo články 157 a 158 Smlouvy o ESAE, nemá opravný prostředek odkladný účinek.

Odchylně od článku 244 Smlouvy o ES a článku 159 Smlouvy o ESAE nabývá rozhodnutí Soudu, které ruší nařízení, právní moci až dnem, kdy uplyne lhůta stanovená v čl. 56 prvním pododstavci tohoto statutu, nebo pokud je v této lhůtě podán opravný prostředek, dnem jeho zamítnutí, aniž je dotčeno právo strany požádat Soudní dvůr na základě článků 242 a 243 Smlouvy o ES a článků 157 a 158 Smlouvy o ESAE o pozastavení účinků rozhodnutí, které bylo prohlášeno za neplatné, nebo o nařízení jiného předběžného opatření.

Článek 61

Je-li opravný prostředek opodstatněný, zruší Soudní dvůr rozhodnutí Soudu. Soudní dvůr může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Soudu k rozhodnutí.

Je-li věc vrácena Soudu, je tento soud vázán právním názorem obsaženým v rozhodnutí Soudního dvora.

Je-li opravný prostředek podaný členským státem nebo orgánem Společenství, který nebyl účastníkem řízení před Soudem, opodstatněný, může Soudní dvůr určit, považuje-li to za nezbytné, které účinky zrušeného rozhodnutí Soudu jsou pro strany sporu zachovány.

Článek 62

V případech uvedených v čl. 225 odst. 2 a 3 Smlouvy o ES a v čl. 140a odst. 2 a 3 Smlouvy o ESAE může první generální advokát navrhnout Soudnímu dvoru, aby přezkoumal rozhodnutí Soudu, má-li za to, že existuje vážné nebezpečí narušení jednoty nebo souladu práva Společenství.

Návrh musí podat ve lhůtě jednoho měsíce od vyhlášení rozhodnutí Soudu. Soudní dvůr rozhodne ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy mu první generální advokát podal návrh, zda je rozhodnutí třeba přezkoumat.

HLAVA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 63

Jednací řády Soudního dvora a Soudu obsahují veškerá další ustanovení nezbytná k provádění a případnému doplňování tohoto statutu.

Článek 64

Až do přijetí pravidel o užívání jazyků v tomto statutu zůstávají v účinnosti ustanovení jednacního řádu Soudního dvora a jednacního řádu Soudu týkající se užívání jazyků. Veškeré změny nebo zrušení těchto ustanovení musí být provedeny postupem stanoveným pro provádění změn tohoto statutu.